S-KVINNOR

MOTIONER OCH UTLÅTANDEN

S-KVINNOR
KONGRESS 2021
1-3 OKTOBER I BORLÄNGE

100 ÅR AV KVINNOKAMP –
100 ÅR AV DEMOKRATI

Förbundsmötet 2021 kommer att behandla 59 motioner uppdelade i elva block, utifrån samma uppdelning som S-kvinnor nya politiska program:

1. Kvinnors rättigheter är mänskliga rättigheter
2. Det feministiska samhällsbygget
3. Välfärd
4. Klimat och hållbar omställning
5. Ett jämställt och tryggt arbetsliv
6. Jämställd hälsa
7. Mäns våld mot kvinnor
8. Internationell solidaritet
9. Kvinnor och migration
10. Organisation
11. Övrigt

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Nummer	Rubrik	Distrikt	Att-satser		Förslag till beslut	Föredragande

1. Kvinnors rättigheter är mänskliga rättigheter

2. Det feministiska samhällsbygget

2.1	Bostadspolitiskt program	Göteborg	att	kvinnoförbundet tar fram ett aktuellt bostadspolitiskt program ur ett feministiskt perspektiv.	Besvarad	Maritha Meethz
2.2	Svik inte hyresgästerna	Västerbotten	att	kongressen beslutar att styrelsen på alla tänkbara sätt verkar för att förslaget om marknadshyror i nyproduktion inte verkställs.	Bifall	Anna Lööf Hedh
2.3	Öka bostadsbyggandet	GOS	att	Soc.dem. kvinnoförbundet bifaller motionen och aktualiserar åtgärder för ökat bostadsbyggande med rimliga hyror.	Besvarad	Anna Lööf Hedh
2.4	Samhällsservice åt alla/hela landet	Värmland	att	inte lägga ner servicekontoren på mindre orter,	Besvarad	Elisabet Fjellström
			att	hela landet får leva.		

3. Välfärd

3.1	Chefsutbildning i äldreomsorgen	Uppsala län	att	en obligatorisk chefsutbildning genomförs för nyanställda chefer i äldreomsorgen och att redan verksamma chefer ges möjlighet att validera och komplettera sin chefs-utbildning utifrån individuella behov, deltagare ges praktiska förutsättningar för att delta i den angelägna chefsutbildningen.	Besvarad	Shadiye Heydari
			att	staten och kommunerna (SKR) kommer överens om finansiering och fördelning av ansvar så att alla deltagare ges praktiska förutsättningar för att delta i den angelägna chefsutbildningen.		
3.2	Kompetensförsörjning i äldreomsorgen	Uppsala län	att	staten och SKR efter samråd med de fackliga organisationerna lägger fast en långsiktig plan för kompetensförsörjning och finansiering av äldreomsorgen, som tar hänsyn till ökningen av behoven i de äldsta åldersgrupperna.	Bifall	Susanne Dufvenberg
3.3	Äldreomsorg i Corona-pandemins spår	Uppsala län	att	en översyn och anpassning görs av organisation och struktur av vård och omsorg för äldre,	Besvarad	Elisabet Fjellström
			att	kompetensnivån inom äldreomsorgen regleras, endast legitimerad sjukvårds-personal samt examinerade undersköterskor ska anställas för omvårdnad, vård och behandling,		
			att	vårdgivare måste säkerställa att kompetensutveckling och handledning ges samt att skyddsutrustning och adekvata personal-utrymmen finns för vårdpersonal inom äldrevården.		
			att	åtgärder vidtas för att stärka vård och omsorgsarbetet genom förbättrade arbetsvillkor.		

3.4	Rättigheter på äldreboenden	Uppsala län	att	omsorg och vård av äldre omorganiseras i grunden med hänsyn till den vårdnivå som numera föreligger.	Avslag	Shadiye Heydari
			att	äldre/ brukare bedöms av läkare inför diagnos och behandling.	Besvarad	
			att	vårdtagare inom äldreomsorgen samt deras anhöriga respekteras i frågor som rör vård och behandling,	Besvarad	
			att	resurserna för äldrevården förstärks.	Besvarad	
3.5	Om undersköterskor i äldreomsorgen	Örebro län	att	det i utbildningen till undersköterska bör ingå körkortsutbildning,	Bifall	Susanne Dufvenberg
			att	studenten har en stor del av sin utbildning arbetsplatsförlagd.		
			att	studenter under sitt först år som nyutbildad erbjuds mentorskap.		
3.6	Om skolfrukost	Blekinge	att	det ska finnas frukost tillgänglig för alla barn i grundskolan.	Besvarad	Monica Fjällström
			att	det ska finnas frukostbuffé för andra kostavvikelser och kostlivsstilar.	Besvarad	
			att	det ska stå med i skollagen som stadsbidrag som skolmaten.	Avslag	
3.7	Skolmat året om	Blekinge	att	varje skoldistrikt ska ha ett skolkök öppen på sommaren för att kunna erbjuda skolbarn gratis mat antingen genom servering eller uthämtning av matlåda.	Besvarad	Anna Lööf Hedh
			att	erbjuda sommararbete till fler som är under utbildning,		
			att	erbjuda lunch till gymnasieelever som en ny del av skollagen.		

3.8	Om vinster i friskolor	Kronoberg	att att att	Socialdemokraterna verkar för att skolor inte ska kunna drivas som aktiebolag. Socialdemokraterna inför en stark reglering av vinstuttag i skolan. Socialdemokraterna verkar för krav att större delen av vinsterna återinvesteras i skolan.	Besvarad	Monica Fjällström
3.9	Om konfessionella skolor	Kronoberg	att att att	Socialdemokrater påskyndar förslaget att förbjuda nyetablering av konfessionella friskolor förbudet även ska omfatta redan etablerade friskolor med konfessionell inriktning förslaget även utökas till att omfatta konfessionella fristående förskolor och -fritidshem.	Besvarad	Susanne Andersson
3.10	Om ersättning Socialtjänsten	Kronoberg	att	ersättning från Försäkringskassan erhålls vid besök med barn i Socialtjänstens verksamhet.	Besvarad	Erika Storme Martinger
3.11	Rätt till primärvård	Stockholm län	att	S-kvinnor verkar för hälso-och sjukvårdens ersättningssystemen ses över i syfte att skapa mer rättvisa ersättningar mellan offentlig och privat primärvård.	Bifall	
			att	kvinnor verkar för att hälso- och sjukvårdens ersättningssystem ses över i syfte att skapa en mer tillgänglig vård för fler kvinnodominerade patientgrupper.	Bifall	Malin Lauber
			att	S-kvinnor verkar för att digital och fysisk primärvård regleras genom att en vårdgivare/vårdcentral har ”tak” på antal listade patienter och att de ska erbjuda alla patienter samma tillgång till digital och fysisk vård.	Avslag	
3.12	Ett nytt pensionssystem	Örebro län	att	S-kvinnoförbundet jobbar för och driver på om ett nytt pensionssystem.	Bifall	Elin Gustafsson
			att	S-kvinnor i riksdagen jobbar för och driver på om ett nytt pensionssystem.		

3.13	Aktivitetsersättning och sjukersättning	Örebro län	att	ovanstående ersättningsformer ska omfattas av framtida skatte-sänkningar.	Bifall	Carina Ohlsson
			att	S-kvinnor verkar för att beloppsnivåerna för sjuk- och aktivitets-ersättningar indexeras med prisbasbelopp.	Avslag	
			att	S-kvinnor verkar för att taket i bostadstillägget för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning ligger på samma nivå som bostadstillägget för pensionärer.	Bifall	
			att	S-kvinnor verkar för att skatten på sjuk- och aktivitetsersättning omfattas av samma skattenivåer som skatten på pension.	Bifall	
			att	S-kvinnor verkar i enlighet med motionen på Socialdemokraternas partikongress 2021.	Bifall	
3.14	Om sjukförsäkringen	Skåne	att	förbundet verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna.	Avslag	Monica Fjällström
3.15	Om bostadstillägg	Värmland	att	processen påskyndas från Pensionsmyndigheten och sker i direkt samband med flytten till boendet.	Avslag	Carina Ohlsson
			att	bostadstillägget för just dessa utsatta personer höjs proportionerligt även till utgifterna och inte bara inkomsterna.		
			att	en tidsbegränsning på två månader inskrivs i reglementet på pensionsmyndigheten.		

4. Klimat och hållbar omställning

4.1	Grön investeringsbank	Skåne	att	förbundet verkar för att det inrättas en statlig grön investerings-bank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning.	Bifall	Yvonne Karlén
4.2	Import av hållbara produkter	Norrbotten	att	det ses över hur vi kan stoppa importer av produkter som inte är hållbart producerade.	Besvarad	Yvonne Karlén
4.3	Om återvinning	Uppsala län	att	S-kvinnor verkar för att en nationell handlingsplan tas fram för att återvinna och återanvända material.	Besvarad	Nina Unesi
			att	S-kvinnor kräver att nationella regler utformas för att ge löpande information till våra hushåll i vilken grad återvunna materialet återanvänds och därmed öka medvetenheten och höja graden av återvinning,	Avslag	
			att	S-kvinnor verkar för att företag som utvecklar metoder för återbruk/ återanvändning initialt får statligt stöd för metodutveckling.	Besvarad	

5. Ett jämställt och tryggt arbetsliv

5.1	A-kassan måste förändras	Kronoberg	att att	Socialdemokraterna ska verka för att Karenskravet helt ska slopas inom arbetslöshetsförsäkringen. Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivån snarast permanentas till 1200 kronor per dag för inkomst-relaterad ersättning, och till ett grundbelopp på 520 kronor.	Besvarad	Susanna Andersson
5.2	Angående LAS	Västerbotten	att	innehållet i en moderniserad arbetsrätt utformas så att balansen på arbetsmarknaden innebär att den tillvaratar arbetarnas intressen.	Bifall	Anna Fernebro

6. Jämställd hälsa

6.1	Förlossnings -och mödravård	Uppsala län	att	S-kvinnors inkluderar och prioriterar kvinnohälsa och förlossningsvård i S-kvinnors politiska program.	Bifall	Tara Twana
			att	S-kvinnor verkar för att ta fram ett nationellt förslag för att stärka förlossnings- och mödravården i hela landet. Förslaget bör innehålla olika alternativ som ökar tryggheten och minskar skadorna genom både riktlinjer och krav till regionerna så att de kan upprätthålla en patientsäker vård. Det kan också inkludera krav på att kvinnohälsa inte blir budgeterad bort genom stora vinster inom vården. Utredningen bör också belysa olika alternativ som "min barnmorska", en barnmorska per födande, utveckling av resurser inom förlossningsvården, hemförlossningar, tillgång till doulor samt mindre barnmorskeledda födelse-enheter och hur de ska finansieras av regioner och av staten.		
			att	S-kvinnor verkar för nationella riktlinjer om mödravården, förlossningsvården och eftervården så att vården blir jämlikhet i hela landet (inklusive antal vårdpersonal på enheten/per födande).		
6.2	Förlossningsvård och amning	Värmland	att	alla förstföderskor och omföderskor erbjudas att kvarstanna på sjukhuset tills en bra rutin har uppnåtts.	Besvarad	Johanna Kvist
6.3	Om förlossningsskador	Blekinge	att	S-kvinnor driver frågan så att ansvariga i för förlossningsvården i respektive region i Sverige tar denna rapport på största allvar, genom att utveckla metoder och arbetssätt så snart som möjligt i form av en handlingsplan antingen i syfte att åtgärda eller förebygga utifrån det som framkommit i rapporten för att minska risken för förlossningsskador, att personalen kontinuerligt erbjuds fortbildning inom förlossningsvården samt patientsäkerheten.	Bifall	Johanna Kvist
6.4	Om graviditet och sjukskrivning	Stockholms län	att	S-kvinnor ska verka i motionens anda.	Besvarad	Janette Olsson

6.5	Om assisterad befruktning	Västerbotten	att	S-kvinnor verkar för att kvinnor i en samkönad relation erbjuds tillgång till assisterad befruktning likvärdig den som de hade erbjudits som ensamstående kvinnor.	Bifall	Malin Lauber
			att	S-kvinnor verkar för en översyn av de nationella riktlinjerna för assisterad befruktning, med syfte att människor i en samkönad relation erbjuds en jämlik tillgång till assisterad befruktning inom ramen för hälso- och sjukvård.		
6.6	Om gynekologisk cellprovtagning	Värmland	att	den bortre gränsen för cellprovtagning tas bort.	Besvarad	Tara Twana
6.7	Om kostnadsfria mensskydd	Kalmar län	att	S-kvinnor ska verka för att flickor och kvinnor i fertil ålder erbjuds fria mensskydd.	Bifall	Susanne Dufvenberg
			att	S-kvinnor ska verka för att de fria mensskydden finns lättillgängliga för kvinnorna.		
6.8	Om kostnadsfria mensskydd	Västernorrland	att	S-kvinnors förbundsstyrelse går före och aktivt bildar opinion för ett införande av gratis mensskydd.	Bifall	Susanne Dufvenberg
6.9	Om kostnadsfria mensskydd	Norrbotten	att	fria mensskydd införs i hela Sverige.	Bifall	Susanne Dufvenberg
6.10	Om kostnadsfria mensskydd	Stockholms län	att	ge S-kvinnors medlemmar som är riksdagsledamöter i Socialutskottet och Utbildningsutskottet i uppdrag att verka för frågan om gratis mensskydd till elever i grund- och gymnasieskolan,	Bifall	Susanne Dufvenberg
			att	ge S-kvinnors förbundsstyrelse i uppdrag att verka för att den här frågan blir en del av S-kvinnors politiska program	Avslag	
6.11	Mammografi efter 74	GOS	att:	den nuvarande rekommendationen om åldersgräns för mammografi tas bort i hela landet.	Bifall	Tara Twana

6.12	Mammografi efter 74	Göteborg	att	den rekommenderade åldersgränsen för mammografi tas bort.	Bifall	Tara Twana
			att	motionen också skickas till partikongressen.	Avslag	
6.13	Mammografi efter 74	Kronoberg	att	S-kvinnor verkar för att Sveriges regioner slopar åldersdiskrimineringen för mammografi och gör det möjligt för kvinnor i alla åldrar att få en tidig upptäckt av en eventuell cancersjukdom och därmed en bättre prognos.	Bifall	Tara Twana
6.14	Om psykisk ohälsa	Kronoberg	att att att	Socialdemokraterna ska verka för att säkerställa att det finns tydliga länsgemensamma riktlinjer över hur efterlevandevård ska erbjudas, Socialdemokraterna säkerställer att de statsbidrag som är riktade för psykisk ohälsa används till psykisk ohälsa. Regioner ska ha ett återrapporteringskrav av bidraget, Socialdemokraterna verkar för att stärka de kommunala och regionala insatserna riktade mot psykisk ohälsa för säkerställande av det uppsökande och förebyggande arbetet,	Besvarad	Anna Lööf Hedh och Susanne Andersson
6.15	Om klimakteriebesvär	Norrbotten	att	allmänläkare utbildas om klimakteriet, dess symtom och behandlingsformer	Bifall	Vivianne Macdisi
			att	allmänläkare ska ha kunskap om aktuell forskning och aktuella rön kring klimakteriet.		
			att	barnmorskor ska ha kunskap om aktuell forskning och aktuella rön kring klimakteriet.		
			att	primärvården ges nationella riktlinjer och kunskap för att möta kvinnor med klimakteriesymptom.		
			att	kvinnor ges information om klimakteriet i samband med cellprovskontroller eller besök hos barnmorska.		

6.16	Äldre kvinnors hälsa	Västernorrland	att	S-kvinnors årskongress 2021 verkar för utveckling och forskning för förbättrade insatser för äldre kvinnors hälsa på alla nivåer av beslutande organ,	Bifall	Elisabet Fjällström
			att	S-kvinnors årskongress 2021 verkar för att åldersgränserna tas bort för både mammografi och gynekologiskt cellprov och att dessa undersökningar ska vara kostnadsfria för alla.		
6.17	Om blodgivning	Kronoberg	att	Socialdemokraterna ska verkar för att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över sina regelverk kring blodgivning, med särskild vikt vid den dolda diskrimineringen gällande den längre karenstiden för homosexuella män.	Besvarad	Elin Gustafsson
6.18	Vård ska ges efter behov	Kronoberg	att	Socialdemokraterna verkar för att det ska tillsättas en nationell utredning där man tittar på åtgärder för att säkerställa att patienter med en privat vårdförsäkring inte kan gå före patienter i den offentligt finansierade vården (skatte-finansierade vården). Vårdbehovet ska styra när vård ska ges.	Besvarad	Susanne Andersson
			att	Socialdemokraterna fortsätter problematisera och opinionsbilda kring vinster i välfärden.		

7. Mäns våld mot kvinnor

7.1	Femicide	Skåne	att S-kvinnor driver frågan i enlighet med motionens intentioner.	Bifall	Carina Ohlsson
7.2	Förstärk kvinnojouren	Kronoberg	att Socialdemokraterna inför nationella riktlinjer för ett ekonomiskt stöd för samtliga kvinnojourer i Sverige. att Socialdemokraterna inför en utredning om nationella riktlinjer för hur vi hjälper särskilt utsatta kvinnor med funktionshinder som utsätts för våld.	Besvarad	Susanne Andersson
7.3	Mäns våld mot kvinnor	Västernorrland	att folkhälsomedel prioriteras till våldsförebyggande arbete för män.	Besvarad	Lena Josefsson
			att behandlingsforskning inom området mäns våld mot kvinnor prioriteras.	Bifall	
			att det förebyggande arbetet med unga killar för att bryta normer för manlighet och våldsutövande ska stärkas.	Bifall	
7.4	Om psykisk misshandel	Kronoberg	att lagstiftning till allvarlig psykisk misshandel kan förstärkas för att tydligare inkludera kontrollerande beteenden.	Bifall	Vivianne Macdici
7.5	Om hedersrelaterat förtryck	Västmanland	att Socialdemokraterna utvecklar ett nationellt program för att motverka hedersrelaterat förtryck, att Socialdemokraterna utvecklar en handlingsplan med utökade åtgärder för att skydda kvinnor som är utsatta eller riskerar att bli utsatta för våld i sin omgivning i samband med hedersrelaterade begränsningar (stöd, skyddad boende osv.).	Avslag	Carina Ohlsson
7.6	Skadestånd för våld i nära relationer	Uppsala län	att Socialtjänstlagen ändras så att skadestånd för våld i nära relation ej ska räknas som inkomst vid ansökan om ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd.	Bifall	Lena Josefsson
7.7	Våld i nära relationer	Norrbotten	att S-kvinnor i länet och sedan vidare på riksplanet verkar för en lagändring som innebär att det blir förövaren som avskiljs från brottsoffret och vid behov omedelbart interneras.	Besvarad	Lena Josefsson

			att	med alla medel verka för att brottsoffren inte skall behöva fly.	Bifall	
			att	vi verkar för en 0-tolerans mot mäns våld mot kvinnor.	Bifall	
7.8	Stöd till våldsutsatta kvinnor	Göteborg	att	S-kvinnor verkar för i enlighet med motionens intentioner.	Besvarad	Vivianne Macdisi
			att	skicka motionen till S-kvinnors förbundsstyrelse.		
			att	förbundet med kraft driver i enlighet med motionen.		

8. Internationell solidaritet

8.1	Gemensam säkerhet	Skåne	att	den svenska vapenexporten snarast upphör eller minimeras till enbart länder som ej är inblandade i krig eller konflikter.	Besvarad	Sofia Skönnbrink
			att	arbetet för ”gemensam säkerhet” förnyas, stärks och utvecklas.		
8.2	Skriv under kärnvapenförbudet	Norrbotten	att	S-kvinnor Norrbotten ställer sig bakom motionen och sänder den vidare till partikongressen.	Besvarad	Sofia Skönnrink
8.3	Återupprätta enprocentsmålet	Skåne	att	förbundet verkar för att biståndsanslaget inte ska användas för att finansiera flyktingmottagande i Sverige.	Bifall	Nina Unesi
			att	förbundet verkar för att biståndsmedel bara ska användas i enlighet med Sveriges uttalade biståndspolitiska mål, det vill säga fred, fattigdomsbekämpning och demokrati.	Avslag	

9. Kvinnor och migration

9.1	Ensamkommande barn	Örebro län	att	S-kvinnor genom S-kvinnor i riksdagen verkar för att Gymnasie-lagens krav anpassas i enlighet med motionens intentioner	Besvarad	Nina Unesi och Malin Lauber
			att	S-kvinnor verkar i motionens anda på partikongressen 2021.		

10. Organisation

10.1	Om antalet revisorer	Kalmar län	att	S-kvinnor verkar för att klubbar/föreningar under 60 medlemmar endast behöver 1 revisor samt 1 ersättare.	Avslag	Yvonne Karlén
			att	S-kvinnor verkar för att klubbar/föreningar under 60 med-lemmar kan med hjälp av sin AK får hjälp med revision och kan nyttja deras revisorer, och att detta beslutas på årsmöte.		

11. Övrigt

11.1	Om språket	Norrbotten	att	Soc.dem. kvinnoförbundet bifaller motionen och aktualisera åtgärder.	Besvarad	Yvonne Karlén
11.2	Om språkstörningar	Västmanland	att att	det stöd som gravt språkstörda personer får utreds ur ett nationellt perspektiv med fokus på hur regionerna utformar sitt stöd. språkstörda personers svårigheter utreds ur ett livsperspektiv.	Bifall	Monica Fjällström
11.3	Månadsvis fordonsskatt	Norrbotten	att	S-kvinnor tillsammans med berörda instanser verkar för möjligheten att betala fordonsskatten månadsvis.	Bifall	Elin Gustafsson
11.4	Åldersverifiering för porrsidor	Stockholms län	att	S-kvinnor verkar för åldersverifiering för tillträde till porrsidor.	Bifall	Carina Ohlsson

Motion 2.1: Bostadspolitiskt program
Motionär: S-kvinnor Göteborg

Många kvinnor har idag svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Vid förändrad familjesituation har många kvinnor svårt att behålla sin bostad, eller få en bostad som klarar den ekonomiska situation de befinner sig i.

Socialdemokratiska kvinnoförbundet har under många år jobbat med bostadspolitik ur ett feministiskt perspektiv genom programmet Kvarteret Framtiden.

Detta program bör moderniseras och anpassas till dagens bostadsmarknad.

Vi yrkar därför på:

att kvinnoförbundet tar fram ett aktuellt bostadspolitiskt program ur ett feministiskt perspektiv.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 2.1
Föredragande: Maritha Meethz

Motionen lyfter ett angeläget och aktuellt ämne som visar på ett behov av ett bostadspolitiskt program ur ett feministiskt perspektiv. Inte minst vid en förändrad familjesituation har många kvinnor svårt att behålla bostaden, eller att få en ny bostad som är möjlig att klara av utifrån sin ekonomiska situation.

Kvarteret Framtiden var ett bostadspolitiskt program som S-kvinnor jobbade med i många år. Ett bostadspolitiskt program som väl fyllde behoven utifrån de förhållanden som var rådande då. Lika angeläget är att i nuläget behöver ett bostadspolitiskt program ur feministiskt perspektiv anpassas till den situation och de förhållanden som råder idag, på en bostadsmarknad som många kvinnor får allt svårare att få del av och tillgång till. Kvinnor som grupp har generellt lägre inkomst än män, vilket genererar att kvinnor som grupp har sämre tillgång och förutsättningar på bostadsmarknaden än män. Behovet av ett bostadspolitiskt program ur ett feministiskt perspektiv är tydligt. Frågan behandlas i S-kvinnors politiska program som, om det antas av kongressen, kommer att ligga till grund för vårt arbete framöver.

Förbundsstyrelsens föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 2.2: Svik inte hyresgästerna
S-kvinnor Västerbotten

Inför valet 2018 lovade Socialdemokraterna och Miljöpartiet att inte införa marknadshyror. Nu öppnar partierna upp för att införa marknadshyror på nyproduktion.

Det är ett svek mot landets hyresgäster och kommer innebära kraftigt höljda hyror. Politikerna borde istället fråga sig hur vanliga människor ska ha råd att bo i nya lägenheter över huvud taget.

Marknadshyra innebär att hyresvärden ensidigt bestämmer hur mycket som skall betala i hyra, helt utan förhandling.

Idag har vi kollektiva förhandlingar. Det innebär att hyresvärden inte kan sätta hyran ensidigt, utan måste förhandla hyran med Hyresgästföreningen.

Modellen med kollektiva förhandlingar sätts ur spel. Till en början kommer det drabba alla som flyttar till en nyproducerad hyresbostad, lägenheter som redan idag har en högre hyra. På sikt kommer alla lägenheter få höljda hyror eftersom den kollektiva förhandlingen försvinner.

Hur mycket hyran kommer att höjas med om marknadshyror införs i Sverige beror på var en bor Några exempel; För en tvåa på 58 kvadratmeter innebär det att hyran går upp från i genomsnitt 6 400 till 9 600 i Stockholms stad. För samma lägenhet i Göteborg motsvarar det en hyresökning från 5 500 per månad till mellan 7 300 och 8 300 kronor per månad.

Vi S kvinnor ser med stort allvar på den kommande befarade utvecklingen och säger bestämt nej till förslaget med marknadshyror.

Umeå S kvinnoklubb yrkar:

att kongressen beslutar att styrelsen på alla tänkbara sätt verkar för att förslaget om marknadshyror i nyproduktion inte verkställs.

Förbundsstyrelsens utlåtande motion 2.2
Föredragande: Anna Lööf Hedh

Precis som motionären skriver är förslaget om marknadshyror ett svek mot landets hyresgäster och skulle innebära kraftigt höjda hyror och ökad otrygghet. Hårdast kommer det slå mot ekonomiskt svaga hushåll. Hur ska den ensamstående kvinnliga pensionären eller den ensamstående föräldern klara en kraftigt höjd hyra? hur ska den våldsutsatta kvinnan med barn kunna lämna sin man och hur ska unga någonsin kunna flytta hemifrån?

Det vi vet är att marknadshyror kommer att leda till trångboddhet, cementering av segregerade bostadsområden, ökat utanförskap och ökade sociala problem. Kommunerna kommer få ökade kostnader för försörjningsstöd mm. som i sin tur måste hämtas hem genom andra besparingar och skattehöjningar. (Andra länder som infört fri hyressättning har behövt höja bostadsbidragen, vilket förstås belastar hela skattekollektivet). Barnfattigdomen kommer att öka och köpkraften kommer att minska.

I ett hyresförhållande är hyresgästen alltid den svaga parten. Det ställer stora krav på att lagstiftningen utformas på ett sätt som skyddar konsumenten. Dagens hyreslagstiftning är en social skyddslagstiftning. Med dagens bostadsbrist kommer marknadshyror leda till ännu större obalans mellan hyresvärd och hyresgäst till hyresvärdens fördel, med högre hyror och sämre konsumentskydd som följd. Detta kan vi S-kvinnor aldrig acceptera, därför säger vi nej till marknadshyror.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 2.3: Öka bostadsbyggandet
S-kvinnor GOS

Det råder bostadsbrist inom många kommuner i Sverige. Bostadsbolagen och kommunerna eftersträvar en cirkulation inom bostadsbeståndet. Många äldre bor kvar i sina stora villor, de känner sig ensamma och otrygga, och vill gärna flytta till en modern mindre lägenhet. Nybyggnad förekommer i dag på många håll, men det har visats sig att hyrorna i nyproduktion blir för höga för att pensionärer ska ha råd att flytta in. Den rekommendation de får är att söka bostadstillägg, vilket inte alltid är så enkelt.

Det kan finnas en annan väg att gå för att underlätta byggande, flyttning och cirkulation. Statens investeringsstöd för bostadsbyggande (för närvarande högst i Stockholm), kan höjas i hela landet för att bygga bostäder som passar pensionärer.

Bostadstillägget borde kunna sökas av bostadsföretagen, det skulle underlätta för pensionärerna.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag:

att Soc.dem. kvinnoförbundet bifaller motionen och aktualiserar åtgärder för ökat bostadsbyggande med rimliga hyror.

Förbundsstyrelsens utlåtande motion 2.3
Föredragande: Anna Lööf Hedh

Vi ser att det fortsatt råder bostadsbrist trots regeringens satsningar på investeringsstöd. Dock är det så att hyran i nyproduktion är väldigt hög, vilket innebär att få, framförallt äldre och unga, har svårt att ta de lägenheterna. Precis som motionären nämner blir det då ett problem att flyttkedjan stannar upp när det är billigare och enklare för de äldre att bo kvar i sina befintliga bostäder som ofta är mindre hus eller villor.

För S-kvinnor är bostaden en social rättighet och bostadspolitiken en viktig del av välfärdspolitiken. Vi driver på partiet för en politik som gynnar byggandet av fler hyresrätter med rimliga kostnader, där allmännyttan har en central roll.

I förslaget till nytt politiskt program för S-kvinnor finns krav på att skattemässig neutralitet ska råda mellan olika upplåtelseformer, så att hyresrätt inte missgynnas i förhållande till andra upplåtelseformer samt krav på att stoppa utförsäljningen av allmännyttan.

S-kvinnor fortsätter kampen för en feministisk och rättvis bostadspolitik.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

Att anse motionen besvarad.

Motion 2.4: Samhällsservice åt alla/hela landet
S-kvinnor Värmland

Då viktiga funktioner i samhället nedrustas utanför storstadsregionerna kommer det bli svårare och svårare för människor att få möjlighet leva utanför storstaden. Så utarmas vårt avlånga land. Att ha nära till Försäkringskassan, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Räddningstjänsten och polisen m.m. gör enorm skillnad för vårt land. Det ska inte göra någon skillnad om vart jag väljer att bosätta mig. Den stora gruppen som drabbas av alla neddragningar är de som inte har resurser att hålla sig med senaste tekniken såsom datorer, smarttelefoner och annat.

Hänsyn ska tas till att det alltid kommer att finnas personer som faktiskt inte heller behärskar och har kunskap att hantera denna teknik. Vi kommer alltid att ha människor med svårigheter att kunna införskaffa eller hantera den senaste tekniken.

Att alltid bli hänvisad till något internet/hemsida och callcenter är i grunden diskriminerande.

Den dagen myndigheter kräver eller endast tillhandahåller digitala lösningar missgynnas en stor grupp i samhället. Därför behövs våra Servicekontor mer än någonsin, för att faktiskt kunna besöka och få hjälp av en person på rimligt avstånd från där man bor i kommunerna.

Därför yrkar S-kvinnor i Kristinehamn på:

att inte lägga ner servicekontoren på mindre orter,
att hela landet får leva.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 2.4
Föredragande: Elisabet Fjellström

Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på att det är centralt att samhället fortsätter att finnas i landets alla delar och arbetar aktivt för en politik som underlättar människors vardag, oavsett var vi kan tänkas bo. Däremot anser förbundsstyrelsen inte att vi ska arbeta för att förhindra nedläggning primärt utan att se ökade satsningar på servicekontor, vi ser också att regeringen i budgetpropositioner lägger förslag om att öka anslagen till servicekontor både för satsning på utsatta områden i storstadsområden och för att öppna nya i kommuner där servicen saknas.

Avseende att hela landet ska leva ser vi dels till vårt politiska program och att olika insatser krävs beroende på var i landet vi lever och att det ska finnas med som perspektiv i alla våra områden.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att motionen anses besvarad.

Motion 3.1: Chefsutbildning i äldreomsorgen
S-kvinnor Uppsala län

Obligatorisk chefsutbildning för chefer i vård och omsorg för äldre

Att leda och utveckla vård och omsorg för äldre kräver en bred och djup kompetens inom många områden. Verksamheten rör äldre personer, som oftast är sjuka eller sköra på annat sätt. Innan särskilt boende eller hemtjänst beviljats har personen ofta uppnått en hög ålder och har stora vård- och omsorgsbehov. Många av de äldre har svårt att själva uttrycka sina önskemål eller påtala eventuella brister i verksamheten. Dialogen med anhöriga är viktig. Verksamheten ska pågå dygnet och året runt inom särskilt boende och delvis även i hemtjänsten. Det ställer stora krav på bemanning och kontinuitet. Chefer i vård och omsorg för äldre har ofta personalansvar för långt fler anställda än vad som är vanligt för andra chefer, vilket ställer särskilda krav på arbetsledning och kommunikation och möjligheter till erfarenhetsutbyte mellan anställda. En allt större del av äldreomsorgen bedrivs på entreprenad och privata, ideella och offentliga utförare verkar sida vid sida.

En betydande del av baspersonalen i äldreomsorgen saknar en grundutbildning för arbetet och många är tillfälligt anställda. Det gäller särskilt i de största kommunerna och kommuner i storstadsområdena. Många anställda har ett annat modersmål än svenska och har inte alltid fått möjlighet att utveckla en yrkessvenska för arbetsuppgifterna. Det är framför allt rekryteringen av medarbetare födda utanför Norden och EU som har ökat.

Chefer förutsätts följa och ta del av forskning och utveckling för att kunna utveckla och förbättra kvaliteten i den vård och omsorg som ges. En viktig del i arbetet som chef är att leda lärande i arbetet. Det kräver förmåga att organisera lärande och träning inom ramen för arbetet, att hantera digitala verktyg och att motivera anställda. Det har tydligt aktualiserats under pandemin då det snabbt blev nödvändigt med webbutbildning om basala hygienrutiner.

En stor utmaning är att organisera arbetet utifrån tillgängliga kompetenser, så att antalet kontakter mellan personal och brukare minimeras och att kontinuiteten i kontakterna ökas. Det gäller särskilt hemtjänsten där andelen utbildade är lägre och där mycket av arbetet är ensamarbete.

Vi anser att alla chefer i äldreomsorgen måste ha en befattningsutbildning, som ger förutsättningar för en hög och jämn kvalitet i verksamheten oavsett om den bedrivs i kommunal regi, av non-profitorganisationer eller av privata företag. Ett sådant utbildningskrav kommer att kosta en del, men vi anser att kostnaderna uppvägs av att kvalitetsbrister kan minskas och livskvalitet för omsorgstagarna ökas.

Vårt krav på en befattningsutbildning inom äldreomsorgen kan jämföras med den obligatoriska rektorsutbildningen för rektorer och personal med motsvarande ledningsfunktion inom skola. Rektorsprogrammet är obligatoriskt även för rektorer för förskolan. Utbildningen ska påbörjas snarast möjligt efter det att anställningen har tillträtts och vara genomförd inom fyra år efter tillträdesdagen. Ansvaret för att erbjuda rektorsutbildningen ligger på kommuner, regioner och huvudmän för fristående skolor.

Socialstyrelsen utformade och upphandlade på regeringens uppdrag en nationell ledarskaps-utbildning för enhetschefer inom äldreomsorgen, som genomfördes under åren 2013-2015 av tre lärosäten. Målgrupp för utbildningen var ca 5000 enhetschefer inom såväl kommunalt som enskilt driven äldreomsorg.

Ledarskapsutbildningen omfattade 30 högskolepoäng och var uppdelad i fyra delkurser. Den var delvis webbaserad och gavs på kvartsfart vilket innebar att det tog fyra terminer att gå igenom hela utbildningen. Staten finansierade själva utbildningen medan arbetsgivarna uppmanades att bekosta arbetstid, studiematerial, eventuella resor och övernattningar för de som deltog.

Totalt anmälde sig 1669 personer. 924 enhetschefer och arbetsledare från 209 kommuner gick igenom utbildningen med intyg eller högskolepoäng. En utvärdering genomfördes efter utbildningen. Deltagarna var mycket positiva till innehållet i utbildningen. Tyvärr var det många som hoppade av utbildningen efter anmälan, eftersom de inte bedömde att de kunde få ägna tillräcklig arbetstid till utbildningen.

Behovet av äldreomsorg ökar på grund av att antalet äldre ökar. Det gör att behovet av kompetent ledningspersonal ökar. Antalet medarbetare per chef behöver minska för att göra chefsuppdraget rimligt och minska omsättningen på chefer.

Regeringen presenterade våren 2020 satsningen Äldreomsorgslyftet, som syftar till att stärka kompetensen inom äldreomsorgen genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid. Vi uppskattar detta!
I budgetpropositionen för 2021 föreslås målgruppen för Äldreomsorgslyftet vidgas till att även omfatta första linjens chefer som arbetar inom vård och omsorg om äldre. Regeringen konstaterar att de har en nyckelroll. I regeringsbeslutet beskrivs: ”För att verksamheterna ska kunna erbjuda insatser av god kvalitet måste cheferna också ha förutsättningar, liksom rätt kompetens, att kunna leda, handleda och stödja sina medarbetare”.

Kurser som ger rätt till statsbidrag är motsvarande eller liknande kurser som innehållet i den nationella ledarskapsutbildningen som pågick under åren 2013 - 2015.

Äldreomsorgslyftet föreslås samtidigt pågå t.o.m. 2023 och ytterligare medel tillförs. Det är givetvis bra att även chefer kan få utbildning/kompetensutveckling inom Äldreomsorgslyftet. Men vad händer efter 2023? Det räcker inte med tillfälliga satsningar! Det behövs en långsiktig strategi för kompetensförsörjning av både chefer och medarbetare i äldreomsorgen.

S-kvinnor i Uppsala anser att chefsutbildning för äldreomsorgens chefer (i likhet med rektors-utbildningen) bör vara obligatorisk att genomgå inom ett bestämt antal år efter anställningen. Alla arbetsgivare oavsett huvudman inom skattefinansierad äldreomsorg bör vara skyldiga att se till att deras chefer erbjuds att delta i utbildningen på realistiska praktiska villkor. Värdefulla erfarenheter från den genomförda utbildningssatsningen bör tas tillvara. En viktig framgångsfaktor är att deltagaren får möjlighet att avsätta tid för studierna inom ramen för sin tjänst.

Vi yrkar:

att en obligatorisk chefsutbildning genomförs för nyanställda chefer i äldreomsorgen och att redan verksamma chefer ges möjlighet att validera och komplettera sin chefsutbildning utifrån individuella behov,

att staten och kommunerna (SKR) kommer överens om finansiering och fördelning av ansvar så att alla deltagare ges praktiska förutsättningar för att delta i den angelägna chefsutbildningen,

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.1
Föredragande: Shadiye Heydari

Förbundsstyrelsen vill inleda med att tacka motionärerna för en bra motion som lyfter behovet av chefsutbildning för chefer inom vård och omsorg. Motionärerna belyser också att beslut tagits av regeringen och samarbetspartierna för att göra äldreomsorgen mer attraktiv.

Förbundsstyrelsen ser utbildning och fortbildning inom äldreomsorgen som en mycket betydelsefull fråga och vill betona att det är viktigt att utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen fortskrider. Det finns idag möjlighet till utveckling genom ”äldreomsorgslyftet” för medarbetare och chefer. S-kvinnor driver arbetet för en jämlik arbetsmiljö, hälsosamma arbetsplatser och ett förbättrat chefskapsuppdrag. Sammanfattningsvis finns det många insatser på gång inom äldreomsorgen vilket innebär att förbundsstyrelsens förslag är att anse motionen besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 3.2: Kompetensförsörjning i äldreomsorgen
S-kvinnor Uppsala län

Långsiktig kompetensförsörjning i äldreomsorgen

Coronapandemin har synliggjort stora brister i den samhällsviktiga äldreomsorgen. Det handlar om brister i kompetens, anställnings- och arbetsförhållanden, brist på kontinuitet i kontakter mellan vårdtagare och anställda. Det rör också organisation och ledning av en komplex verksamhet som ska fungera dygnet runt och året runt, med alltför många medarbetare per chef samt brister i samverkan mellan kommuner och regioner. Det är brister som i många år påtalats av bl a fackliga organisationer, forskare och olika myndigheter. Coronakommissionen, som tillsattes av regeringen i juni 2020, har i sin första rapport om *Äldreomsorgen under pandemin*, bekräftat dessa brister.

I debatten har äldreomsorgen/hemtjänsten ibland beskrivits som ”enkla jobb” eller ”att det behövs fler händer”. Låt oss slå fast att det är inga enkla jobb. För att utföra omsorgsarbete av god kvalitet krävs att alla medarbetare har utbildning för sina arbetsuppgifter. Samtliga medarbetare måste ha kunskap och färdigheter inom en rad olika områden, språkkunskaper för kommunikation, empati och gott omdöme - inte ”bara händer”.

Det behövs en strategi för långsiktig kompetensförsörjning till äldreomsorgen.

Behoven av vård och omsorg behöver analyseras. Vi vet att antalet äldre kommer att öka kraftigt när 40-talisterna blir 80+. Vårdbehovet kan påverkas något av medicinsk utveckling och möjligheter att utveckla välfärdsteknik. Även om det är friska år som läggs till livet, så vet vi att både det naturliga åldrandet och olika sjukdomar leder till ökade behov av vård, stöd och hjälp. Personer med intellektuella funktionsnedsättningar lever längre och behöver olika former av stöd, vård och omsorg som kräver särskild kompetens.

Rekryteringen till olika yrken inom äldreomsorgen behöver analyseras. Konkurrensen om arbetskraft kommer att öka när andelen barn och äldre ökar och andelen i yrkesverksam ålder minskar relativt sett.

- Hur kan unga uppmuntras att utbilda sig till arbete inom äldreomsorgen?
- Hur kan vuxna med arbetslivserfarenhet uppmuntras att byta bana och utbilda sig till arbete inom äldreomsorgen?
- Vilka förbättringar av arbetsmiljö och anställningsvillkor kan behövas för att uppmuntra fler att välja arbete i äldreomsorg?
- Hur många beräknas lämna verksamheten pga pensionering eller egen uppsägning?
- Hur kan fler sjuksköterskor och läkare uppmuntras att välja specialisering inom t.ex. geriatrik och gerontologi?

Några satsningar som är på gång:

Regeringen har nyss föreslagit att kompetensen hos yrkesgruppen undersköterskor ska säkerställas och att det därför ska införas en skyddad yrkestitel för yrket. Det är ett bra förslag, som bör kunna göra arbete som undersköterska mer attraktivt.

Kommunerna får från 2020 ett permanent resurstillskott med 4 miljarder kronor årligen för att stärka äldreomsorgen.

Regeringen presenterade våren 2020 satsningen Äldreomsorgslyftet, som syftar till att stärka kompetensen inom äldreomsorgen genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid. S-kvinnor uppskattar detta! I budgetpropositionen 2021 föreslås att målgruppen för Äldreomsorgslyftet vidgas till att även omfatta första linjens chefer som arbetar inom vård och omsorg om äldre. Äldreomsorgslyftet föreslås samtidigt pågå t.o.m. 2023 och ytterligare medel tillförs.

Men vad händer efter 2023? Det räcker inte med tillfälliga satsningar!

Tillfälliga satsningar och stöd till olika projekt kan vara positiva, men har också nackdelar. Det kan vara svårt att med kort varsel planera och genomföra åtgärder för att nyttja ”årets pengar”. Om medlen är tidsbegränsade är de svårt att använda till en utökning av antalet anställda. Vad händer sen? Om statsbidrag får användas till utbildningssatsningar eller löner till vikarier kan bli olika effektivt.

Äldreomsorgen kommer kontinuerligt att behöva utbildade medarbetare och chefer. Det behövs därför en långsiktig nationell strategi för kompetensförsörjning i äldreomsorgen. Strategin bör också innehålla en överenskommelse om ett delat ansvar för finansiering av kompetensförsörjningen.

S-kvinnor i Uppsala yrkar att våra socialdemokratiska politiker verkar för:

att staten och SKR efter samråd med de fackliga organisationerna lägger fast en långsiktig plan för kompetensförsörjning och finansiering av äldreomsorgen, som tar hänsyn till ökningen av behoven i de äldsta åldersgrupperna.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.2
Föredragande: Susanne Dufvenberg

Förbundsstyrelsen instämmer med motionärerna att det behövs en strategi för en långsiktig kompetensförsörjning till äldreomsorgen. Coronapandemin har synliggjort bristerna inom svensk äldreomsorg för den stora allmänheten men de som arbetar inom äldreomsorgen har under lång tid påpekat bristerna som inte har tagits på allvar förrän nu.

Det är viktigt att en ordentlig analys genomförs för att sedan kunna rusta för en långsiktigt hållbar äldreomsorg som är förberedd och stark både nu och framåt. Samverkan emellan stat, Sveriges kommuner och regioner samt fackliga organisationer är en förutsättning för att en långsiktig kompetensförsörjning ska bli möjlig.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 3.3: Äldreomsorg i Coronapandemins spår
S-kvinnor Uppsala län

Otaliga rapporter om brister inom äldreomsorgen har presenterats under den pågående Corona pandemin. Larmrapporter kommer hela tiden. Enskilda brukares/klienters behov av skydd för smitta respekteras inte, de vårdas inte optimalt pga. okunskap och stress hos vårdgivare och får i vissa fall inte de medicinska insatser som tillståndet kräver. En stor andel av de som avlidit av Corona infektion är boende på äldreboenden. Folkhälsomyndigheten uttryckte tidigt i pandemin en önskan att samhällets mest sårbara, de äldre, skulle skyddas och besöksförbud utfärdades.

Coronapandemins följder för äldre, särskilt inom äldreboende och hemtjänst är uppenbara. Att smittspridning skulle ske bland dem stod klart redan från början eftersom detta virus är mycket smittsamt och sprids snabbt. Årtionden av otillräckliga åtgärder och bristande resurser från äldrevårdens huvudmän har också medverkat till smittspridning. Det fanns inte skyddsutrustning för personalen i tillräcklig utsträckning.

Nu är tid att sätta fokus på hur äldreomsorg och hemtjänst organiseras, bedrivs, kontrolleras och följs upp. Institutionsvård av äldre är att betrakta som sluten sjukvård. Hemtjänst med sjukvårdande insatser är att jämföra med öppen sjukvård i hög grad. Serviceinriktad hemtjänst måste alltid ske med stor medvetenhet om äldres utsatthet för smitta av olika slag på grund av det nedsatta immunförsvar som följer med stigande ålder.

På äldreboenden vårdas åldrade, fysiskt och psykiskt sjuka och dementa klienter/patienter. För medicinsk säkerhet och professionell omvårdnad behövs sjukvårdsutbildad personal i tillräcklig omfattning. Det betyder både läkare, sjuksköterskor, undersköterskor samt fysioterapeuter, dietister och psykosocial personal. Dessutom behövs särskild personal för drift och skötsel av fastigheter och lokaler. Så är det inte överallt idag. På många ställen råder otillräcklig bemanning varför vikarier på timtid, utan adekvat utbildning erbjuds arbete inom äldreomsorg. Vårduppgifter kombineras med andra uppgifter såsom t.ex. städning och tvätt vilket betyder mindre tid för patienten, vårdtagaren. Medicinska åtgärder delegeras från legitimerad personal till personal utan grundläggande utbildning för uppgiften.

Lokalfrågan för hemtjänstpersonal är i flera fall bristfällig. Avsaknad av administrativa lokaler, personalrum och skyddsutrustning är verklighet inom flera kommuner. En hygienisk hantering av arbetskläder med välsorterat textilförråd och tvätthantering saknas i många fall enligt rapporter i media. Det betyder bl.a. att hemtjänstpersonal själva får ta hem sina använda, förorenade arbetskläder för tvätt i egen tvättmaskin eller bostadshusets tvättstuga. Smittrisken är uppenbar och har uppmärksammats under pandemin.

Arbetsmiljö och säkerhet för de anställda inom äldreomsorgen måste lyftas fram och förbättras. Arbetstid/ schema, arbetsmängd, arbetsinnehåll, möjlighet att få matraster och återhämtning måste ses över och justeras. Kompetensutveckling och handledning måste ingå för all personal inom äldreomsorgen. Adekvat skyddsutrustning måste alltid finnas tillgänglig samt kunskap om hur och när den ska användas.

Att vårda äldre och multisjuka äldre kräver särskild kompetens, omdöme och empati. Det kan vara mycket krävande och risk för avståndstagande finns. Oacceptabelt omhändertagande och bemötande av vårdtagare kan bli följden. Undernäring och uttorkning förekommer hos klienterna/ brukarna pga. otillräcklig tid att vårda och bistå vid måltider.

Dessutom tillkommer vård i livets slutskede en mycket krävande arbetsinsats för de anställda inom äldrevården. Medicinsk och etisk kompetens, tillgång till lindrande behandlingar och värdigt omhändertagande är avgörande för ett lugnt slut. Bemötande av anhöriga i sådana situationer kräver mognad, förståelse och tid.

Inom äldreomsorgen tjänstgör i dag mången, ambitiös och hängiven personal. De gör oftast sitt yttersta för att möta de behov som finns. Personal har vittnat om att de avslutar sina arbetspass med känsla av att inte ha gjort tillräckligt eller inte tillräckligt professionellt. Höga kompetenskrav måste ställas på ansvariga chefer inom äldreomsorgen liksom på det ansvar som huvudmannaskapet innebär.

Sammanfattningsvis behöver genomgripande förändringar av organiseringen av äldreomsorgen ske så att våra gamla har en trygg omvårdnad och personalen en säker arbetsmiljö.

Vi yrkar:

att en översyn och anpassning görs av organisation och struktur av vård och omsorg för äldre,

att kompetensnivån inom äldreomsorgen regleras, endast legitimerad sjukvårds-personal samt examinerade undersköterskor ska anställas för omvårdnad, vård och behandling,

att vårdgivare måste säkerställa att kompetensutveckling och handledning ges samt att skyddsutrustning och adekvata personalutrymmen finns för vårdpersonal inom äldrevården,

att åtgärder vidtas för att stärka vård och omsorgsarbetet genom förbättrade arbetsvillkor.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.3
Föredragande: Elisabet Fjellström

Pandemin har med all tydlighet visat på brister i välfärden. Tydligast ser vi det i äldreomsorgen där smittspridningen varit stor, kollegorna för få och arbetsvillkoren i många fall bristfälliga. Stora skillnader finns dock mellan utförare, privata och offentliga, och mellan kommuner. Att en översyn av äldreomsorgens organisering måste göras har blivit uppenbart i pandemins fotspår. Oavsett var i landet du bor, oavsett om du är äldre eller ej ska du alltid känna dig trygg i ditt eget hem.

Kvaliteten på äldreomsorgen kommer dock alltid vara avhängig personalens villkor, förutsättningar och möjlighet till livslångt lärande. Därför måste vi se till att rätt verktyg finns. Att villkoren är goda och arbetsbördan rimlig, att möjlighet till utbildning under arbetet finns att tillgå och att kompetensutvecklingen kan fortgå under hela arbetslivet.

Den svenska välfärden ska finnas till för oss alla och vi ska inte behöva förvänta oss orimliga skillnader i kvalitet beroende på postnummer. Målet måste alltid vara att du ska veta om att samhällets funktioner finns där när du behöver dem, oavsett var du bor. Ska det bli verklighet är det vår uppgift att leverera goda arbetsvillkor för dem som arbetar i välfärden

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 3.4: Rättigheter på äldreboenden
S-kvinnor Uppsala län

Vilka rättigheter har personer som bor på äldreboenden?

Under Corona pandemin har allvarliga brister inom äldreomsorgen uppdagats för allmänheten. Att vård och omsorg inte har fungerat på acceptabelt sätt har brukare och deras anhöriga känt till en längre tid. Otillräcklig bemanning, bristande kompetens och bristande resurser har uppdagats under denna pandemi.

Ytterligare ett missförhållande inom äldreomsorgen har kommit i dagern, nämligen att brukare som drabbas av sjukdom, skall vårdas i sina äldreboenden. Detta enligt regelverk bl.a. i Stockholms kommun och trots att det varken finns hälso- och sjukvårdspersonal i tillräcklig omfattning eller medicinsk utrustning och adekvat kunskap om läkemedelshantering inom alla boenden. Enligt rekommendation och regelverk skall endast palliativ vård ges till de som vårdas på ett äldreboende om de blir allvarligt sjuka vilket innebär basal omvårdnad och ordination av morfin, ofta i stigande doser. Möjlighet att ge syrgas, intravenös näringstillförsel och/eller vätsketillförsel saknas på många boenden. Det innebär även att medicinskt regelbundna läkarbedömningar inte utförs på plats, ingen provtagning sker och ingen adekvat dokumentation görs.

Många äldre som blir sjuka i Covid - 19 är multisjuka, lider av näringsbrist och kan vara dementa i olika grad och därmed inte orka med intensivvårdsbehandling eventuellt i respirator. Varje individ måste dock få bli individuellt undersökt och provtagen samt bedömd av kompetent läkare före beslut om behandling. Eftersom äldreboenden i allmänhet saknar läkare på plats, medicinsk utrustning och möjlighet till provtagning måste bedömning ske på sjukvårdsinrättning/ akutmottagning/ Corona mottagning.

I nuläget sker den medicinska bedömningen av sjuk patient inom äldreomsorgen genom rapport av undersköterska eller sjukvårdsbiträde till sjuksköterska vilken i sin tur tar beslut om att läkare ska konsulteras eller inte. Läkaren får information via telefon eller annan kommunikationsväg Det är en stor risk att information som går i flera led ger felaktigt underlag för beslut av medicinskt ansvarig läkare. Denna rutin är oacceptabel. Om den sjuke eller dennes anhöriga vill att konsultation och vård på sjukhus ska ske tillmötesgås inte denna begäran med hänvisning till karantän.

Det verkar som om de som flyttar in på ett äldreboende fråntas sin rätt att bestämma över sitt liv och sin hälsa/sjukdom. Omyndigförklaras alla boenden på äldreboenden? Är regelverken utformade för den verkliga, bristfälliga kompetensen - och för den låga medicinsktekniska nivån inom våra äldreboenden. Om den modell som vi har idag ska fungera måste sjukvård ges till den som behöver det efter sedvanlig utredning och bedömning av närvarande läkare på sjukvårdsinrättning.

Vi yrkar:

att omsorg och vård av äldre omorganiseras i grunden med hänsyn till den vårdnivå som numera föreligger,
att äldre/ brukare bedöms av läkare inför diagnos och behandling.
att vårdtagare inom äldreomsorgen samt deras anhöriga respekteras i frågor som rör vård och behandling,
att resurserna för äldrevården förstärks.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.4
Föredragande: Shadiye Heydari

Förbundsstyrelsen tackar motionärerna för en angelägen och bra motion. Motionärerna belyser frågan om äldre personers rättigheter på äldreboende. Det handlar ytterst om äldres rätt till en trygg tillvaro, säker omvårdnad och självbestämmande.

Pandemin har synliggjort behov av medicinsk kompetens inom äldreomsorgen. Enligt motionärerna är den medicinska kommunikationen av patient mellan yrkesgrupper idag osäker och riskfylld. Enligt motionärerna finns det en stor risk att information som går i flera led ger felaktigt underlag för beslut av medicinskt ansvarig läkare. Risker har också uppmärksammats av ”Inspektionen för vård och omsorg” (Ivo) som i sin granskning konstaterat att det finns stora brister i patientjournalerna i äldreomsorg och kommunal primärvård.

S-kvinnors förbundsstyrelse delar motionärernas uppfattning om behov av förändringar och utveckling inom äldreomsorgen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå att-sats 1.
att anse att-sats 2–4 besvarade.

Motion 3.5: Utbildning för undersköterskor
S-kvinnor Örebro län

Motion om att utveckla utbildning till undersköterska inom äldreomsorg

Vi är en grupp kvinnor i Askersund med omnejd som har ett stort samhällsengagemang. Bland oss finns gott om kunskap och erfarenhet. Pandemin Covid-19 har med all tydlighet visat att det finns brister inom äldreomsorgen och hur våra äldre medborgare behandlas. Vi oroas och vill bidra till en förändring. Undersköterskeyrket behöver stärkas.

Genom denna motion vill vi ge förslag på en reformerad utbildning till undersköterska. Status på yrket behöver höjas för att få fler som söker och som vill jobba inom vården.

- Undersköterskor i hemtjänsten kör ofta bil för att ta sig till brukarna. Därför borde en körkortsutbildning ingå i utbildningen precis som det gör inom vissa mansdominerade yrken.
- Mer praktik behövs i utbildningen för att göra undersköterskorna mer förberedda inför yrkeslivet. Deras yrke går ut på att ta hand om och vårda människor, därför är praktiska kunskaper mycket viktiga.
- Tillgång till en mentor under första året efter utbildningen. Det kan lämpligen vara någon som snart kommer att gå i pension och har stor erfarenhet.

Det här menar vi är viktiga bitar som kan bidra till en tryggare äldreomsorg.
När nu vår socialdemokratiskt ledda regering satsar på vård och omsorg i kommunerna förutsätter vi att det används till personalen och främst till undersköterskor att få utvecklas och fortbilda sig. Ett livslångt lärande är viktigt och för att bli trygg och stärkt i sina arbetsuppgifter. Undersköterskor behöver få vara trygga och stolta över sina yrken.

Vårt förslag är att S-kvinnor verkar för:

att det i utbildningen till undersköterska bör ingå körkortsutbildning,
att studenten har en stor del av sin utbildning arbetsplatsförlagd,
att studenter under sitt först år som nyutbildad erbjuds mentorskap,
att undersköterskor ska erbjudas kontinuerlig yrkesutveckling på betald arbetstid.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.5
Föredragande: Susanne Dufvenberg

Förbundsstyrelsen instämmer med motionärerna att få känna sig trygg och stolt över sitt yrke är en förutsättning för att man ska trivas och vilja stanna kvar inom sitt yrkesområde. Ett livslångt lärande är viktigt för att förbli trygg och trivas samt att få utvecklas i sitt arbete för att kunna möta upp mot nya behov inom sin verksamhet.

Det är viktigt att utbildningar ses över och reformeras om de inte möter upp mot de verkliga behoven i verksamheterna. Undersköterskans arbete kan ibland vara både komplext och svårt men är också ett väldigt givande och roligt arbete. Statusen på yrket behöver höjas och utbildningens utformning är en del i det arbetet. Det är av stor vikt att tid till handledning finns inräknat i de anställdas arbetstid så att studentens arbetsplatsförlagda praktik blir riktigt bra.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 3.6: Om skolfrukost
S-kvinnor Blekinge

Mätta barn ger kunskapshungriga barn

Enligt skollagen från 1997 så är kommuner skyldiga att servera mat till våra elever i grundskolan men detta började redan under 1800-talet när skolan började ge mat till barn som gick i skolan i utsatta områden. Mat som gavs var gröt och soppa. Detta utvecklades mer och mer, man räknar att från 1945 så utformades den moderna skolmaten.

Skolmaten har utvecklats rent kvalitetsmässigt och på andra sätt men har ändock avstannat i sin utveckling. Vi har en annan livsstil men problemet består med att vi har barn som kommer till grundskolan utan mat i magen. Det kan bero på att familjen inte har råd med frukost, att föräldrarna börjar tidigt och inte kan ge sina barn mat, att barnen är misskötta i sin familj eller av någon annan anledning.

Vi som samhälle har inte råd att våra barn kommer hungriga till skolan. Hungriga barn får inte den energin de behöver för att vara pigga på sina lektioner för att kunna komma någonstans i framtiden och uppnå sina drömmar. Mätta barn ger kunskapshungriga barn och en bättre framtid för välfärden.

Därför yrkar vi på:

att det ska finnas frukost tillgänglig för alla barn i grundskolan,
att det ska finnas frukostbuffé för andra kostavvikelser och kostlivsstilar,
att det ska stå med i skollagen som stadsbidrag som skolmaten.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.6
Föredragande: Monica Fällström

Motionen beskriver en mycket viktig komponent i kunskapsinhämtning dvs att barn inte ska vara hungriga när de kommer till skolan. Förbundsstyrelsen har ingen avvikande mening. Det är också konstaterat att elever som äter frukost får bättre studieresultat och att prestationsförmågan blir bättre.

Dock är det är svårt för oss S-kvinnor att ge direktiv till kommunerna då det kommunala självstyret är viktigt och starkt och innebär att kommuner sköter lokala frågor med en stor handlingsfrihet. Det är upp till varje kommun att prioritera olika insatser och åtgärder när det gäller våra skolors uppdrag.

Det är också svårt att som förbund göra förändringar och tillägg i lagar. Det är ett uppdrag för våra S-riksdagsledamöter att driva och verka för. Det vi S-kvinnor kan och ska göra, i de olika forum och på de olika politiska nivåerna vi befinner oss i, är att driva opinion i motionens anda och påvisa vikten av skolfrukostens betydelse för våra elever och den positiva verkan frukosten har för kunskapsinhämtning och det tar vi med oss i S-kvinnors framtida påverkansarbete.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse att-sats 1 och 2 besvarade.
att avslå att-sats 3.

Motion 3.7: Skolmat året om
S-kvinnor Blekinge

Enligt skollagen från 1997 så är kommuner skyldiga att servera mat till våra elever i grundskolan men detta började redan under 1800-talet när skolan började ge mat till barn som gick i skolan i utsatta områden. Mat som gavs var gröt och soppa. Detta utvecklades mer och mer, man räknar att från 1945 så utformades den moderna skolmaten.

Skolmaten har utvecklats rent kvalitetsmässigt och på andra sätt men har ändock avstannat i sin utveckling. Skolmat serveras under terminerna men inte under sommaren. Och som vi vet så finns det barn som inte får mat på helgerna. Måndagar och fredagar är det mat som flest ungdomar gillar då de kommer hungriga efter helgen och äter upp sig inför helgen. Hur blir det då på sommaren?

Vi tror på att ha en skola i varje distrikt öppen för att skolelever ska få frukost och mat varje vardag. Vi tror även att detta kan ge sommararbete till de som utbildar sig inom kök.

Det är dags att vi tar nästa steg för våra barn och ungdomar. Det är vi som samhälle som uppfostrar våra barn och ska ge dem en bra start på livet. Mätta barn ger välfärden en bättre framtid.

Därför yrkar vi på:

att varje skoldistrikt ska ha ett skolkök öppen på sommaren för att kunna erbjuda skolbarn gratis mat antingen genom servering eller uthämtning av matlåda,
att erbjuda sommararbete till fler som är under utbildning,
att erbjuda lunch till gymnasieelever som en ny del av skollagen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.7
Föredragande: Anna Lööf Hedh

Skollunchen är en viktig del i barns väg till lärande. För att orka en skoldag behövs det energi. I Sverige har vi till skillnad från tillexempel våra grannländer, serverat gratis skolmat sedan 70-talet. Det är något vi är stolta över inte minst med tanke på att det finns många barn som inte kan äta sig mätta hemma. Problemet är, som motionären även nämner, att dessa barn far illa utan skollunchen på helger och sommarlov.

Förbundsstyrelsen håller med motionären om att det vore önskvärt att eleverna fick skollunch även på sommaren och att det i sin tur skulle innebära en ökad möjlighet för ungdomar att få sommarjobb. Detta är dock en fråga som varje kommun/region beslutar om och förbundsstyrelsen ser här en möjlighet för S-kvinnor att driva frågan på hemmaplan.

Nationell påverkan krävs så att kostnadsfri lunch ska ingå i skollagen även för gymnasieelever.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 3.8: Om vinster i friskolor
S-kvinnor i Kronoberg

Omöjliggör för friskolor att ta ut vinster ur skolan

90-talets avregleringar av svensk skola, med syftet att skapa fristående skolor med pedagogiska alternativ till de kommunala skolorna har lett till att vi idag i Sverige har fått en marknad för riskkapitalbolag som okontrollerat breder ut sig och gör stora vinster på våra skattepengar. Pengar som borde gå till våra barns utbildning går rätt ner i aktieägarnas fickor.

Detta är unikt för Sverige gentemot andra delar av världen, där man starkt har reglerat möjligheten för friskolor att ta ut vinster från desamma. I Sverige har skoljättar som Academedia och Internationella engelska skolan gjort vinster på 556 respektive 254 miljoner kronor. Samtidigt är Academedias barngrupper orimligt stora, IES -eleverna saknar läromedel och behöriga lärare, och de behöriga lärarna som finns tjänar betydligt mindre än sina kommunala kollegor. Skolorna marknadsför sig också tydligt mot ”lättundervisade” och självgående elever och undviker att ta in elever med annat modersmål eller barn med diagnoser, då dessa kostar mer, vilket då tummar på vinsten. Detta ratande av vissa ”kunder”, ja de ser sina elever som kunder, gör att friskolorna ytterligare kan dra ner på löner, lärartäthet och resurspersonal och betygen är frikostiga så att de ”höga resultaten” ska sticka ut och göra skolorna attraktiva.

De kommunala skolorna får istället ta eleverna som kräver resurser, vilket i sin tur gör att skolornas elevpeng måste höjas. Detta medför dock att även friskolornas elevpeng höjs, vilket ytterligare önskar deras vinst. Vi måste få ett slut på detta utnyttjande av våra skattemedel, skattemedel som ska gå till våra barns utbildning istället för aktieägarnas skatteparadis.

Vi S-kvinnor i Alvesta vill:

att Socialdemokraterna verkar för att skolor inte ska kunna drivas som aktiebolag
att Socialdemokraterna inför en stark reglering av vinstuttag i skolan
att Socialdemokraterna verkar för krav att större delen av vinsterna återinvesteras i skolan.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 3.8
Föredragande: Monica Fällström

Motionärerna tar upp en av de mest angelägna aktuella politiska frågorna i nutid. Precis som motionärerna beskriver har vi fått en marknad där riskkapitalbolag har möjlighet att ta ut stora vinster i en verksamhet som uteslutande ska vara till gagn för våra barns och ungdomars utbildning och inte till enskilda aktieägare. Eleverna har blivit kunder i en marknadsstyrd verksamhet som dessutom urholkar kommunernas ekonomi med ett fördelaktigt och förkastligt ersättningssystem till de fristående enheterna. Detta måste ändras!

Förbundsstyrelsen är helt överens om intentionen i motionen och frågan finns med i förslaget till S-kvinnors nya politiska program.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnor har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 3.9: Om konfessionella skolor
S-kvinnor Kronoberg

Förbud mot konfessionella skolor, förskolor och fritidshem

Under läsåret 2018/19 gick drygt 9400 elever i en grundskola med konfessionell inriktning. Det motsvarar knappt en procent av grundskolans elever.

I Sverige är religionsfrihet en rättighet som fastslås både i regeringsformen, men också i barnkonventionen som numera är lag i Sverige. Det innebär bland annat att enskilda har rätt att utöva sin religion, och för barn gäller den rätten även i skolan, förskolan och fritidshemmet. Religionsfriheten innebär också rätt att avstå från religion - alla människor måste ges möjlighet att själva välja sin livsåskådning. Detta gäller också barn och elever, och fristående skolor med konfessionell inriktning begränsar detta val.

Vidare är det svenska samhället är mångreligiöst och mångkulturellt, där människor med olika bakgrund lever och samverkar. Konfessionella friskolor, oaktatreligion, tenderar att vara kulturellt homogena. Många av våra orter är redan starkt segregerade, och religiösa skolor och förskolor förstärker ytterligare detta.

Vad vi behöver är skola där såväl lärare som elever kan representeras av olika bakgrund, religion och ideologi - en skola som baseras på demokrati och alla människors lika värde.
Barn har rätt till en förskoletid och skoltid utan religiösa trosuppfattningar som vi vuxna har valt åt dem!

Med anledning av ovanstående yrkar S-kvinnor i Alvesta kommun:

att Socialdemokrater påskyndar förslaget att förbjuda nyetablering av konfessionella friskolor
att förbudet även ska omfatta redan etablerade friskolor med konfessionell inriktning
att förslaget även utökas till att omfatta konfessionella fristående förskolor och - fritidshem.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.9
Föredragande Susanne Andersson

Som motionären skriver så har Socialdemokraterna vid förra partikongressen beslutat att förbjuda nyetaberlingar av religiösa friskolor.
S-kvinnor motsätter sig religiösa förskolor och skolor. Skolan är, och ska vara, uppbyggd på jämlika, demokratiska och sekulära värderingar där pojkar och flickor ska få samma möjligheter. Skolan ska inte dela upp barn efter varken religion, kultur eller andra åsikter. Barn ska få möta både liktänkande och oliktänkande och utveckla tolerans och förståelse för varandra.

Förbundsstyrelsen är helt överens om intentionen i motionen och frågan finns med i förslaget till S-kvinnors nya politiska program.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnor har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 3.10: Om ersättning Socialtjänsten
S-kvinnor Kronoberg

Ersättning vid besök i socialtjänstens verksamhet

Av olika anledningar kommer många av oss i kontakt med kommunens socialtjänst någon gång i livet. Det är oftast när vi får bekymmer av något slag. Det kan bero på att vi drabbas av arbetslöshet, sjukdom, funktionsnedsättning eller att dina barn får problem. Tyvärr är det ju så att det ofta drabbar den som redan har det besvärligt tex med ekonomin. Många lever idag ensamma med barn.

Om det är så att barnen behöver hjälp – kanske ska en diagnos ställas – behöver familjen få komma i kontakt med BUP. För att besöka BUP tillsammans med sitt barn får man ledigt från sitt förvärvsarbete och ersättning betalas ut av Försäkringskassan.

Det gäller tyvärr inte vid besök i socialtjänstens verksamheter. Många familjer kan behöva hjälp av socialtjänsten. Man kan erbjuda familjebehandling för hela familjen. Det kan vara när ett barn inte klara skolgången, eller fått problem med droger. Då kan socialtjänsten erbjuda redskap och metoder för att familjen ska klara den uppkomna situationen. Socialtjänsten har mycket goda kunskaper att erbjuda. Öppenvården kan erbjuda samtal. Har man det redan svårt ekonomiskt, och det har många, särskilt ensamstående föräldrar, väljer man bort det stöd som socialtjänsten kan erbjuda. Man har inte utrymme att avstå lön för detta.

Det borde vara lika själv klart att våra socialförsäkringar gäller vid besök i kommunens socialtjänst som vid besök på BUP.

Yrkar:

att ersättning från Försäkringskassan erhålls vid besök med barn i Socialtjänstens verksamhet.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.10
Föredragande: Erika Storme Martinger

Det är viktiga synpunkter motionärerna ställer. Att behöva avstå från lön för att följa med sitt barn till socialtjänsten kan skapa djupa hål i plånboken för den som kanske redan har det svårt ekonomiskt. I värsta fall avstår man från att följa med och barnet och vårdnadshavaren går miste om stöd och hjälp.

Nyligen har ett delbetänkande lämnats till socialförsäkringsministern där VAB-utredningen föreslår att föräldrar till barn under 12 år ska få rätt till tillfällig föräldrapenning när man behöver närvara i skola eller förskola för att medverka vid en introduktion med syfte att beskriva och förklara barnets behov av vård- eller behandling. Förbundsstyrelsen menar att det är minst lika viktigt att vårdnadshavare som avstår lön för att de besöker socialtjänsten i syfte att barnet eller familjen ska få stöd och hjälp eller då deras närvaro krävs vid en utredning kan ersättas ekonomiskt via socialförsäkringen. Detta kan ske genom att så kallad tillfällig föräldrapenning innefattar besök hos socialtjänsten som rör barnet. S-kvinnor kan verka för att lyfta frågan med ansvariga politiker.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 3.11: Rätt till primärvård
S-kvinnor Stockholms län

Rätt till en tillgänglig, fysisk och digital primärvård

Det behövs ökad planering och styrning av den svenska primärvården. I regeringsförklaringen i september 2020 säger Stefan Löfven att primärvården ska reformeras och att en fast läkare är avgörande för detta. Både politiker och befolkning har stora förväntningar att tillgängligheten till den fasta läkaren ska bli god och att de medicinska bedömningarna ska hålla hög kvalitet. Detta är en förutsättning för en mer enhetlig men inte nödvändigtvis tillgänglig och rättvis primärvård.

Lika betydelsefullt som en fast läkare är hur respektive vårdcentral organiserar sitt arbete och hur politikens ersättningsmodeller ger incitament för primärvården att organisera fysiska och digitala besök så att det gynnar alla människor och skapar förutsättningar för ökad samverkan mellan olika vårdgivare. Forskning visar att kvinnors hälsa, vård, behandling och forskning är eftersatt inom flera olika områden, ett exempel är obesitasvården dessutom är samhällets och även primärvårdens syn på människor f a kvinnor med fetma fördomsfull och stigmatiserande.

Patientgrupper som har ett extra stort behov av ett bra bemötande i primärvården och som samtidigt är resurskrävande är multisjuka äldre, människor med olika funktionsnedsättningar, missbruk, depression och ångest.

Ansvaret vilar tungt på regionerna genom att stora delar av svensk primärvård är privat driven. De flesta regioner har inte någon samlad bild av den privata och offentliga primärvårdens organisering, tillgänglighet, ersättningsmodeller och hur den är organiserad utifrån respektive regions tex socioekonomiska behov och geografiska skillnader. Samordningen och ersättningsmodellerna mellan den statliga, regionala och kommunala vården påverkar också den framtida kompetensförsörjningen och finansieringen av sjukvård och omsorg. Hur ska man kunna planera för en jämlik och effektiv framtida hälso/sjukvård och omsorg?

Mot bakgrund av ovanstående yrkar S-kvinnor Stockholms län att S-kvinnors förbundskongress beslutar:

att S-kvinnor verkar för hälso- och sjukvårdens ersättningssystemen ses över i syfte att skapa mer rättvisa ersättningar mellan offentlig och privat primärvård,

att S-kvinnor verkar för att hälso- och sjukvårdens ersättningssystemen ses över i syfte att skapa en mer tillgänglig vård för fler kvinnodominerade patientgrupper,

att S-kvinnor verkar för att digital och fysisk primärvård regleras genom att en vårdgivare/vårdcentral har ”tak” på antal listade patienter och att de ska erbjuda alla patienter samma tillgång till digital och fysisk vård.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.11
Föredragande: Malin Lauber

Inom primärvården råder idag valfrihet och patienter kan uppsöka vilken vårdcentral hen vill. Det råder samma ersättningsmodell men privata kan gynnas genom att de får patienter med behov av enklare vård. De ekonomiska villkoren ska skapa likvärdiga förutsättningar för såväl privata utförare som de i egen regi. Ersättningen ska spegla uppdrag och ansvar. De flesta regioner tillämpar fast ersättning per listad individ och en rörlig ersättning kopplad till besök eller åtgärd och målrelaterad ersättning. Vissa regioner tillämpar socioekonomiska hänsyn vid ersättning men inte alla. Hälso- och sjukvård ska erbjudas utifrån behov och i vissa områden är behoven större.

Det är viktigt med en jämlik hälsa och ersättningssystemen bör därför ta hänsyn till socioekonomiska faktorer. Det är dock kanske snarare vårdvalet än ersättningssystemet i sig som är problemet. Såväl vårdvalet som ersättningsystemen bör utvärderas. Det är dock viktigt att regionerna även fortsättningsvis kan utforma villkor och justera system efter lokala behov. Att lyfta fram kvinnosjukdomar behöver även göras på andra sätt än via ersättningssystem, till exempel genom ökad forskning, utbildning eller att nya riktlinjer tas fram.

Styrelsen menar att det stora problemet inte är listningen i sig utan att det inte finns tillräckligt med sjukvårdspersonal. Om det skulle införas tak på listning skulle det kunna betyda att patienter blir utan vård då det skulle behövas fler sjukvårdspersonal, vilket idag i många regioner är en bristvara. Det begränsar också patienternas valmöjligheteter. Styrelsen håller däremot med om att det är olyckligt att ett parallellsystem med digital vård växer fram. En sammanhållen primärvård bör erbjuda såväl fysiska som digitala lösningar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla att-sats 1 och 2
att avslå att-sats 3.

Motion 3.12: Ett nytt pensionssystem
S-kvinnor Örebro län

Sverige behöver ett nytt pensionssystem och höjda pensioner både för de nuvarande pensionärerna och för de kommande generationerna.

I dag lever många kvinnor under väldigt knappa förhållanden när de gått i pension. Skälen till det är flera:

- De har jobbat hela livet men med en låg lön som gör att deras pension blir alltför låg
- De har tagit huvudansvaret för hem och familj och därmed inte jobbat i samma utsträckning som männen
- De är invandrade i vuxen ålder och har därför inte arbetat i 40 år som krävs för att få full pension

Även människor med olika funktionsvariationer eller långvarig sjukdom har låg pension eller annan ersättning. Många ensamstående är också en utsatt grupp. Det finns chockerande siffror om att flera hundra tusen fattigpensionärer lever i Sverige i dag. Kvinnor drabbas särskilt av det nuvarande systemet eftersom pensionen grundar sig på en lägre lön än männens. Dessutom har fler kvinnor än män inte kunnat spara i privata pensionsfonder av ekonomiska skäl. De unga kvinnor och män som är yrkesaktiva nu och sover med mobilen under kudden, som får timmar och vikariat och som lever i stor ekonomisk oro, för dem ser det lika illa ut vad gäller deras framtida pension.

Det är en skam för ett land som sätter välfärden högt att vi har så låga pensioner. Alla människor ska få ett värdigt liv och kunna leva på sin pension.

Sverige behöver ett nytt pensionssystem som tar hänsyn till ovanstående ojämlikheter.

Därför yrkar vi:

att S-kvinnoförbundet jobbar för och driver på om ett nytt pensionssystem.
att S-kvinnor i riksdagen jobbar för och driver på om ett nytt pensionssystem.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.12
Föredragande: Elin Gustafsson

Förbundsstyrelsen håller helt med i motionens intentioner, det är oacceptabelt att de som arbetat och slitet ett helt arbetsliv inte ska ha en pension som går att leva på. Motionen lyfter också särskilt de som inte bott i Sverige så länge att de därför inte har rätt till lika stor del av pensionen. Förbundsstyrelsen menar att det är en av de viktigaste både jämlikhets- och jämställdhetsfrågorna vi har, att säkerställa ett pensionssystem som både tryggar dagens pensionärer och kommande generationer av pensionärer. För att klara det behövs en rad åtgärder som tillsammans skulle innebära ett till stora delar nytt pensionssystem.

Arbetet för att förbättra pensionerna sker idag inom den så kallade *Pensionsgruppen* i riksdagen utifrån *pensionsöverenskommelsen* mellan S, MP, C, M, KD och L. Den S-ledda regeringen har tagit viktiga steg mot högre pensioner genom höjning av garantipensionen och bostadstillägget, sänkning av skatten för pensionärer, samt att en enighet om premiepensionens reformering har träffats. I år 2021 kommer första utbetalningen av inkomstpensionstillägget, vilket är ett viktigt steg för bättre pensioner. Nästa steg är att höja pensionsavgiften så att inbetalningarna in i pensionssystemet kan öka och Sveriges pensionärer kan få en tryggare och stärkt ekonomi.

Utöver detta menar förbundsstyrelsen att vi särskilt behöver jobba med att få jämställda och höjda löner under arbetslivet för främst de kvinnodominerade yrken som vi vet lägger grunden till låga pensioner. Vi behöver också få en jämställd fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet för att säkerställa att kvinnors totala närvaro på arbetsmarknaden ökar. Vi menar också att det måste finnas en garanti att du ska få minst 72 procent av tidigare lönen i pension per månad samt att det finns en möjlighet att gå i pension tidigare än den föreslagna höjda pensionsåldern om du inte orkar och kan jobba hela vägen till pensionsåldern. Vi vill också understryka vikten av en trygg sjukförsäkring med höjda ersättningsnivåer som möjliggör en trygg rehabilitering och återgång till arbete för de som kan jobba.

Sammanfattningsvis menar vi att resultatet av en ojämställd arbetsmarknad är att kvinnor har betydligt lägre lön, lägre pensioner och därmed lägre livsinkomster över hela livet. Det tillsammans med den ojämställda fördelningen av obetalt hemarbete påverkar kvinnors pensioner och många kvinnor får idag endast garantipension. Idag lever många kvinnor under EUs fattigdomsdefinition. Pensionssystemet behöver därför ses över i sin helhet utifrån ett jämställdhetsperspektiv med syfte att säkerställa en höjd garantipension och att alla får minst 72 procent av sin lön i pension per månad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 3.13: Aktivitetsersättning och sjukersättning
S-kvinnor Örebro län

Aktivitetsersättning och sjukersättning, höjning och sänkning!

Pensionernas storlek bygger på de inkomster man haft. Av rättviseskäl har partiet genomfört många värdefulla sänkningar av skatten för pensionärer. Det är viktigt att pensionärer med lägst pensioner får fortsatta, och större sänkningar!

Varje gång frågan om skatt på pensioner blir aktuell undrar vi varför de som får Aktivitets-ersättning eller Sjukersättning aldrig berörs. Är det därför att deras ersättning är så låg?

Aktivitetsersättningen
Den kan betalas ut till den som under minst ett år inte kan arbeta i något arbete på hela arbetsmarknaden och är försäkrad i Sverige.

Ersättningen kan beviljas i ett till tre år beroende på hur länge arbets-förmågan är nedsatt. Den som tidigare har kunnat arbeta får 64,7 % av sin genomsnittliga inkomst under de senaste åren dock max 19 127 kronor.

Om man inte har arbetat är ersättningens storlek kopplad till ålder med en nivå, före skatt, från 8 790 kronor till 9 775 kronor.

Sjukersättningen
Den kan beviljas från 19 upp till 64 års ålder om man har en sjukdom eller funktionsnedsättning som gör att man aldrig kommer att kunna arbeta. Även här gäller att man är försäkrad i Sverige. Samma ersättningsregler och nivåer som för Aktivitetsersättningen. För båda ersättningsformerna gäller alltså både regler som är baserade på tidigare arbetsinkomster och en ersättningstrappa baserad på ålder.

Höjning och/eller sänkning
De som omfattas av ovanstående ersättningsformer har lika litet att leva av som de som endast har garantipension. Men de är oftast yngre och har därmed också högre levnadskostnader om de tillåts leva ett drägligare liv. Deras levnadsförhållanden kan bara påverkas av de statliga beslut som fattas om högre ersättningsnivåer och sänkta skatter.

Vi yrkar således:

att ovanstående ersättningsformer ska omfattas av framtida skatte-sänkningar.
att S-kvinnor verkar för att beloppsnivåerna för sjuk- och aktivitetsersättningar indexeras med prisbasbelopp.
att S-kvinnor verkar för att taket i bostadstillägget för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning ligger på samma nivå som bostadstillägget för pensionärer.
att S-kvinnor verkar för att skatten på sjuk- och aktivitetsersättning omfattas av samma skattenivåer som skatten på pension.
att S-kvinnor verkar i enlighet med motionen på Socialdemokraternas partikongress 2021.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.13
Föredragande: Carina Ohlsson

Precis som motionären beskriver så har de ekonomiska villkoren försämrats för dem som uppbär aktivitetsersättning eller sjukersättning. Detta både beroende på att de ej fått samma skattesänkningar som de som har en arbetsinkomst eller pension. Ersättningarna har ej heller höjts i samma omfattning.

Därför anser S-kvinnor att även de borde få skattesänkningar precis som de som erhållit jobbskatteavdrag. De bör också få samma nivå som bostadstillägg som pensionärer.

Det som vi dock är tveksamma till är om beloppen på ersättningarna ska indexeras med prisbasbeloppet från nuvarande nivåer, det kan ju hindra en översyn och en större höjning, vilket vi anser behövs.

S-kvinnor kommer att bevaka frågan på partikongressen 2021.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla att-sats 1, 3, 4 och 5.
att avslå att-sats 2.

Motion 3.14: Om sjukförsäkringen
S-kvinnor Skåne

En sjukförsäkring som ger fler en chans att ställa sig upp istället för att slås ut

I ett socialdemokratiskt Sverige ska det alltid gå att lita på att samhället solidariskt stöttar en om man till exempel blir sjuk eller av andra skäl hamnar i en svår situation i livet.

Men detta system handlar inte bara om solidaritet med de mest utsatta, utan det är också den trygga bottenplattan som har gjort den svenska välfärdsstaten till en ekonomisk och social framgångsmodell som resten av världen länge blickat mot med avund.

Socialdemokratin är ett frihetsprojekt som bygger på tron att samhället som helhet blir starkare och rikare när alla får möjlighet att delta och bidra med de bästa av sina förmågor. Vi kan inte tolerera social utslagning, vare sig ur ett medmänskligt eller ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ekonomisk trygghet för alla som lever i Sverige är en investering som ytterst betalar sig själv.

Den borgerliga regeringen gjorde under åren 2006-2014 sitt yttersta för att nedmontera de svenska social- och sjukförsäkringssystemen. Det är upp till Socialdemokraterna att bygga upp dessa system igen, och återupprätta förtroendet för den svenska välfärdsmodellen.

Samtidigt förändras det sociala landskapet i Sverige. Full sysselsättning har inte varit verklighet på decennier, och många svenskar är idag nya i landet. Det rådande systemet är till vissa delar utformat för en annan tid och riskerar att medföra merkostnader för samhället när människor slås ut istället för att få en chans att ställa sig upp.

Därför vill jag:

att förbundet verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.14
Föredragande: Monica Fjällström

Motionen lyfter vikten av att vi har en trygg sjuk- och arbetslöshetsförsäkring. Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av stabila trygghetsförsäkringar när människor drabbas av sjukdom eller ofrivillig arbetslöshet. Hela försäkringssystemet måste fortsätta att reformeras så ingen riskerar att utförsäkras om den är sjuk. Det är också viktigt, precis som motionären önskar, att ersättningsnivåerna blir högre så du kan få en ekonomisk trygghet under den tiden du är sjuk eller arbetslös. Avgörande för försäkringarnas legitimitet är att ersättningsnivån upplevs som rimlig och att försäkringarna omfattar en klar majoritet av löntagarna.

Försäkringarna är viktiga för att skapa ekonomisk trygghet för individen, för arbetsmarknadens funktionssätt men också för samhällsekonomin genom att möjliggöra en upprätthållen köpkraft. Vi kan konstatera att ersättningsnivån och taket i kvalifikationskraven i arbetslöshetsförsäkringen fått en ordentlig förbättring under den innevarande mandatperioden. Sammantaget innebär det att fler omfattas och har en ekonomisk trygghet.

När det gäller sjukförsäkringen menar förbundsstyrelsen att fler måste omfattas och att en ytterligare takhöjning är rätt väg att gå men att öka andelen som omfattas av nuvarande ersättningsnivå bör prioriteras före eventuella höjningar av ersättningsnivån. Därför ser inte förbundsstyrelsen att motionens fixering vid en exakt ersättningsnivå just nu är en framkomlig väg och är inte beredd att fastställa att ersättningsnivån ska vara precist 90% av förvärvs-inkomsten för 80% av löntagarna. Ersättningsnivån kan behöva höjas, men den exakta nivån bör ställas mot andra nödvändiga prioriteringar i trygghetssystemen

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionen.

Motion 3.15: Om bostadstillägg
S-kvinnor i Värmland

Motion om bostadstillägg, då den ene av ett pensionärspar måste flytta till ett boende.

Helt plötsligt försvinner en lön eftersom det kostar omkring 11,000/mån, att få komma till ett boende.

Den parten som blir kvar i hemmet, har då utgifter, som hyra, telefon, el, teve, mat, försäkringar till hemmet och kanske man har bil, försäkringar på bil, trafikskatt och mycket annat. Listan kan göras lång.

Kanske bor man i hus eller i en bostadsrätt och man har då kostnadsansvaret för de inre nödvändiga funktionerna för ex spis kyl o frys och el, reparationer och underhål i bostaden. En buffert måste finnas.

För det mesta får den kvarvarande vänta i 6 månader på att få ett bostadstillägg, från Pensionsmyndigheten, under tiden får den som bor kvar i bostaden allt svårare att klara sig. Med nuvarande system, tvingas den hemmaboende kanske sälja det gemensamma huset eller bilen, eller rent av bli kund hos kronofogden. Det finns människor som inte längre har råd att äta efter en sådan process, eftersom det blir ett klart ekonomiskt avbräck, då man kanske har mindre än hälften av den gemensamma inkomsten kvar.

I dagens system räknas bostadstillägget på den inkomst som kvarvarande pensionär har. Man tar ingen hänsyn till de utgifter som finns.

Eftersom den är en process som sker i livet, då orken naturligt avtar och man lever i en skör period i sitt liv, anser jag att hela tillvägagångssättet måste ändras, för att skydda våra gamla.

Jag yrkar:

att processen påskyndas från Pensionsmyndigheten och sker i direkt samband med flytten till boendet.
att bostadstillägget för just dessa utsatta personer höjs proportionerligt även till utgifterna och inte bara inkomsterna.
att en tidsbegränsning på två månader inskrivs i reglementet på pensionsmyndigheten.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 3.15
Föredragande: Carina Ohlsson

Precis som motionären beskriver så kan det vara svårt för pensionärer att få ekonomin att gå ihop, både för att många har en låg pension eller för att livssituationen förändras. I motionen beskrivs hur det kan vara när en bor kvar i den gemensamma bostaden när den andra parten flyttar till särskilt boende.

Det vi behöver fortsätta att verka för är att pensionerna ska höjas och också att de ska var mer jämställda mellan kvinnor och män. En del har gjorts de senaste mandatperioderna och mer är på gång. Bostadstillägget har höjts, pensionärer har fått sänkt skatt, grundnivån i garantipensionen har höjts och den 1 september kommer ett pensionstillägg på upp till 600 kr för de som har låg pension och arbetat ett långt arbetsliv.

Naturligtvis ska våra myndigheter ha en så snabb och effektiv handläggning som det bara är möjligt, det kan dock vara svårt att ange en precis tidsgräns.

Hänsyn tas till kostnader/utgifter när det gäller bostadstillägget, nämligen bostadskostnaden. Det finns också möjlighet att söka äldreförsörjningsstödför dem som har mycket låg pension eller ingen pension alls.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionen.

Motion 4.1: Grön investeringsbank
S-kvinnor Skåne

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation.

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Därför vill jag:

att förbundet verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 4.1
Föredragande: Yvonne Karlén

Motionären föreslår att förbundet verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning.

Vi har flera statliga aktörer verksamma på finansmarknaden och de bidrar bla med riskkapital. Exportkreditnämnden och Svensk Exportkrediter har utöver sitt exportfrämjande arbete fått i uppdrag att ställa ut gröna krediter och lån till projekt och företags omställning i Sverige. Vi har Almi företagspartner, Vinnova och energimyndigheten som investerar riskkapital och ställer ut lån till innovativa bolag med klimatsmarta lösningar. Dessa organisationer sitter på värdefulla kunskaper om svenska bolag.

Sammantaget har vi omfattande kunskaper men de är inte samlade. Att göra en omorganisation och samla i en grön investeringsbank skulle säkert vara effektivare och bidra till en snabbare klimatomställning.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 4.2: Import av icke hållbara produkter
S-kvinnor Norrbotten

Idag har vi importerade produkter som inte är hållbart producerade.

Djurliv och natur förstörs av exploatering och hotas av utrotning.

Reproduktionen av utrotningshotade arter upphör i ökande omfattning.
När vi utrotat en djurart är den borta för evigt.

Produkter med palmolja utrotar regnskogar. Importen av kött och grödor utrotar skogar och ersätts med odlingsmark och djurhållningsmarker på enorma tunnland.

Vi måste börja ifrågasätta var produkter vi importerar kommer ifrån.

Jag vill därför:

att det ses över hur vi kan stoppa importer av produkter som inte är hållbart producerade.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 4.2
Föredragande: Yvonne Karlén

Motionären föreslår att vi ska se över hur vi kan stoppa import av produkter som inte är hållbart producerade.

Det är inte en alldeles lätt sak att åstadkomma och S-kvinnor har definitivt inte resurserna för att se över detta.

Förbundsstyrelsen delar motionärens oro. Vi har lagt förslag i vårt nya program som ska behandlas av kongressen. Där finns förslag på åtgärder för en rättvis klimatomställning, förslag som ska stärka konsumentmakten m.m.

S-kvinnor kommer att lyfta frågan med våra EU-parlamentariker.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 4.3: Om återvinning
S-kvinnor Uppsala län

Återvinning och återanvändning av material

Svenskar är jämförelsevis bra på att sortera sopor. Ändå är det mycket som skulle kunna återvinnas eller återanvändas som i stället går till bränning. Det är vanligt att människor inte litar på att de sorterade materialen tas tillvara på ett bra sätt.

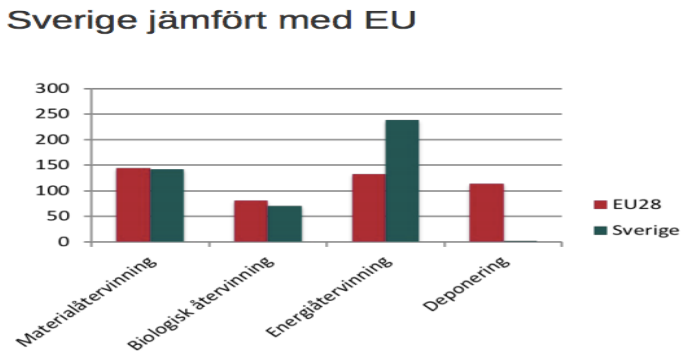

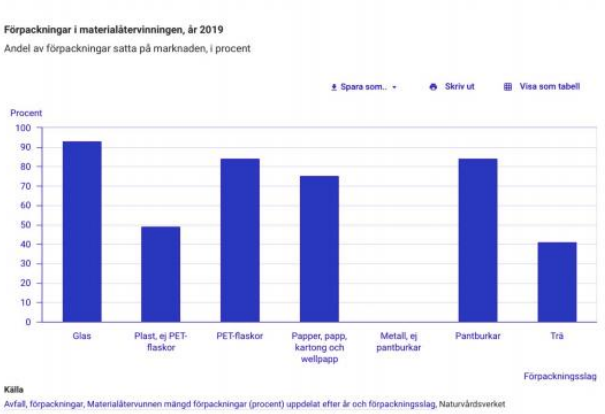

År 2019 återanvändes drygt 70 % av våra kartonger, 93 % av glasför-packningar och 84 % av PET-flaskor och pantburkar. Men bara 49 % av våra plastvaror och 41 % av träförpackningar. Allt enligt Sveriges officiella statistik.
Hur ser då handhavandet ut av det vi för till återvinningen?
Enligt Naturskyddsföreningens avfallstrappa bör vi hantera våra avfall enligt nedan.

Vi bör först minska den farliga produktionen genom förebyggande åtgärder. Men även se till att de varor människor inte behöver återanvänds i högre grad. Producenternas förpackningar behöver förbättras så att onödiga och farliga förpackning minskas/tas bort. Hur tar vi tillvara det som kan återanvändas? Det gäller exempelvis elprodukter som skall användas för ny produktion. Först i sista hand skall vi förbränna och använda till uppvärmning eller (helst inte!) deponera. Vi skall inte skicka vårt avfall till andra länder så att deras miljö förstörs!

Exempelvis finns i Uppsala Återbruket som tar tillvara produkter som kan användas igen. (tyvärr stängt under pandemin. Därför går allt material vidare för sortering.) När det gäller textil så finns fabriker i Holland men även i Kristinehamn har 2017 byggts en fabrik för att återvinna textil. Marknaden för återvunna textilmaterial är betydligt större i Holland och Danmark än i Sverige. Vi kan alltså bli bättre att återanvända, exempelvis kläder från Second-hand butiker.

När det gäller elektronik så skiljer återvinningscentralerna inte på återanvändningsbara produkter, utan allt läggs i samma kärl. Enklare produkter som lampor och högtalare sorteras ut och resten går vidare. Exempelvis går Uppsalas kylskåp till Stockholm för tömning av freon och vissa produkter säljs till företag för uppdelning i fraktioner. Men hur ser kontrollen ut att inte sedan dessa skickas till utvecklingsländer där barn arbetar med farlig sortering?

Metallavfall från företag grovsorteras exempelvis i Uppsala, på Skrotcentralen. Det innebär att de får bättre betalt för avfallet. Men återvinns de sedan verkligen lokalt i Sverige eller EU? Förpackning och återvinningsinsamlingen (FTI) finns i hela Sverige (Returkartong, Metallkretsen, Plastkretsen, svensk Glasåtervinning och Pressretur.) Hushållsavfall skickas till FTI. Det finns en stor mängd olika plastsorter och det är omöjligt att sortera dessa. Därför bränns de i hög utsträckning. Svårighet att sära plast, metall och papper gör att återvinningen fungerar mindre bra. Tyvärr inköps även in material, som bränns i våra brännugnar.

Enligt Naturvårdsverket har målen för återvinning av glas, metall, papper och plast ökat med 20 procent efter 2020. Men klarar vi återvinningen och använder vi effektivt det material som sorteras? EU,s mål är att senast den 31 december 2025 måste minst 65 viktprocent av allt förpackningsavfall materialåtervinnas. Materialåtervinningsmålen för varje material är följande: 50 % av plast, 25 % av trä, 70 % av järnmetall, 50 % av aluminium, 70 % av glas, 75 % av papper och kartong.

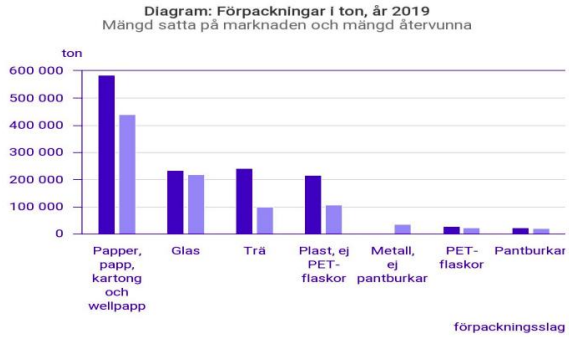

Materialåtervinningen för 2019 fungerar bra när det gäller vissa produkter, enligt SCB,s statistik. De material som vi är sämst på att återvinna är dels plast och olika trämaterial. Hur stor del som är metall finns ingen uppgift om.

De frågor som kan ställas är:
• hur hanterar och i vilken omfattning återvinnes de olika material som vi slänger?
• när kommer det att finnas inhemsk återvinning av textilfibrer på plats i tillräcklig omfattning?
• hur skapa resurser och tekniker för att ta tillvara all den plast som i dag lämnas till återvinning och eldas upp?
• När finns teknik och verksamheter som fullt ut klarar av att dela upp elektronik och annat elskrot i beståndsdelar och företag som sedan producerar nya produkter av återvunnet material?
• När kommer onödiga och skadliga förpackningsmaterial att minska?
• återanvänds eller eldas trämaterial effektivt?

Vi yrkar därför:

att S-kvinnor verkar för att en nationell handlingsplan tas fram för att återvinna och återanvända material,

att S-kvinnor kräver att nationella regler utformas för att ge löpande information till våra hushåll i vilken grad återvunna materialet återanvänds och därmed öka medvetenheten och höja graden av återvinning,

att S-kvinnor verkar för att företag som utvecklar metoder för återbruk/ återanvändning initialt får statligt stöd för metodutveckling.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 4.3
Föredragande: Nina Unesi

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion "Återvinning och återanvändning av material"

Motionärerna vill att S-kvinnor ska verka för att en nationell handlingsplan tas fram för att återvinna och återanvända material. Det finns idag flera nationella initiativ i linje med de önskemål som framförs i motionen.

Det finns en plan för en nationell plastsamordning där myndigheter ska titta på hur man genom kunskap och samordning ska ge tillgång till oberoende, lättfattlig och tydlig kunskap, i form av rekommendationer, tips på saker att agera på och goda exempel, möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte och dialog med andra aktörer, och att en oberoende aktör som står för en helhetssyn och sköter samordning, som kan få alla att arbeta mot gemensamma mål.

Motionärerna har identifierat plast som den stora utmaningen för hushållen att återvinna och återanvända. I den nationella plastsamordningen ingår att samla och bygga upp objektiv och faktabaserad kunskap om makro- och mikroplast, att sprida kunskapen genom lämpliga kanaler och genom insatser riktade till relevanta aktörer t.ex. myndigheter, kommuner och producenter samt samordna och driva frågor i syfte att öka den hållbara plastanvändningen.

Naturvårdsverket är den myndighet som ska redovisa hur man har verkat för att öka takten i omställningen till en cirkulär ekonomi, det vill säga i motionens anda, och särskilt för att förbättra kunskapen om materialflöden i samhället. Det ska också framgå hur befintliga vägledningar inom avfallsområdet bidrar till en ökad omställning till cirkulär ekonomi.

Vad gäller textilier så genomför Naturskyddsverket något som de kallar för Textildialogen, som genomförs i samarbete med Kemikalieinspektionen och med deltagande av textilbranschen och ideella aktörer, om hur och i vilken omfattning textildialogerna bidrar till att öka återbruk och återvinning av textilier.

S-kvinnor menar att för de största miljöutmaningarna finns det idag initiativ som liknar motionärernas önskemål.

Vad gäller att-sats 2 är det avfall som kan bli aktuellt för en sådan kommunikationsåtgärd idag kommunalt ansvar. Det är inte en fråga som avgörs på nationellt plan. Den information som motionärerna efterfrågar brukar sammanställas i kommunernas eller de kommunala bolagens verksamhets- och årsbokslut, men kan säkert även framställas av annan anledning. Idag finns det inget som hindrar att S-kvinnor i sina klubbar lokalt driver på för att få större insyn i hur det kommunala återvinning- och återbruket sköts.

Genom Almi Företagspartner kan företag som är gröna, eller vill arbeta mer hållbart, få finansiering till gröna satsningar. Almi Företagspartner ägs av staten och erbjuder lån och affärsutveckling till företag. På deras hemsida framgår tydligt hur de arbetar för att uppfylla Agenda 2030:s 17 globala mål. S-kvinnor anser därför att det redan idag går att söka statligt stöd för gröna idéer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse att-sats 1 och 3 besvarade.
att avslå att-sats 2.

Motion 5.1: A-kassan måste förändras
S-kvinnor Kronoberg

A-kassans regelverk säger att för varje ny ersättningsperiod som påbörjas behöver en karens på sex dagar fullgöras. Karensdagarna kallas för en slags kvalifikationstid eller karenstid där du inte får ersättning trots att du är arbetslös. Det innebär att du inleder din arbetslöshet med dubbelbestraffning. Inte nog att du förlorat ditt arbete, du ska även straffas ekonomiskt för den situation som du befinner dig i. Det tycker vi socialdemokrater inte är rimligt. Det beror dels på att a-kassan 2020 inte ersätter det inkomstbortfall som initialt var tänkt med denna försäkring och dels för att människor behöver en rimlig möjlighet och stöd för att kunna göra omställningen från arbetslös till arbete.

Under perioden 13 april år 2020 till den 3 januari 2021 är karenskravet borttaget inom arbetslöshetsförsäkringen, då menar vi karenskravet som alla arbetslösa måste fullgöra oavsett anledningen till att de blivit arbetslösa Det innebär att människor som under den perioden går ut i arbetslöshet får ersättning från dag ett. Regeringen har också höjt ersättningsnivån fram till år 2022, en ersättningsnivå som endast höjts en gång sedan år 2008.

Att man har slopat karenskravet och höjer ersättningen är nödvändiga åtgärder under en pandemi, men det är också nödvändigt för tiden som kommer efter den situation ni nu befinner oss i.

Vi S-kvinnor i Alvesta vill därför:

att Socialdemokraterna ska verka för att Karenskravet helt ska slopas inom arbetslöshetsförsäkringen.

att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivån snarast permanentas till 1200 kronor per dag för inkomstrelaterad ersättning, och till ett grundbelopp på 520 kronor.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 5.1
Föredragande: Susanne Andersson

Precis som motionären skriver antog regeringen flera tillfälliga regler för A-kassan under Corona-pandemin. Det gällde bland annat ett tillfälligt slopande av de sex karensdagarna, höjt grundbelopp, höjt tak och förkortad kvalifikationstid för att fler ska omfattas av A-kassan.

S-kvinnor anser att A-kassan är en viktig garant för trygga arbetsvillkor och att A-kassan ska ligga på en nivå som möjliggör trygghet och omställning. Vi har bland annat krävt att den höjda nivån i A-kassan som gällt under Coronapandemin ska permanentas under hela ersättningsperioden.

Förbundsstyrelsen är överens om intentionen i motionen och just frågan om höjda ersättningsnivåer finns med i förslaget till S-kvinnors nya politiska program.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnor har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 5.2: Angående LAS
S-kvinnor i Västerbotten

I skrivandet stund är läget angående LAS detta:

Socialdemokraterna kommer inte att gå vidare med utredningen om en moderniserad arbetsrätt som grund för en ny LAS lag.

"Fack och arbetsgivare är helt enkelt bäst lämpade att göra upp om de långsiktiga spelreglerna på arbetsmarknaden", skriver statsminister Stefan"

Vi Umeå S-kvinnoklubb anser och instämmer i S-kvinnors remissvar ang utredningen.

"För att få en trygg arbetsmarknad anser vi att det är viktigt att stärka och värna den svenska modellen. Förslagen i utredning gör tvärt om och skulle, om de förverkligas, helt rubba balansen på arbetsmarknaden genom att inte tillvarata arbetares intressen, utan enbart arbetsgivarens.

Redan idag är många problem på arbetsmarknaden kopplade till osäkra anställningar, där kvinnor som grupp har otryggare villkor med fler allmänna visstidsanställningar, mer delade turer och i högre utsträckning arbetar ofrivillig deltid. Ytterligare försämringar i arbetsrätten kommer att skapa än mer otrygghet, ökad stress och risk för ökade fall av sexuella trakasserier när arbetstagare inte vågar säga ifrån.

Att förslagen till försämrad arbetsrätt presenteras trots att utredningen konstaterar att de inte förväntas ha några tydliga effekter på vare sig sysselsättningen eller arbetslösheten är också ett avgörande skäl för S-kvinnor att motsätta sig flera av förslagen. Att föreslå så starka försämringar i arbetsrätten, utan att vare sig vinna i ökad sysselsättning eller minskad arbetslöshet är oförsvarbart."

Det är bra att Socialdemokraterna nu beslutat att inte gå vidare med utredningens förslag.

Umeå S-kvinnoklubb yrkar på att kongressen ger i uppdrag till styrelsen för S-kvinnor att verka för:

att innehållet i en moderniserad arbetsrätt utformas så att balansen på arbetsmarknaden innebär att den tillvaratar arbetarnas intressen.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 5.2
Föredragande: Anna Fernebro

Mellan Svenskt Näringsliv och LO har det sedan 2017 pågått förhandlingar, till vilka PTK anslöt sig 2019, med målet att revidera delar av dagens regler gällande trygghet, omställning och anställningsskydd. Parallellt med dessa förhandlingar har en statlig utredning kommit med ett betänkande (SOU 2020:30 ”En moderniserad arbetsrätt”) om revidering av vissa bestämmelser i LAS, den så kallade Toijer-utredningen. Denna utredning förkastades av både arbetsmarknadsminister Eva Nordmark och statsminister Stefan Löfven samma dag som den presenterades den 1 juni 2020.

I januariavtalet enades Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna om att arbetsrätten ska moderniseras och anpassas efter dagens arbetsmarknad samtidigt som en grundläggande balans mellan arbetsmarknadens parter skulle upprätthålla. I januariavtalet var partierna även överens om att ifall parterna når en överenskommelse om hur LAS ska reformeras på ett sätt som ger ökad flexibilitet skulle regeringen istället lägga förslag i linje med parternas överenskommelse.

Svenskt Näringsliv, Förhandlings- och samverkansrådet PTK, Industrifacket Metall och Svenska Kommunalarbetareförbundet kom 4 december 2020 överens om en principöverenskommelse om trygghet, omställning och anställningsskydd. Under lång tid har tendensen varit att makten över arbetsmarknaden flyttats från avtal till lagstiftning. Den här uppgörelsen går i motsatt riktning och slår fast att det är parterna som tar ansvar för den svenska arbetsmarknaden. Överenskommelsen tar ett helhetsgrepp och omfattar såväl trygghets- och omställningssystem som anställningsskydd.

Regeringskansliet beslutade den 11 januari 2021 om tre interna bokstavsutredningar. Utredningarnas uppdrag var att lämna förslag till hur principöverenskommelsen skulle genomföras i de delar som rör anställningsskydd och tillhörande a-kassefrågor samt att lämna förslag till hur principöverenskommelsen skulle genomföras i linje med parternas förslag i de delar som rör en ny offentlig omställningsorganisation och ett nytt och parallellt offentligt studiestöd. Uppdraget var att lämna ändamålsenliga förslag för överenskommelsens genomförande och säkerställa att förslagen fungerar på hela arbetsmarknaden, både för privat och offentlig sektor.

Den 7 juni 2021 lämnade regeringen besked om nästa steg mot att uppfylla den sakpolitiska överenskommelsen (januariavtalet) om att reformera arbetsrätten, genom ett genomförande av partsöverenskommelsen om trygghet, omställning och anställningsskydd. Förslagen som presenterades bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

De förhandlande parterna IF Metall, Kommunal, Svenskt näringsliv och PTK (tjänstemännens förhandlingsorganisation) står bakom partsöverenskommelsen. Att regeringens utredare så tydligt följer parternas uppgörelse är ett styrkebesked för den svenska modellen. Facken och arbetsgivarna, inte politikerna, sätter spelreglerna på arbetsmarknaden. Nu är utredningarna ut på remiss, och sedan ska regeringen lägga förslag som riksdagen ska rösta om. Tanken är att de nya lagarna ska träda i kraft sommaren 2022. Förbundsstyrelsen förstår motionärens oro. Vi ser fram mot remissförfarandet och kommer att bevaka och påverka det slutliga lagförslaget utifrån ställningstaganden i vårt politiska program.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 6.1: Förlossnings- och mödravård
S-kvinnor Uppsala län

Gör förlossnings- och mödravården tryggare för både föderskor och förlossningsvårdens personal i hela landet.

Olika upprop om bristande förlossnings- och mödravård har dykt upp på sociala medier med grupper/konto såsom, *sthlmsjukvårdsupprop, #Alltserfintut, Tyst jag föder, Allt om förlossningsskador, Förlossningsskadad? Du är inte ensam* och så vidare. En namninsamling med över 28 000 mammor, barnmorskor och övriga undertecknare vill se en tryggare förlossningsvård.[1] Personal från kvinnokliniker har på sociala media skrivit om hur pressade de är på arbetsplatsen och hur rädda de är för patientsäkerheten.

Förlossningsskadorna ses som en normal konsekvens av att skaffa barn. Men det är inte normalt att behöva stoppa in tummen i slidan för att kunna bajsa. Och gynekologiska besvär ignoreras ofta av vårdpersonal som inte har tid eller resurser att utreda kvinnors förlossningsskador/ gynekologiska besvär. Det här är inte en regional fråga längre, det här är en fråga om kvinnor/ födandes[2] hälsa, rättigheter och trygghet. Att en föderska känner sig utelämnad och generad över att fråga efter nya sängkläder eller bindor är en kris.

Regeringen har lovat att investera 1,5 miljarder för att förstärka förlossningsvården kommande år enligt överenskommelse med C och L från 2020. Det har redan investerats 1 miljarder de senaste 5 åren men det verkar inte vara tillräckligt. Stockholm Region fortsätter med sina besparingar trots stort överskott (nästan 6 miljarder[3]) och trots ytterligare investering från Regeringen. I mars 2021 har bilder på anslagstavlan på kvinnoklinikens personalrum på SÖS fått mycket uppmärksamhet. Där skriver personal hur de kan spara kostnader: bland annat att "Små bristningar kan sutureras med osterila handskar" och "skippa paprika på smörgås"[4]. Listor med kostnader för bland annat bindor och nättrosor hade lagts upp.

Regeringen har också utlovat nationella riktlinjer om för förlossningsvård, mödravård och eftervård. "Regionerna ska säkerställa att vårdkedjan är tydlig och att vården är tillgänglig för de kvinnor som drabbats av komplikationer, förlossningsskador och psykiska besvär i samband med graviditet och efter förlossning"[5]. SKR och regionerna har kommit överens om att ta fram en handlingsplan för arbetsmiljön. [6] Den borgerliga majoriteten i olika regioner (generellt) kan inte säkerställa säkerheten för födande på regionala nivåer. De kan inte heller säkerställa trygga arbetsmiljöer. S-kvinnor kräver därför nationella riktlinjer och system för att säkerställa att kvinnor/födande och barn inte blir utelämnade och riskerar allvarliga vårdskador eller dödsfall på grund av brister inom vården.

---

[1] https://www.mittskifte.org/petitions/trygghet-och-lugn-for-fodande-och-barnmorskor-nu-det-ar-ett-krav#:~:text=Modern%20forskning%20visar%20klart%20och,arbetar%20under%20alltf%C3%B6r%20pressade%20f%C3%B6rh%C3%A5llanden.

[2] Jag använder kvinnor/födande för att inkludera icke-binära och trans födande eller någon som inte vill bli identifierad som kvinna men fortfarande föda barn. Om jag inte nämner födande eller föderskor menar jag inte att de inte är inkluderade i det.

[3] https://www.dn.se/sthlm/pandemiaret-gav-regionen-rekordartat-miljardoverskott/

[4] https://www.aftonbladet.se/ledare/a/Qm9Abq/svenonius-riskerar-livet-pa-barn-och-mammor?fbclid=IwAR2PyhlcBrpgTKTu7r9htjxwyS-tiIuhiTq_X5uFx1sXwPLYS92kfG23OtQ

[5] https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/01/forstarkta-insatser-for-kvinnors-halsa/

[6] https://www.regeringen.se/4afd8b/contentassets/3f3e428b4d5f43418773bc3672a11f7c/okad-tillganglighet-och-jamiikhet-i-modrahalso--och-forlossningsvarden-samt-forstarkta-insatser-for-kvinnors-halsa.pdf

Trots tidigare insatser inom förlossningsvården, påpekar barnmorskor och annan vårdpersonal varje år att det krisar inom de flesta regioners förlossningsavdelningar i semestertider. 102 barnmorskor på Danderyds sjukhus skrev en debattartikel om just det i Aftonbladet.[7] De vittnade bland annat om att arbetsmiljön är ohållbar och att det leder till bristande rutiner i säkerheten för patienterna vilket kan leda till förlossningsskador och i värsta fall dödsfall. Det här är inte ett problem begränsad till Stockholm utan gäller i samtliga regioner. Socialdemokraterna och S-kvinnor måste markera att det inte är okej att barnmorskor och annan vårdpersonal inom mödravården upplever otrygga arbetsplatser och konstant stress vilket leder till att kvinnorna skadas i större utsträckning.

Vad som krävs är väl känt, men trots överenskommelser behöver sjukvårdspersonal i Stockholmsregionen gå ut och protestera. Riktlinjer kommer att tas fram men det finns även behov av riktlinjer för antal personal och även andra erbjudande inom förlossningsvården. Alla födande bör få olika alternativ till en trygg förlossning.

Förlossningar som prioriterar födandets trygghet leder till mindre risker för traumatiska förlossningar eller förlossningsskador. Det är viktigt att mödravården och förlossningsvården prioriterar födandets trygghet genom olika insatser som är anpassad till födandets behov. Vissa initiativ i landet har dykt upp, bland annat, ”min barnmorska”, vilket är ett program där den födande får samma barnmorska genom mödravården till förlossningsavdelningen. Detta för att minska förlossningsrädsla. Vissa regioner har infört kulturdoula för att förstärka födande invandrarkvinnors trygghet under förlossning. Alla kvinnor förtjänar en trygg förlossning och utökat stöd. En doula är som en icke-medicinsk advokat/stödperson under förlossningen som i de flesta fall har genomgått förlossningen själv. Deras medverkan handlar inte om medicinskt stöd utan att ge en känsla av stöd och trygghet till den födande. En doualas medverkan under förlossningar kan minska risken för kejsarsnitt och interventioner för bland annat värksvaghet. Många kvinnor som känner sig utsatt av rasism eller andra former av diskriminering känner sig tryggare med en doula som extra stöd.[8] Under Coronakrisen har många kvinnor sökt sig till hemförlossningar, men de flesta av kvinnor som vill ha en hemförlossning behöver betala själva. Hemförlossning kan vara ett bra alternativ för omföderskor som har haft en okomplicerad förlossning tidigare och för kvinnor som har genomgått en frisk och normal graviditet utan komplikationer. Det kan leda till att det blir färre interventioner och en starkare känsla av trygghet att föda i sin hemmiljö. Hemförlossningar kan också passa bra för kvinnor som har haft snabba förlossningar. Kvinnor som bor på landet kan behöva köra många timmar för att komma fram till förlossningen och kanske skulle de vara bättre för dem att föda på en barnmorska födelseenhet eller en hemförlossning.

Många föderskor och barnmorskor har också tagit initiativ till vad som kallas “en barnmorska en föderska” där barnmorskor fokuserar på en föderska per arbetspass för att minska stressen på arbetsplatsen och minska risken att en kvinna ska känna sig otrygg. Många föderskor också önskar vattenförlossningar vilket är inte möjlig i alla regioner. Alla olika sätt att föda ska vara möjliga och inte vara en fråga om privat eller regional ekonomi. Alla regioner har inte bäckenbottencentrum eller expertis inom förlossningsskador vilket gör att kvinnor från hela landet tvingas söka sig till Linköping eller till Huddinge.

[7] https://www.aftonbladet.se/debatt/a/Wbnqvk/ni-gor-sa-att-vi-forlorar-stoltheten-till-vart-jobb?fbclid=IwAR16utOTu4fbAuRkYy2pD87FPIm3_07DHT8Z_YmQWHmRxoOz5quSU_Oxc-k

[8] https://evidencebasedbirth.com/the-evidence-for-doulas/#:~:text=The%20researchers%20found%20that%20overall,a%20doula%20(15%25%20increase)*

Det finns många olika typer av förlossningar och det bör finnas olika alternativ för föderskor. Föderskor vill ha en trygg förlossning och har börjat att söka hjälp genom att skaffa doulor eller ha en hemförlossning där det finns mindre risk för större bristningar/skador och interventioner.

Det är dags att ta kvinnohälsa och kvinnodominerade yrken på allvar - att fokusera på dem och de verktyg som behövs.

Kvinnor förtjänar en trygg förlossning. Kvinnor förtjänar en trygg arbetsplats.

Jag yrkar:

att S-kvinnors inkluderar och prioriterar kvinnohälsa och förlossningsvård i S-kvinnors politiska program.

att S-kvinnor verkar för att ta fram ett nationellt förslag för att stärka förlossnings- och mödravården i hela landet. Förslaget bör innehålla olika alternativ som ökar tryggheten och minskar skadorna genom både riktlinjer och krav till regionerna så att de kan upprätthålla en patientsäker vård. Det kan också inkludera krav på att kvinnohälsa inte blir budgeterad bort genom stora vinster inom vården. Utredningen bör också belysa olika alternativ som "min barnmorska", en barnmorska per födande, utveckling av resurser inom förlossningsvården, hemförlossningar, tillgång till doulor samt mindre barnmorskeledda födelseenheter och hur de ska finansieras av regioner och av staten.

att S-kvinnor verkar för nationella riktlinjer om mödravården, förlossningsvården och eftervården så att vården blir jämlikhet i hela landet (inklusive antal vårdpersonal på enheten/per födande).

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.1
Föredragande: Tara Twana

Motionären tar upp en viktig och angelägen fråga rörande kvinnohälsa och förlossningsvård. Att få barn är den största och mest omvälvande händelsen i de flesta människors liv. Men idag oroar sig många blivande föräldrar för att förlossningsvården inte håller tillräcklig kvalitet. Samtidigt uppger barnmorskorna att deras arbetssituation är ohållbar. De hinner inte med att hjälpa de födande kvinnorna och upplever att de inte klarar att upprätthålla ett patientsäkert omhändertagande.

Vi anser att det är viktigt att hälso- och sjukvården kan erbjuda en trygg vård till blivande och nyblivna föräldrar. Uppskattningsvis finns det omkring 300 000 kvinnor i Sverige som lider av analläckage, de flesta på grund av förlossningsskada med mycket besvärliga följder. Många av kvinnorna skadas helt i onödan. Skillnaderna är stora i Sveriges kliniker när det gäller rapporterade förlossningsskador, visar Uppdrag gransknings kartläggning. Det ska inte spela någon roll var man föder barn, vården ska vara jämlik oavsett var man bor. Förlossningsvården ska vara en trygg och positiv upplevelse att välkomna ett barn till världen och som medarbetare i förlossningsvården ska ges rätt förutsättningar att utföra sitt arbete.

Kvinnor har rätt att förvänta sig en trygg och säker förlossning, med inflytande över vården från graviditet till förlossning och eftervård. Det omfattar även var du ska föda eftersom det är en trygghet att veta att du är välkommen när det är dags.

Att föda hemma kan innebära stora risker. Det är ofta svårt att i förväg med säkerhet veta vad som kan bli en komplicerad förlossning och när behovet av närhet till sjukhusvård för både föderska och barn plötsligt kan uppstå. Även risken för allvarlig bristning i bäckenbotten och stora blödningar hos omföderskor kan uppstå.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 6.2: Förlossningsvård och amning
S-kvinnor Värmland

När en ny familjemedlem kommer till världen vore det önskvärt med en bra start i livet.
Ett stort stressmoment är det när nyblivna mammor, pappor med nyfödda barn hänvisas till att lämna sjukhuset och förlossningen efter bara sex timmar. För att åka hem till ett ovetande om hur allt detta praktiska kommer att fungera.

Amningen har inte kommit igång, alla prover och undersökningar som görs efter en förlossning är inte gjorda på mammor och barn.

Folkhälsoinstitutet rekommenderar att alla barn ska ammas då vore det bästa om mamma, pappa och barn fick den hjälp man så väl behöver för att lära en bra amningsrutin.

Yrkar:

att alla förstföderskor och omföderskor erbjudas att kvarstanna på sjukhuset tills en bra rutin har uppnåtts.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.2
Föredragande: Johanna Kvist

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Att stärka förlossningsvården och eftervården är oerhört viktigt och ett prioriterat område för S-kvinnor. Att nyblivna familjer ska kunna stanna på BB för att få stöd kring det nya livet och den nya familjemedlemmen är viktigt men att få igång amningen kan ta allt från timmar, till veckor och ibland månader. Det skulle därför bli svårt att genomföra det som motionären föreslår i praktiken.

Däremot behöver, precis som motionären belyser, stödet kring den ammande stärkas. Det kan handla om att stärka kunskap hos BVC men framförallt se till att amningsmottagningar har de resurser de behöver för att kunna ge så många ett så bra stöd som möjligt.

Vad gäller hur länge en nybliven familj stannar på BB ser det väldigt olika ut runt om i vårt land. Där familjer har långt till förlossningen erbjuds de ofta att stanna längre på BB för att klara av alla efterkontroller med mera innan hemgång. I en storstadsregion som Stockholm är det precis som motionären skriver vanligt att familjer skrivs ut redan efter ett par timmar ofta på grund av platsbrist. Det viktiga här är att se till att förlossningsmottagningar och BB har resurser, inte minst plats och personal, så att familjerna kan få det stöd de behöver för en så trygg och bra start som möjligt med sin nya familjemedlem.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 6.3: Om förlossningsskador
S-kvinnor Blekinge

Vi kan minska risken för förlossningsskador genom att utveckla våra metoder och vårt arbetssätt

I IVO:s inspektionen för vård och omsorgs senaste rapport om vårdskador i samband med förlossningar som presenterades i september 2020 framkom det klart och tydligt att mer kan göras för att minska förlossningsskador och öka patientsäkerheten. Det är skador som skulle kunna undvikas genom förändrade arbetssätt och metoder.

Under 2019 fick IVO in cirka 50 Lex Mariaanmälningar som rörde förlossningsvården. De riktade kritik i nästan 30 klagomålsärenden och genomförde drygt 10 egeninitierade tillsyner inom förlossningsvården.

De vanligaste gemensamma nämnarna som IVO ser i ärendena är:

- Avsaknad av helhetsperspektiv vid bedömning av elektronisk fosterövervakning (CTG).
- Brister i teamarbetet.
- Hög arbetsbelastning för barnmorskor och läkare.
- Felaktig arbetsfördelning mellan barnmorskor.
- Felaktig användning av värkförstärkande dropp.

I 8 av 27 ärenden riktar IVO som tillsynsmyndighet kritik mot vårdgivare för brister som rör information och delaktighet, två faktorer som är bärande fundament i patientsäkerhetslagen. Gemensamt för många av ärendena är att patienten och närståendes synpunkter, erfarenheter och oro inte tas på allvar. Exempelvis genom att:

- Personalen inte följer de förlossningsplaner som kvinnan upprättat tillsammans med vården.
- Personalen inte är tillräckligt lyhörd för kvinnans egna önskemål och frågor.
- Läkare och barnmorskor litar inte på kvinnans egna upplevelser av exempelvis fosterrörelser.
- Kvinnan och hennes närstående får inte tillräckligt med information inför, under och efter förlossningen, eller så är informationen svår att förstå för kvinnan och hennes närstående.

I IVO:s rapport går också att läsa:

”Orsaken till att information och delaktighet brister är olika och varierande. Här har verksamheterna ett stort ansvar för att få den födande kvinnan att känna si delaktig och lyssnad till. Verksamheterna kan också bli bättre på ett säkerställa att patienten har förstått informationen.”

”Verksamheterna behöver till exempel bli bättre på att följa upp kvinnans komplikationer så tidigt som möjligt efter förlossningen. Annars finns det risk att de missar vissa förlossnings-skador eller inte upptäcker att skadan faktiskt var större än vad som först bedömdes vid förlossningen.”

”Med rätt anpassade arbetssätt och förhållningssätt går det att göra skillnad och minska lidandet för kvinnan. Det finns flera väl spridda arbetssätt och metoder i samband med förlossningen som minskar risken för skador. IVO ser också andra faktorer som kan underlätta en säker förlossning, behöver ses över. Det kan exempelvis handla om att anpassa bemanning och kompetens mer efter de födande kvinnornas behov.”

Utifrån denna rapport kan man utläsa klart och tydligt vilka utvecklingsområden man bör jobba med för att säkerställa en god förlossningsvård.

Stressad personal, utmaningar inom vissa kunskapsområden samt ingen tid för återhämtning för personalen kan få stora konsekvenser. Konsekvenser som handlar om liv och död.

Därför yrkar S-kvinnor Blekinge följande:

att S-kvinnor driver frågan så att ansvariga i för förlossningsvården i respektive region i Sverige tar denna rapport på största allvar, genom att utveckla metoder och arbetssätt så snart som möjligt i form av en handlingsplan antingen i syfte att åtgärda eller förebygga utifrån det som framkommit i rapporten för att minska risken för förlossningsskador, att personalen kontinuerligt erbjuds fortbildning inom förlossningsvården samt patientsäkerheten.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.3
Föredragande: Johanna Kvist

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion om ett mycket prioriterat område för S-kvinnor. Att få barn är en av de största händelserna i livet, men tyvärr känner allt för många en oro inför förlossningen. Kommer jag att hinna fram i tid, få plats eller få den vård jag och mitt barn behöver? Precis som motionären skriver uppger personalen inom förlossningsvården att de inte hinner med, att de allt för ofta springer med andan i halsen mellan rummen. Barnmorskor vittnar om att arbetsmiljön stundtals är så dålig att den till och med hotar patientsäkerheten.

Uppskattningsvis finns det omkring 300 000 kvinnor i Sverige som lider av analläckage, de flesta på grund av förlossningsskada med mycket besvärliga följder. Många kvinnor lider i det tysta och får aldrig den vård de behöver. Detta trots att det många gånger kan röra sig om ganska enkla ingrepp men som gör stora skillnader för den enskilda kvinnan. För att förhindra förlossnings-skador behöver personalen kunna utföra sina jobb utan att känna sig konstant stressade och pressade. Återhämtning både under och mellan arbetspass är grundläggande för att orka med och kompetensutvecklande insatser ska ske löpande. Eftervården med efterkontroller behöver också stärkas så att skador upptäcks i tid och kan åtgärdas.

För oss S-kvinnor är det helt grundläggande att förlossningsvården ska vara jämlik, trygg och säker.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 6.4: Om graviditet och sjukskrivning
S-kvinnor Stockholms län

Motion gällande gravida och nyförlösta kvinnors möjlighet att bli sjukskrivna. En mer modern syn på graviditet behövs.

”Enligt gällande sjukdomsbegrepp ska ´störningar´ och fysiologiska förändringar som beror på havandeskap och barnsbörd ej betraktas som sjukdom eftersom det tillhör den normala livsprocessen”.

”Enligt Socialstyrelsens rekommendationer och indikatorer 2018-05-09 ska bedömningen av arbetsförmågan ske individuellt utifrån individens unika förutsättningar och sysselsättningar”. Som vanliga besvär vid graviditet som inte kräver sjukpenning räknas:

Trötthet, illamående, foglossning, svullnad, andfåddhet, vadkramper, sömnbesvär, förvärkar, åderbråck, förstoppning, hjärtklappning, hemorrojder, karpaltunnelsyndrom (domningar, stickningar i handen, smärta, fumlig i handen, smärta i armen).

Om ovanstående besvär är av en lindrig form, vilket är fallet för många gravida, eller av övergående karaktär, kan vi enas om att det kan vara en naturlig del av våra liv. Men om man är illamående hela tiden och kanske kräks flera gånger per dag, man sover dåligt på nätterna, kanske på grund av smärta eller enbart på grund av ett liv som rör sig i magen, vilket resulterar i att man nästan somnar på jobbet och kan inte koncentrera sig, benen och fötterna har svullnat och fötterna domnar - tillhör det då verkligen den normala livsprocessen? Och för att inte tala om efteråt, när man kanske behövde genomgå en omfattande och allvarlig operation – vilket kejsarsnitt räknas som, eller man på grund av att ett liv pressas genom livmodertappen har spruckit och därmed fått en allvarlig förlossningsskada (grad XX till XX räknas som allvarligt). Ska det verkligen räknas som den normala livsprocessen?

Den normala livsprocessen? Vad är egentligen det? Och vad mer är en del av den normala livsprocessen? Att få cancer, pungbråck, blindtarmsinflammation, lunginflammation, ryggskott eller diskbråck? Idrottsskador kanske – en hjärnblödning efter en tackling på hockeymatchen? Ett avslitet korsband efter en tackling på fotbollsmatchen? Hjärnblödning efter en knockout på boxningen?

Sjukdomar som män kan bli sjukskrivna för, männen förväntas inte gå till jobbet med ryggar som går sönder av smärta, pungbråck, svår huvudvärk, svår/ abnorm trötthet, karpaltunnelssyndrom av svårare art, ihållande kräkningar och svårt illamående på grund av problem med magen med mera.

Gravida och nyförlösta kvinnor förväntas däremot fortsätta arbeta med tunga, krävande arbete med kvalificerade säkerhetsbedömningar. Jobb där brist i uppmärksamhet eller trötthet kan göra att andra utsätts för risker, eller risk för att den gravida arbetar utöver sin förmåga och riskerar att bli så sjuk att hon blir liggandes. Och att ta hand om sitt nyfödda barn när man är nyopererade eller har svåra förlossningsskador? Är det rimligt i en modern tid? Eller bör man då möjliggöras stöd av partner en längre tid än de vanliga 10 dagarna, genom sjukskrivning?

Många kvinnor upplever att deras läkarintyg från MVC:s specialistläkare nonchaleras och överprövas av Försäkringskassan och att Försäkringskassans läkare gör en annan bedömning än vad kvinnans specialistläkare säger. Enligt ovanstående text i Socialstyrelsen ska individuella bedömningar göras. Vi vet idag att det finns många tvister och senast idag, 2020-03-03 läser vi återigen på nyheterna om att de anställda på Försäkringskassan som godkänner färre sjukintyg får mer i lön och har en bättre karriär inom Försäkringskassan.

Det här gör det inte lättare för kvinnor som är gravida att bli sjukskrivna, eller kvinnor som förlösts med kejsarsnitt och svåra bristningar att vara sjukskrivna. Försäkringskassan följer inte Socialstyrelsens rekommendationer om att göra individuella bedömningar.

Om man bortser från att personen är gravid så skulle en icke gravid person (oavsett kön) med dagliga kräkningar, svåra smärtor i bäckenet, extrem trötthet utöver det normala, järnbrist, högt blodtryck, sura uppstötningar, karpaltunnelsyndrom, extremt illamående, psykiska besvär i form av depression, extrem viktuppgång på kort tid, sammandragningar/magkramper i magen vid minsta ansträngning i normala fall bli sjukskriven på halvtid, deltid eller heltid.

En nyopererad icke gravid person (oavsett kön) där man har skurit upp buken skulle bli sjukskriven på heltid och ansvaret för barns behov av omvårdnad skulle tillfalla den andra vårdnadshavaren.

En icke gravid person (oavsett kön) som har spruckit upp i hela könsorganet, som inte kan sitta och knappt gå, skulle bli sjukskriven. En icke gravid person (oavsett kön) som är illamående, har sura uppstötningar och kräks flera gånger om dagen skulle inte förväntas sitta och kräkas i papperskorgen på arbetet. Lika lite som en person (oavsett kön) som inte kan gå för att dennes bäcken har rasat ihop förväntas gå till jobbet.

Så varför förväntas detta av gravida och nyförlösta kvinnor?

Kan det bero på att det är det personer med det kvinnliga könet som är bärare av alla dessa symptom? Kan det vara ett fenomen som ligger kvar från den tid då kvinnor hade en lägre ställning i samhället? Har jämställdheten inte hunnit ikapp inom detta område? Kanske med anledning av att det manliga könet aldrig upplever de symptom som kvinnor gör vid graviditet och förlossning? Eller att män inte behöver vara med om dessa besvär och därför tar dessa beslut om att kvinnor ska arbeta samtidigt som hon har dessa besvär av icke lindrig art? Vill beslutsfattare i Sverige att vi kvinnor ska föda fler barn, ja det är önskvärt.

Många kvinnor går igenom sina graviditeter utan några större bekymmer eller några enstaka dagar med något mer illamående eller en släng av ryggont, det kan vi ta det är vi som sagt överens om. Väntan på barnet uppväger dessa besvär och kvinnor anpassar sig. Graviditeten innehåller mycket nytt och man har fullt upp och hinner inte känna efter för mycket. Den här motionen handlar om de kvinnor vilka har svårare graviditeter.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar S-kvinnor Stockholms län att S-kvinnors förbundskongress beslutar:

att S-kvinnor ska verka i motionens anda.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.4
Föredragande: Janette Olsson

Motionären lyfter frågan om gravida och deras möjlighet att bli sjukskriven.

Att gravida kvinnor missgynnas beträffande sjukskrivning har belysts i SOU:n ”En gemensam angelägenhet” som tagits fram av jämlikhetskommissionen. Kommissionen fick uppdrag av regeringen 2018 att mot bakgrund av de ökande inkomstskillnaderna, lämna förslag som långsiktigt ska minska klyftorna i Sverige.

Jämlikhetskommissionen konstaterar i sin rapport att gravida kvinnor särbehandlas negativt. Försäkringskassan har vid bedömningen av rätten till sjukpenning tillämpat en särskild och strängare bedömningsnorm om kvinnan varit gravid och därmed fått en mer restriktiv bedömning. Detta i sig innebär att gravida kvinnor diskrimineras jämfört med andra försäkrade. En gravid kvinna med nedsatt arbetsförmåga får inte självklart samma sjukpenning som en man med samma nedsättning, är slutsatsen.

Förbundsstyrelsen håller med motionären om att graviditet inte är ett godtagbart skäl för att inte ge ersättning för nedsatt arbetsförmåga på grund av besvär som andra försäkrade kan få.
I SOU:n ”En gemensam angelägenhet” är ett av förslagen att samlat utreda hur graviditet hanteras i socialförsäkringen just med bakgrund av den negativa särbehandlingen.

Förbundsstyrelsen delar utredningens ställningstagande och i förslaget till nytt politiskt program för S-kvinnor är ett av krav att det ska göras en samlad utredning över hur graviditet hanteras i socialförsäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 6.5 : Om assisterad befriktning
S-kvinnor i Västerbotten

En mer jämlik tillgång till assisterad befruktning

Ofrivillig barnlöshet leder till stora konsekvenser psykiskt, socialt och ekonomiskt för de människor som drabbas och klassas sedan 1997 av WHO som en sjukdom. Ofrivillig barnlöshet leder även till stora konsekvenser för vårt samhälle och idag medför det rätt till skattefinansierad hälso- och sjukvård inom vissa ramar. Flera lagändringar och ändringar av nationella riktlinjer har skett den senaste tiden med mål att ge en likvärdig och rättvis vård i hela landet. Tyvärr kvarstår flera problem, där diskriminerande strukturer mot kvinnor som lever i en samkönad relation är ett.

Exempelvis så erbjuds idag i många regioner till olikkönade par behandling med upp till 6 inseminationer med donerade spermier eller upp till 3 IVF-försök. Ensamstående kvinnor erbjuds ofta 6 inseminationer med donerade spermier, alternativt 4 inseminationer och 1 IVF. Samma antal försök gäller också ofta per par i en samkönad relation. Resultatet i regioner som erbjuder samma sak till ensamstående kvinnor som till samkönade par blir därför att om ett samkönat par inte får barn efter dessa försök så uppmuntras de att separera, eller att ansöka som ensamstående kvinnor från första början.

Att leva i en samkönad relation får inte resultera i sämre möjligheter till sjukvård. Så som reglerna ser ut idag runtom i landet ges sämre möjligheter till assisterad befruktning för samkönade par jämfört med olikkönade par, men dessutom ges de sämre möjligheter jämfört med om kvinnorna vore ensamstående. Det finns många områden där människor som identifierar sig inom HBTQ+ diskrimineras och inte erbjuds likvärdig och jämlik vård. Detta område är bara är ett av dem. Vi behöver därför fortsätta att aktivt arbeta för att beslut i rätt steg fattas.

Vi vill därför att S-kvinnors kongress beslutar:

att S-kvinnor verkar för att kvinnor i en samkönad relation erbjuds tillgång till assisterad befruktning likvärdig den som de hade erbjudits som ensamstående kvinnor,

att S-kvinnor verkar för en översyn av de nationella riktlinjerna för assisterad befruktning, med syfte att människor i en samkönad relation erbjuds en jämlik tillgång till assisterad befruktning inom ramen för hälso- och sjukvård.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.5
Föredragande: Malin Lauber

2016 kom en ny lagstiftning gällande ensamståendekvinnor och assisterad befruktning. Utifrån den kom Sveriges regioner och kommuner (SKR) med riktlinjer för att åstadkomma en kunskapsbaserad och jämlik vård i hela landet. Rekommendationen avser olikkönade par, samkönade kvinnliga par samt ensamstående kvinnor. SKR skiljer i sina rekommendationer således inte på samkönade par och ensamstående kvinnor. S-kvinnors förbundsstyrelse menar att samtliga regioner i landet ska följa rekommendationerna för att få jämlik vård i hela landet. Det ska inte spela någon roll var i Sverige du bor därför föreslås kongressen bifalla motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 6.6: Om gynekologisk cellprovtagning
S-kvinnor i Värmland

Borttagande av åldersspann vid gynekologisk cellprovtagning

Kvinnor mellan 23 och 49 års ålder kallas vart tredje år till cellprovtagning, därefter kallas man två gånger fram tills man fyllt 64 år. Efter 64 års ålder kallas man inte längre.

Vi har i Sverige en äldre befolkning som också borde kallas till cellprovtagning. Det tar lång tid innan cellförändringar utvecklas till livmoderhalscancer, vanligen 10 till 15 år.

Kvinnor lever längre och är generellt sett friska. För att bibehålla god hälsa är det viktigt att i ett tidigt skeende upptäcka, följa upp och behandla cellförändringar. Att då ha en fastställd ålder som utgör ”stupstock” för provtagning är inte försvarbart.

Jag yrkar:

att den bortre gränsen för cellprovtagning tas bort.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.6
Föredragande: Tara Twana

Motionären tar upp en viktig och angelägen fråga om borttagande av åldersgräns vid gynekologisk cellprovtagning. Varje år får cirka 550 kvinnor i Sverige livmoderhalscancer medan betydligt fler, cirka 30 000 kvinnor, får besked om att de har cellförändringar.

Hälsoundersökningar där cellprov lämnas har erbjudits sedan 1960-talet. Alla kvinnor mellan 23 och 64 år kallade till cellprovskontroll, därefter att man har passerat 64 år tar hälsokontrollerna slut.

Äldre kvinnor är mer sexuell aktivitet på äldre dagar än vad vi hade tidigare. Det ger skäl för att ta bort den bortre gränsen för cellprovning och även kalla kvinnor över 64 år till cellprovtagning, vilket görs för att hitta tidiga tecken på livmoderhalscancer.

Förbundsstyrelsen är helt överens om intentionen i motionen och frågan finns med i förslaget till S-kvinnors nya politiska program.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 6.7: Om kostnadsfria mensskydd
S-kvinnor Kalmar län

Fria mensskydd

Som första land i världen röstade det skotska parlamentet i november 2020 igenom fria mensskydd till landets alla kvinnor. Sedan 2018 har det funnits fri tillgång till tamponger och bindor på universitet, skolor och yrkeshögskolor – men nu erbjuds det också till allmänheten, mensskydden finns att hämta på till exempel på fritidsgårdar och apotek.

Därefter följde Nya Zeeland som beslutade att alla elever ska få gratis bindor och tamponger i skolan. Premiärminister Jacinda Ardern motiverar beslutet med att de vill minska familjers ekonomiska problem. I Nya Zeeland stannar en av tolv tjejer hemma från skolan - för att de inte har råd med mensskydd. Nu ska alla elever få gratis bindor och tamponger i skolan. – Det är ett sätt att ta itu med fattigdom, öka närvaron i skolan och att öka barns välmående, säger Jacina Ardern i ett uttalande till Reuters.

I Sverige är Österåker en kommun som sedan 2018 satsar på gratis mensskydd till unga mellan 12 och 23 år. Flickorna kan hämta ut gratis mensskydd på ungdomsmottagningen i kommunen och på gymnasieskolor. Som ett led i att locka fler kvinnor i försvaret så erbjuds alla kvinnor som gör värnplikten fria mensskydd. Beslutet är ett av ett 40-tal punkter inom ett projekt som ska undanröja hinder för kvinnor i det militära och bana väg för att fler kvinnor ska anställas. Försvaret är för många synonymt med maskulinitet men man har där förstått värdet av fria mensskydd.

Menstruation är en naturlig del av en fertil kvinnas kropp och är nödvändig för reproduktion. Mensskydd är en oundviklig och ofrivillig utgift då menstruationen är en del av den reproduktiva cykeln. I genomsnitt spenderar kvinnor i Sverige ungefär 50 000:- på mensskydd under sin livstid. För unga kvinnor, som går i skolan, kan det i vissa fall innebära en betydande kostnad då det i det är långtifrån självklart att skolungdomarna själva får förfoga över sitt studiebidrag. Vi har familjer där ekonomin är mycket ansträngd och mensskydd är allt för kostsamt. Ingen flicka ska stanna hemma från skolan för att hon har mens och saknar mensskydd, skolarbete och fritidsaktiviteter får inte påverkas av tillgången på mensskydd. Att ge flickor och kvinnor tillgång till gratis mensskydd kan ha stor ekonomisk betydelse i en familj där ekonomin är ansträngd.

Nu är det dags att Sverige tar stafettpinnen och likt Skottland inför fria mensskydd för alla kvinnor. Ingen ska behöva oroa sig för hur hon ska få tag i nästa tampong eller binda.

Förbundskongressen föreslås besluta:

att S-kvinnor ska verka för att flickor och kvinnor i fertil ålder erbjuds fria mensskydd.
att S-kvinnor ska verka för att de fria mensskydden finns lättillgängliga för kvinnorna.

Motion 6.7, 6.8, 6.9 och 6.10 besvaras gemensamt efter motion 6.10.

Motion 6.8: Kostnadsfria mensskydd
S-kvinnor i Västernorrland

Att ha mens är lika naturligt för kvinnor som behovet av att gå på toaletten. Mensskydd borde vara lika naturligt som toa-papper på toaletterna men finns inte på skolorna, inte på arbetsplatser och inte på de offentliga platserna.

I Skottland har införts gratis mensskydd för alla kvinnor med början 2018 på universitet, skolor och yrkeshögskolor. Detta efter att det i en undersökning från hjälporganisationen Plan International 2017 visade att 10 procent av flickorna i Storbritannien någon gång inte haft råd med sanitetsprodukter, vilket riskerar frånvaro från undervisning och arbete.

Det finns bra exempel även i Sverige. På några skolor i landet och även i någon kvinnlig idrottsförening har det införts gratis mensskydd. Det betyder att det blir lättare för unga flickor att få tillgång till mensskydd. Det kanske inte alltid är lätt att prata om det hemma, och då skulle det ha stor betydelse att få tillgång till gratis sanitetsprodukter via tex. skolan eller apoteket.

Med anledning av ovanstående vill vi, S-kvinnor i Västernorrland:

att S-kvinnors förbundsstyrelse går före och aktivt bildar opinion för ett införande av gratis mensskydd.

Motion 6.7, 6.8, 6.9 och 6.10 besvaras gemensamt efter motion 6.10.

Motion 6.9: Om kostnadsfria mensskydd
S-kvinnor Norrbotten

Fria mensskydd - NU

Jämställdhetsministern i Skottland har gått i bräschen och fått igenom ett enhälligt beslut i det skotska parlamentet om gratis mensskydd till alla kvinnor. Det beslutades i februari 2020. Nu är det dags att införa detta i Sverige. Mens är något som kan påverka kvinnors ekonomi, hälsa och utbildning. Gratis mensskydd är definitivt ett steg i rätt riktning för att uppnå jämställd hälsa i Sverige. Vi vet ju att kvinnors hälsa inte har prioriterats i tillräcklig utsträckning. Gratis mensskydd skulle vara ett steg i rätt riktning.

I Sverige har just mensskydd ett av världens största skattepåslag, 25%, att jämföra med till exempel Frankrike som har 6% moms på samma varor.

Ett räkneexempel: Vi utgår från att en flicka får sin första mens när hon är 12 år, vilket är ganska vanligt idag, och har mens i ca 40 år.

Ett paket bindor i en mataffär innehåller ca 10-16 bindor och kostar ca 25 kr. Lägg sedan till ett paket tamponger för samma summa och antal. Det gör att vi utgår från ett styckepris på 2 kr. Vi räknar att mensen pågår i 4 dagar och kräver 5 byten per dygn:

4 x 4 x 5 = 80kr/månad
80 x 12 x 40 = 38 400 under en livstid.

Till detta får vi tillägga kostnader för extra tvätt, värktabletter, eventuell frånvaro från arbete och skola. En del flickor/kvinnor har dessutom, helt enkelt, inte råd att köpa mensskydd.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att fria mensskydd införs i hela Sverige,

Motion 6.7, 6.8, 6.9 och 6.10 besvaras gemensamt efter motion 6.10.

Motion 6.10: Gratis mensskydd i skolan
S-kvinnor Stockholms län

Gratis mensskydd till elever i grund- och gymnasieskola

Vi S-kvinnor vill att alla barn ska ha samma rättigheter till likvärdig, grundläggande utbildning oavsett kön, ursprung eller socioekonomiska förutsättningar. Tyvärr ser det inte ut så idag. En faktor som spelar stor roll i unga kvinnors liv är att de har mens vilket medför, förutom kroppsliga obehag, en löpande kostnad. Varje kvinna i fertil ålder lägger i genomsnitt 150 kronor per månad på mensskydd, vilket motsvarar ca 70 000 kronor under hennes livstid. Utöver det finns utgifter för värktabletter, trosor, kläder och lakan som förstörs av blodfläckar. Det är idag många unga kvinnor som lever i familjer där man inte har råd med mensskydd, vilket medför att dessa unga kvinnor inte kan vara i skolan när de har mens. Att missa en vecka varje månad är inte bara stigmatiserande utan bidrar även till kunskapsluckor, sämre betyg och sämre möjlighet att själv påverka sin framtid. Det här är inte bara en fråga om jämställdhet utan även en fråga om jämlikhet. Att ge alla unga kvinnor i Sverige som går i grund- och gymnasieskola tillgång till gratis mensskydd bidrar på ett eller annat sätt till både folkhälsopolitikens åtta målområden; ”Det tidiga livets villkor”, ”Kunskaper, kompetenser och utbildning”, ”Arbete, arbetsförhållande och arbetsmiljö”, ”Inkomster och försörjningsmöjligheter”, ”Boende och närmiljö”, ”Levnadsvanor”, ”Kontroll, inflytande, och delaktighet”, ”En hälsofrämjande hälso- och sjukvård” och vår vision om likvärdig, grundläggande utbildning för alla barn i Sverige.

Andra länder har gått före. Nya Zeeland har nyligen inför gratis mensskydd på alla landets skolor. Det beslutet ses som bland annat som ett sätt att öka skolnärvaron. Hösten 2020 blev Skottland först i världen med att erbjuda flickor och kvinnor gratis mensskydd.

Sverige är ett av världens minst ojämställda länder. Vi borde ligga i framkant även när det gäller denna jämställdhetsfråga.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar S-kvinnor Stockholms län att S-kvinnors förbundskongress beslutar:

att ge S-kvinnors medlemmar som är riksdagsledamöter i Socialutskottet och Utbildningsutskottet i uppdrag att verka för frågan om gratis mensskydd till elever i grund- och gymnasieskolan,

att ge S-kvinnors förbundsstyrelse i uppdrag att verka för att den här frågan blir en del av S-kvinnors politiska program.

Motion 6.7, 6.8, 6.9 och 6.10 besvaras gemensamt efter motion 6.10.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.7, 6.8, 6,9 och 6.10
Föredragande: Susanne Dufvenberg

Den 28:e maj kan du fira internationella mensdagen. Den instiftades 2014 för att uppmärksamma att varje kvinna i världen skall ha rätt att kunna sköta sin menstruation på ett hygieniskt och värdigt sätt. Man valde datumet 28/5 då den genomsnittliga kvinnan har mens var tjugoåttonde dag och att denna pågår i fem dagar. Vi måste tala mer om menstruationen och vilka effekter den har på kvinnors folkhälsa, ekonomi och dagliga liv.

Vi S-kvinnor har en lång erfarenhet av att vi vet att vi har rätt så mycket att jobba med för att uppnå jämställd hälsa i Sverige. Vi vet ju att kvinnors hälsa inte alltid har prioriterats och mens är ju något som påverkar just många kvinnors hälsa. Det här är helt klart något som påverkar kvinnors ekonomi och hälsa på ett sätt som inte män påverkas.

Eftersom det varierar vilken typ av mensskydd man behöver är det av vikt att olika sorters skydd kan erbjudas till den enskilde men också säkra tillgång till information om menstruationen. Vi behöver också satsa mer på sexualundervisning som tar upp frågor kring mens och främjar jämställdhet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna 6.7, 6.8, 6.9 samt att-sats 1 i motion 6.10

att avslå att-sats 2 i motion 6.10.

Motion 6.11: Mammografi efter 74 år
S-kvinnor GOS (Göteborgsområdets S-kvinnor)

Motion angående mammografi för kvinnor över 74 år

För kvinnor är bröstcancer den vanligaste cancerformen. Den svenska mammografin är unik och bidrar till tidig upptäckt och att fler kvinnor över levercancer. Screening med mammografi erbjuds idag till kvinnor mellan 40 - 74 år.

Syftet är att hitta bröstcancer innan sjukdomen hunnit ge några symtom.

Risken att avlida i bröstcancer har minskat under de senaste åren, men det gäller bara kvinnor upp till 70 år. Där efter är risken oförändrad från70-79 år. Risken ökar påtagligt för kvinnor över 80 år.

Risken för att få bröstcancer ökar med åldern. Var femte kvinna som drabbas av bröstcancer är över 74 år. Men efter den åldern kallas inte kvinnor till mammografi, detta trots att vi lever längre idag. Det är inte samma sak att vara 70 år idag som det var när mammografiscreening infördes. Medellivslängden för kvinnor är idag ca 84 år.

Enligt Cancerfonden som gjort en rikstäckande undersökning bland kvinnor 70 – 74 år för att under söka hur de upp lever att inte bli kallade till mammografi när de fyllt 74 år. Undersökningen visar att åtta av 10 är kritiska till att de inte kallas och lika stor adel uppger att de skulle gå om de blev kallade.

Om alla äldre kvinnor hade erbjudits mammografi och fått en bättre cancerbehandling skulle överlevnaden öka med 30 %. Alla kvinnors liv är värda att räddas, både yngre och äldre.

Bröstcancer är, tillsammans med lungcancer den näst vanligaste dödsorsaken för äldre kvinnor och bör därför vara högprioriterat.

Jag yrkar:

att: den nuvarande rekommendationen om åldersgräns för mammografi tas bort i hela landet.

Motion 6.11, 6.12 och 6.13 besvaras gemensamt, efter motion 6.13

Motion 6.12: Om mammografi efter 74
S-kvinnor Göteborg

Mammografi för kvinnor över 74 år.

Var tredje svensk kommer att få ett cancerbesked under sin livstid. Därför måste vi öka ambitionen i vården av cancersjuka.

För kvinnor är bröstcancer den vanligaste cancerformen. Den svenska mammografin är unik och bidrar till tidig upptäckt och att fler kvinnor överlever cancer. Screening med mammografi erbjuds idag till kvinnor mellan 40 och 74 år.

Syftet är att hitta bröstcancer innan sjukdomen hunnit ge några symtom.

Risken att avlida i bröstcancer har minskat under de senaste åren, men de gäller bara kvinnor upp till 70 år. Därefter är risken oförändrad från 70 - 79 år.

Risken ökar påtagligt för kvinnor över 80 år. Risken för bröstcancer ökar med åldern.

Var femte kvinna som drabbas av bröstcancer är över 74 år. Men efter den åldern kallas inte kvinnor till mammografi, detta trots att vi lever längre idag. Det är inte samma sak att vara 70 idag som för 30 år sedan när reglerna för mammografiscreening kom till. Medellivslängden för kvinnor är 84 år idag.

Enligt Cancerfonden som gjort en rikstäckande undersökning bland kvinnor 70 - 74 år för att undersöka hur de upplever att inte bli kallade till mammografi. Drygt åtta av tio är kritiska till att de inte kallas och lika stor andel uppger att de skulle gå om de blev kallade.

Om alla äldre kvinnor hade erbjudits mammografi och fått en bättre cancerbehandling skulle överlevnaden öka med 30 %. Alla kvinnors liv är värda att räddas, både yngre och äldre. Bröstcancer är, tillsammans med lungcancer, den näst vanligaste dödsorsaken för äldre kvinnor och bör därför vara högprioriterat.

Vi kräver därför:

att den rekommenderade åldersgränsen för mammografi tas bort.
att motionen också skickas till partikongressen.

Motion 6.11, 6.12 och 6.13 besvaras gemensamt, efter motion 6.13

Motion 6.13: Mammografi efter 74 års ålder
S-kvinnor i Kronoberg

Idag är bröstcancer den andra vanligaste formen efter prostatacancer. Den är däremot kvinnans vanligaste cancersjukdom. Regelbundna mammografiundersökningar ökar överlevnad för den där cancerförändringar hittas. En kvinna som följer mammografi-programmet och får en bröstcancerdiagnos får i genomsnitt 17 extra år att leva jämfört med dem som inte deltar i programmet. En tidig diagnos är en förutsättning för en framgångsrik behandling och det är målsättningen med regelbunden screening.

Risken för bröstcancer ökar med åldern. Ca hälften av bröstcancerfallen upptäcks hos kvinnor över 60 år, och 20 % av kvinnorna som drabbas är över 74 år. Idag upphör kvinnorna att bli kallade efter 74 års ålder och vid misstanke om eventuell sjukdom krävs det remiss. Sedan de här åldersgränserna sattes har medellivslängden ökat och därför bör även åldersgränserna förändras så alla kvinnor får möjlighet till regelbundna undersökningar och eventuell tidig upptäckt av bröstcancer.

Men anledning av ovanstående vill vi S-kvinnor i Alvesta Kommun:

att S-kvinnor verkar för att Sveriges regioner slopar åldersdiskrimineringen för mammografi och gör det möjligt för kvinnor i alla åldrar att få en tidig upptäckt av en eventuell cancersjukdom och därmed en bättre prognos.

Motion 6.11, 6.12 och 6.13 besvaras gemensamt, efter motion 6.13

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.11, 6.12 och 6.13
Föredragande: Tara Twana

Motionärerna tar upp en viktig och angelägen fråga om att erbjuda mammografi för kvinnor över 74 år. Idag kallas inga kvinnor som är äldre än 74 år till mammografi. Ändå visar statistiken att var femte kvinna som får bröstcancer är 75 år eller äldre.
Betyder det att äldre kvinnors liv är mindre värda? I vårt land som strävar efter en jämlik sjukvård för alla är det självklart att även denna målgrupp måste få tillgång till gratis screening. Förbundsstyrelsen menar att detta är något som hela landets regioner borde införa snarast.

Socialstyrelsen rekommenderar att kvinnor mellan 40 och 74 år genomgår mammografi. Enligt myndigheten saknas däremot forskning om hur verksam undersökningen är för kvinnor som är 75 år och äldre. Men många läkare menar att kvinnor över 74 inte skiljer sig funktionellt från kvinnor mellan 65 och 74. Det finns även amerikansk forskning som visar att mammografi är effektivt även för äldre kvinnor.

I Sverige får vi en allt äldre och friskare befolkning. En kvinna som är 75 år förväntas idag kunna leva i genomsnitt tolv år till. Många typer av cancer blir mer frekventa med åldern, det gäller även bröstcancer. Genomsnittsåldern vid diagnos är 60 år. Mammografi gör att man kan upptäcka bröstcancer tidigare och det leder till mindre lidande och att allt fler kan botas. Screening är alltså lika viktigt för äldre kvinnor. I Sverige finns nästan 500 000 kvinnor som fyllt 75 år. Alla ska ha rätt till mammografi oavsett ålder, att ha åldersgränser i screeningprogram är diskriminerande.

Förbundsstyrelsen förslår kongressen besluta:

att bifalla motion 6.11, 6.13 samt att-sats 1 i motion 6.12.

att avslå att-sats 2 i motion 6.12.

Motion 6.14: Om psykisk ohälsa
S-kvinnor Kronoberg

Psykisk ohälsa och efterlevandevård för närstående vid suicid

Det finns en tydlig koppling mellan psykisk ohälsa och självmord, just därför är det förbyggande arbetet centralt. De ojämlikheter som konstaterats mellan barn och ungas psykiska hälsa kopplat till familjens socioekonomiska status är oroväckande. Folkhälsomyndigheten belyser hur barn som växer upp med föräldrar med beroendeproblematik löper en mycket större risk att själva drabbas av psykisk ohälsa i livet, och om det vill sig riktigt illa drabbas av suicid. Suicid som är synonymt med självmord är ett folkhälsoproblem och förlusten av en anhörig är en tragedi som också kan skapa ohälsa hos de anhöriga som finns kvar.

För oss Socialdemokrater är det en högst prioriterad fråga att minska suicid och stärka psykiatrin och efterlevandevården för närstående.

Vi vet idag att vi måste främja jämställdheten när det gäller psykiatrin, och vi vet också att det är avgörande med tidiga insatser. För oss Socialdemokrater har det förebyggande arbetet alltid varit vår grundbult, och en av de viktigaste delarna för ett stabilt och tryggt samhälle.

De personer som förlorat en närstående i suicid måste få ett snabbt stöd av den offentliga vården oavsett var personen är bosatt. En närstående till en person som begått suicid befinner sig själv i en krissituation och oavsett om personen har kontakt med sjukvården eller med kommunen ska det finnas tydliga och länsgemensamma riktlinjer över hur stödet ska erbjudas. Stödet måste anpassas efter vem som är beroende av stöd, om det är ett syskon, en tonåring eller vuxen, eftersom sorgen inte bearbetas på samma sätt.

Efterlevandestödet är viktigt eftersom det i en del fall kan ses som suicidpreventivt.

Vi S-kvinnor i Alvesta vill:

att Socialdemokraterna ska verka för att säkerställa att det finns tydliga länsgemensamma riktlinjer över hur efterlevandevård ska erbjudas,

att Socialdemokraterna säkerställer att de statsbidrag som är riktade för psykisk ohälsa används till psykisk ohälsa. Regioner ska ha ett återrapporteringskrav av bidraget,

att Socialdemokraterna verkar för att stärka de kommunala och regionala insatserna riktade mot psykisk ohälsa för säkerställande av det uppsökande och förebyggande arbetet.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.14
Föredragande: Anna Lööf Hedh/Susanne Andersson

Motionären tar upp en oerhört viktig fråga om suicid som både är en tragedi för den enskilde, familjen och samhället. Varje år tar nära 1 600 människor sina liv. Det är fyra om dagen. I statistiken döljer sig föräldrar, syskon, barn, grannar, kollegor och vänner. Självmorden är ett samhällsproblem som kräver stora insatser, men är möjligt att förebygga genom utbildningsinsatser.

Vi måste på alla nivåer förebygga suicid och vi uppmanar alla att ta med det i det politiska arbetet i kommuner och regioner.

Som motionären skriver så finns det idag brister i återrapporteringskravet av statsbidragen och uppföljningen är olika i våra 21 regioner. Precis som motionärerna skriver så finns ett behov av att ta fram gemensamma riktlinjer samt att följa upp hur avsatta medel används.

Förbundsstyrelsen är helt överens om intentionen i motionen.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnor har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 6.15: Om klimakteriebesvär
S-kvinnor Norrbotten

En tillgänglig och jämlik vård för kvinnor med klimakteriebesvär

Det är glädjande att se att intresset för klimakteriet verkar öka, men detta ökade intresse får inte ska stanna vid ord utan måste också märkas i vården. Klimakteriet inträffar vanligtvis någon gång mellan 44–56 år och medelåldern är 51 år. En ålder då många kvinnor vill och kan leva sitt liv fullt ut men då många begränsas av svettningar, vallningar, hormonsvängningar, hjärndimma, sömnsvårigheter, torra slemhinnor och en hel mängd andra mer eller mindre besvärande symtom.

Socialstyrelsen publicerade "Kartläggning av vård och behandling vid klimakteriebesvär ur perspektivet jämlik vård (S2019/02110/FS)" i februari 2020. Kartläggningen visar bland annat på stora skillnader i landet både vad gäller andelen kvinnor som sökt hjälp samt uttag av hormonläkemedel och vilken sorts behandling som erbjuds kvinnor med klimakteriebesvär varierar således stort över landet. Socialstyrelsens rapport visar att det idag är oklart vilka insatser som ges inom primärvården, samt vilken kompetens vårdpersonalen har. Allt för ofta är kvinnor hänvisade till primärvården och till läkare som både saknar kunskap om och/eller intresse för klimakteriet. Även tillgången till specialiserad läkarkompetens och gynekologer är ojämnt fördelad över landet vilket leder till att många kvinnor inte har tillgång till relevant vård.

Även kvinnors egen kunskap om klimakteriet brister. Diffusa symtom, både fysiska och psykiska leder till onödig oro och stress. Den information kvinnor får om klimakteriet kommer i bästa fall från väninnor, äldre kvinnliga släktingar eller från media, inte från vården.

De markanta skillnader vad gäller den vård som erbjuds kvinnor i klimakteriet gäller både utifrån geografi och socioekonomi och leder till onödigt lidande och försämrad livskvalité. Dessutom är kunskapen hos behandlande läkare ofta både bristfällig och föråldrad. Klimakteriet har symtom som i många fall påminner om utmattning och kvinnor i medelåldern är en överrepresenterad grupp som sjukskrivs för utmattning. Det finns därför anledning att tro att många blir feldiagnostiserade och diagnostiseras för utmattning i stället för klimakteriet, med felaktig behandling som följd.

Kvinnor i, eller på väg in i klimakteriet behöver tillgång till en vård av hög kvalitet oavsett var i landet de befinner sig och oavsett förkunskaper. Det är inte alltid läkemedelsbehandling som behövs, utan även information och rådgivning kring klimakteriet, vilka levnadsvanor som kan behöva förändras och vad kvinnan själv kan göra för att lindra besvär.

För att minska onödigt lidande, minska sjukskrivningar på felaktiga grunder och för en jämlik vård av hög kvalitet samt en ökad kvinnohälsa yrkar vi:

att allmänläkare utbildas om klimakteriet, dess symtom och behandlingsformer,
att allmänläkare ska ha kunskap om aktuell forskning och aktuella rön kring klimakteriet,
att barnmorskor ska ha kunskap om aktuell forskning och aktuella rön kring klimakteriet,
att primärvården ges nationella riktlinjer och kunskap för att möta kvinnor med klimakteriesymptom,
att kvinnor ges information om klimakteriet i samband med cellprovskontroller eller besök hos barnmorska.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.15
Föredragande: Vivianne Macdisi

Motionären lyfter en viktig fråga om ökad tillgänglighet, stöd och en jämlik vård i landet för kvinnor med klimakteriebesvär. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att detta är en fråga som inte fått det utrymme som behövs i relation till att det är ett omfattande problem som berör många och kan kraftigt påverka den enskilda individens och anhörigas livskvalitet. Det är dessutom en mycket viktig jämställdhetsfråga i hälso-och sjukvården. Kunskapen måste öka brett i hälso- och sjukvården och bland många olika professioner så att symptom tidigt kan upptäckas och stöd och åtgärder sättas in för att lindra besvären.

Regeringen gav just med anledning av detta Socialstyrelsen i uppdrag att beskriva vilka insatser som ges i primärvården och den gynekologiska specialistvården vid klimakteriebesvär. Myndigheten skulle även bedöma behovet av åtgärder för att förbättra råd, stöd och behandling till patienter med klimakteriebesvär. Regeringen ville även fördjupa kartläggningen av primärvårdens arbete samt vilka insatser som ges i den gynekologiska specialistvården. Med detta som utgångspunkt ska Socialstyrelsen även bedöma behov av åtgärder för att förbättra råd, stöd och behandling till patienter med klimakteriebesvär. Socialstyrelsen har i de nationella riktlinjerna för levnadsvanor lyft upp ett särskilt avsnitt om klimakteriet och levnadsvanors betydelse för lindring av klimakteriebesvär.

De nationella riktlinjerna riktar sig till den medicinska professionen på alla vårdnivåer men i första hand till den som arbetar i hälso- och sjukvården och möter patienter med misstänkta eller konstaterade klimakteriebesvär. I de nationella riktlinjerna beskrivs hur vården och särskilt primärvården och allmänläkarna kan samtala med patienten, hjälpa och behandla patienter med klimakteriebesvär och där ges medicinska rekommendationer som alla allmänläkare ska ta hänsyn till. Den största och viktigaste delen i detta är därför att kunskapen och implementeringen når ut brett i vården bland vårdpersonal generellt och bland allmänläkare i primärvården specifikt. Ytterligare en viktig del för att uppnå en jämställd vård är att uppföljningen av vården förbättras. Förbundsstyrelsen menar att det även är viktigt att inkludera flera vårdprofessioner än endast allmänläkare och barnmorskor i arbetet att upptäcka, informera om och behandla klimakteriebesvär.

S-kvinnor lyfter även frågan om klimakteriebesvär särskilt i sitt nya förslag till politiskt program där vi framhåller vikten av att ges rätt diagnos och behandling. Det är förbundsstyrelsens uppfattning att mycket mer kan och bör göras för att förebygga de besvär som kan uppstå vid klimakteriet och orsaka stort fysiskt och psykiskt lidande och delar bilden av det som framhålls i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 6.16: Äldre kvinnors hälsa
S-kvinnor Västernorrland

Under 2021 satsar regeringen 481 miljoner kronor på förstärkta insatser för kvinnors hälsa. Med satsningen vill regeringen stärka förlossningsvården och uppnå en mer jämställd och jämlik hälsa i befolkningen. Det förstnämnda är naturligtvis tacknämligt och nödvändigt. När det gäller målet att uppnå mer jämställd och jämlik hälsa finns behov av att förstärka hälsoinsatserna för äldre kvinnor. Fortfarande är mannen norm inom hälso-och sjukvården. Men även inom den kvinnoinriktade hälso- och sjukvården sker satsningarna och forskningen framför allt med inriktning på yngre kvinnor och på reproduktiv hälsa. Under tiden efter klimakteriet och livet ut är kvinnokroppens sjukdomar och åldrande relativt obeforskat. Detta trots att det kan handla om mer än 30 år i livet för många kvinnor.

Kvinnors medellivslängd är 2021 84,3 år, medan männen lever i genomsnitt till nästan 81 år. Sedan 1970-talet har männens livslängd ökat mer än kvinnornas. Skillnaden mellan mäns och kvinnors medellivslängd har minskat från 6,1 år 1980 till 3,7 år 2020. (Källa SCB) Detta är statistik att ta på allvar. Den åldrande kvinnokroppen tål behandling sämre och har högre dödlighet vid sjukdom enligt den forskning som finns.

Två exempel:
Bröstcancer: bröstcancer är kvinnans vanligaste cancersjukdom. Hälften av alla nyinsjuknade i bröstcancer är kvinnor över 65 år. Av dessa är 35 % över 70 år vid diagnos och 20 % är över 75 år. Risken att dö i bröstcancer har minskat dramatiskt under de senaste 20 år, men inte när det gäller äldre kvinnor. Risken för att dö i bröstcancer ökar med ökande ålder. Där finns ingen förbättrad överlevnad. En förklaring till detta är att de äldre kvinnornas tumörer diagnosticeras i senare stadier än hos yngre kvinnor. Tidig upptäckt räddar liv. Det har att också att göra med att äldre kvinnor inte kallas till mammografikontroll efter en viss ålder. Det har även betydelse att behandlingsmetoderna för äldre kvinnor med bröstcancer inte är tillräckligt utforskade. Dock finns studier som visar att operation och behandling förbättrar överlevnad även för kvinnor över 80 år. (Källa: Kunskapsbanken. Cancerfonden).

Livmoderhalscancer: Antalet fall av livmoderhalscancer har ökat i Sverige och ligger idag på samma nivå som för 40 år sedan, trots omfattande testning. Via forskning finns dokumenterat att 70 % av dem som insjuknar i livmoderhalscancer efter 60 års ålder dör i sjukdomen. Av alla dödsfall i livmoderhalscancer svarar kvinnor över 65 år för omkring 60 %. För alla åldrar sammantaget är dödligheten omkring 25 %. Det är möjligt att behandla cellförändringar hos äldre kvinnor och på det sättet förebygga livmoderhalscancer. (Källa Gyncancerförbundet).

De regionala skillnaderna är stora när det gäller kvinnors rättigheter till såväl mammografi som gynekologiskt cellprov. Regionerna i landet har olika åldersgränser för när rättigheterna till såväl mammografi som gynekologiskt cellprov upphör. För mammografin gäller i flera regioner gränsen 74 år. Var femte kvinna, som drabbas av bröstcancer är över 75 år. Åldersgränsen för cellprov är i de flesta regioner 64 år. Rättigheterna upphör, när risken är som störst att drabbas. Det finns naturligtvis en hel mängd andra sjukdomstillstånd som särskilt drabbar äldre kvinnor, där både diagnostik och behandling samt rehab med utgångspunkt från den åldrande kvinnokroppen behöver utvecklas och förbättras med inriktning på äldre kvinnors rätt till god hälsa. Det gäller förstås även behandlingsmetoder för psykisk ohälsa, där tillståndet kan vara genusrelaterat.

Läran om det friska åldrandet kallas ”gerontologi”. Det kommer från ordet ”geron” = gubbe. Låt oss lära oss mer om förutsättningarna till ett friskt åldrande för den andra hälften av befolkningen, om en så vill ”gumman” och hur vi ska hantera livet och ge stöd när hälsan sviktar.

Med stöd av ovanstående yrkar jag:

att S-kvinnors årskongress 2021 verkar för utveckling och forskning för förbättrade insatser för äldre kvinnors hälsa på alla nivåer av beslutande organ,

att S-kvinnors årskongress 2021 verkar för att åldersgränserna tas bort för både mammografi och gynekologiskt cellprov och att dessa undersökningar ska vara kostnadsfria för alla.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.16
Föredragande: Elisabet Fjällström

Förbundsstyrelsen delar motionärens vision om mer kunskap och om ett friskt åldrande även för kvinnor. Nationella satsningar och riktade bidrag för vissa behandlingar är avgörande för att nå en jämlik sjukvård med så små skillnader som möjligt mellan regioner. Fortsatta nationella satsningar för att säkra kvinnohälsa oavsett ålder är därför välkommet, dels för att minska de påverkbara hälsoskillnaderna mellan människor men även för att tillgodose en god hälso- och sjukvård i hela landet.

Att skapa förutsättningar för ett friskt och värdigt åldrande är en naturlig del av en jämställdhetspolitik och redan idag verkar s-kvinnor för riktade insatser till kvinnors hälsa, ett extra fokus på en förbisedd grupp kan därför bidra till en än spetsigare politik.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 6.17: Om blodgivning
S-kvinnor Kronoberg

Översyn av regelverket kring blodgivning och karens

Socialstyrelsen skriver idag att män som har sex med män löper en högre risk att drabbas av blodsmitta. Beräkning av denna risk görs utifrån kunskap om hur många personer som smittas varje år och hur många som idag lever med sjukdomar som kan överföras via blod och blodkomponenter, som exempelvis hiv, hepatit B, hepatit C samt syfilis. Därför finns det en föreskrift kring att homosexuella män måste vänta i 12 månader innan de får lämna blod om de haft sexuellt umgänge med annan man. Detta innebär att dessa män behöver avstå från sexuella kontakter i minst ett år för att kunna donera blod. För män och kvinnor i heterosexuella förhållanden finns inte denna karens, inte heller för homosexuella kvinnor utan där finns enbart en karens på 3 månader om man bytt partner nyligen.

Tittar vi på statistiken kan vi se att antalet blodgivare minskat med ca 40 000 givare de senaste tio åren. Alltså kan vi se en trend där vi på sikt behöver fler blodgivare i Sverige för att vi ska kunna fortsätta vara självförsörjande. Vi vet också att allt blod som doneras i Sverige testas noggrant för att säkerställa att blodet inte innehåller några bakterier eller virus, såsom HIV, hepatit etc.
Med tanke på detta så anser vi S-kvinnor att det är orimligt att homosexuella män utsätts för denna dolda diskriminering i Sverige 2020.

Därför yrkar S-kvinnor i Alvesta kommun:

att Socialdemokraterna ska verkar för att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över sina regelverk kring blodgivning, med särskild vikt vid den dolda diskrimineringen gällande den längre karenstiden för homosexuella män.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.17
Föredragande: Elin Gustafsson

Första att-satsen är ställd till Socialdemokraterna men förbundsstyrelsen håller helt med motionens intentioner och tycker det finns två starka principiella skäl till varför det är viktigt. Dels behöver vi säkra framtidens blodresurser, men dels behöver vi också stoppa den stigmatisering som fortfarande finns i samhället gällande homosexualitet och kopplingen till hiv.

Från 1/5 2021 har Socialstyrelsen uppdaterat sina föreskrifter med följande ändringar ”Karenstiden efter sexuell riskexposition har förkortats från tolv månader till sex månader.”[9] Med sexuell riskexposition menas bland annat en man som har haft sexuellt umgänge med en man eller en kvinna som har haft sexuellt umgänge med en man som har eller har haft sexuellt umgänge med en man.

S-kvinnors förbundsstyrelse tycker det är positivt att tiden kortats från 12 till 6 månader men instämmer fortfarande i motionens grundläggande argument, främst utifrån de gällande regler som innebär att allt blod som ges i samband med blodgivning vid varje tillfälle ska testas. Detta för att säkerställa att blodet inte innehåller virus eller bakterier såsom hiv, syfilis och hepatit B och C. Dessutom måste nya blodgivare lämna ett blodprov vid första tillfället.

Socialstyrelsens föreskrifter har inga generella regler om karenstid efter nytt sexuellt umgänge, om detta inte anses vara inom ramen för så kallat sexuellt riskbeteende, dock är det blodcentralerna som gjort en bedömning att 3 månaders karenstid efter ny sexuell kontakt behövs. Förbundsstyrelsen anser därför att en ny översyn behövs i enlighet med motionen för att minska karenstiden ytterligare för homosexuella män samt för kvinnor som har sex med en man som har eller har haft sex med en annan man. Detta så vi får ett mer likvärdigt regelverk.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnor har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

[9] https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/foreskrifter-och-allmanna-rad/2021-2-7233.pdf

Motion 6.18: Vård ska ges efter behov
S-kvinnor Kronoberg

Vi kunde i dagarna ta del av information om att 680 000 svenskar har en privat sjukförsäkring idag. Det visar på att de som har råd att köpa sig en försäkring går före i kön, inte på grund av vårdbehovet utan på grund av att de har en ekonomi som ger dem andra förutsättningar än de som inte har pengar.

Den utredning som vi har tagit del av säger att de med privat sjukförsäkring får snabbare vård än de som inte tecknat en egen försäkring. Den privata sjukförsäkringen urgröper den offentliga sjukvården och skapar klyftor mellan människor i samhället, dels genom minskad tillit till den offentliga vården men också genom att skattebetalarna pengar inte återinvesteras i sjukvård, utan går till privata aktörer som vinstuttag.

Hälso- och sjukvårdslagen säger att vård ska ges efter behov, därför vill vi S-kvinnor i Alvesta:

att Socialdemokraterna verkar för att det ska tillsättas en nationell utredning där man tittar på åtgärder för att säkerställa att patienter med en privat vårdförsäkring inte kan gå före patienter i den offentligt finansierade vården (skattefinansierade vården). Vårdbehovet ska styra när vård ska ges.

att Socialdemokraterna fortsätter problematisera och opinionsbilda kring vinster i välfärden.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 6.18
Föredragande: Susanne Andersson

S-kvinnor delar motionärens intentioner att vård ska ges efter behov och pengarna ska gå tillbaka till välfärden. S-kvinnor lyfter i det nya politiska programmet som ska antas på kongressen att vi prioriterar gemensamt ägd välfärd av hög kvalitet och vårt krav är att stoppa vinster i välfärden.

Förbundsstyrelsen är helt överens om intentionen i motionen och frågan finns med i förslaget till S-kvinnors nya politiska program.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnors har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 7.1: Femicide
S-kvinnor Skåne

Kvinnohat som grund för hatbrott: Femicide

Så länge vi kan minnas har kvinnor mördats på grund av att de är kvinnor. De patriarkala strukturerna lever och frodas runt omkring hos varje dag. Vi socialdemokrater och S-kvinnor i synnerhet har alltid arbetat för ett jämställt samhälle där kvinnor ska slippa utsättas för sexism och kvinnohat. Vi är inte där ännu och fortfarande mördas kvinnor i Sverige varje år på grund av att de just är kvinnor.

Det är av yttersta vikt att vi tillsammans arbetar på flera plan för att komma till bukt med dessa problem. Många saker görs redan, många saker har påbörjats men det behövs ytterligare agerande för att uppnå vårt mål ett jämställt och jämlikt samhälle. Några sådana agerande och steg på vägen där Socialdemokraterna hade behövt ta tydligare ställning rör att:

Sexistiska och kvinnohatande motiv ska innebära straffskärpning, om ett motiv för brottet har varit att kränka personen på grund av att hon är kvinna ska brottet klassas som hatbrott, vilket innebär en straffskärpning.

Mäns dödande av kvinnor ska definieras som femicide när motivet är kvinnohat.

Därför yrkar jag att:

att S-kvinnor driver frågan i enlighet med motionens intentioner.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.1
Föredragande: Carina Ohlsson

Mäns våld mot kvinnor är och förblir ett stort samhällsproblem. De senaste åren så har i genomsnitt en kvinna var tredje vecka blivit dödad av en man som hon har eller har haft en relation med, var tredje vecka. För varje dödsoffer så har vi tusen och åter tusen kvinnor som hotas och trakasseras av sina män, år efter år. Det är oacceptabelt

Sverige ska vara världens bästa land för flickor, kvinnor och mammor att leva i. Vi som land har gjort viktiga och ibland internationellt sett banbrytande reformer som vi ska vara stolta över. Kvinnofridslagstiftningen, som vi införde för drygt 20 år sedan, fick upp straffskalorna rejält. Sexköpslagen, som vi var först i världen med. Människohandelslagen, för att effektivare komma åt trafficking. Samtyckeslagen infördes, som är den strängaste sexualbrottslagstiftning Sverige någonsin haft.

Stödet till kvinnojourerna har ökats - från 25 miljoner från 2014, till 150 mkr förra året. Mer resurser till polisen, så att man kunnat rekrytera 350 nya utredare med särskild inriktning på våld i nära relationer.

Mer åtgärder kommer, förslag om straffskärpning för grov kvinnofridskränkning och ökade möjligheter att porta mannen från den gemensamma bostaden. Den enkla principen måste vara att det är den våldsamma mannen som ska flytta, det är mannens rörlighet som ska begränsas - inte kvinnans.

Från den 1 juli i år har vi också äntligen ett Barnfridsbrott, allt låta barn bevittna våld mot en partner kommer då att vara brottsligt.

Regeringen arbetar just nu med ytterligare åtgärder, en åtgärdslista som ska bli minst lika ambitiös som det 34-punktsprogram vi har mot gängkriminaliteten. En punkt på den listan kommer att bli en översyn av reglerna för vårdnad och umgänge med barn. Om en man beter sig riktigt illa, så kan han passera en gräns där han har försuttit sin chans till umgänge med barnen

Ett barn ska inte behöva träffa sin förövare. Detta känns självklart, men ändå finns det gott om exempel där mamman är så hotad att hon måste ha skyddat boende och hemliga personuppgifter, men där mannen ändå har rätt till umgänge med barnen. Det är inte rimligt. En översyn, där risken för pappan att förlora rätten till umgänge om han är våldsam, kommer ännu tydligare till uttryck i lagstiftningen.

Alla dessa förslag har blivit verklighet när vi haft socialdemokratiskt ledda regeringar. Alla förslagen har kommit efter att vi S-kvinnor drivit på förslagen.

Detta räcker dock inte. Vi vet att kvinnor både utsätts för våld och mördas för att de just är kvinnor. Det behöver därför utredas om sexistiska och kvinnohatande motiv ska innebära straffskärpning, om ett motiv för brottet har varit att kränka personen på grund av att hon är kvinna ska brottet klassas som hatbrott, vilket innebär en straffskärpning, s k femicide.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 7.2: Förstärk kvinnojouren
S-kvinnor Kronoberg

Under år 2019 anmäldes 7 940 våldtäkter mot flickor/kvinnor. Det blir nästan 22 stycken per dag och det tycker vi är oacceptabelt. Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor under år 2019 uppgick till 30 200 stycken. Det är förfärligt och inte heller detta kan vi acceptera!

Vi anser att det behövs en modig politik som fattar beslut för att bryta de strukturer i samhället som inskränker på kvinnors frihet. Vi tycker att samhället brister i sitt bemötande mot kvinnor och särskilt de som är extra utsatta, som till exempel de som är hörselskadade eller har ett annat funktionshinder. Den största utmaningen är våld i nära relationer och forskning visar att det inom hemmets fyra väggar främst är kvinnor som utsätts för brott. Många gånger vet inte den utsatta kvinna vart hon ska vända sig för att söka hjälp, och de kvinnojourer som finns runt om i Sverige tampas med ekonomiska bekymmer. För att kunna upprätthålla stöd och hjälp till kvinnor som är i behov av akut hjälp, behöver vi ha organisationer som är rustade för det uppdraget.

Kvinnor flyr dagligen från fysiskt våld och detta måste vi sätta stopp för! Vi måste också sätta stopp för den nedmontering som pågår av kvinnojourer i Sverige.

Vi S-kvinnor i Alvesta vill därför:

att Socialdemokraterna inför nationella riktlinjer för ett ekonomiskt stöd för samtliga kvinnojourer i Sverige.

att Socialdemokraterna inför en utredning om nationella riktlinjer för hur vi hjälper särskilt utsatta kvinnor med funktionshinder som utsätts för våld.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.2
Föredragande: Susanne Andersson

Motionärerna har tagit upp en viktig fråga då det gäller kvinnojourerna viktiga roll då vi ser att mäns våld mot kvinnor ökar. S-kvinnor har under lång tid och ständigt arbetat för att förbättra det förebyggande arbetet men också i samarbetet med ansvariga ministrar påverkat så det blivit skärpta lagar.

Våldet mot kvinnor finns över allt. Särskilt utsatta är kvinnor med missbruksproblematik, kvinnor med funktionsnedsättning och äldre kvinnor där utsattheten kan öka när det sociala livet inskränks. Det är viktigt att ha ett särskilt fokus på dessa grupper och vi rekommenderar S-kvinnor i kommunerna att följa upp frågan.

Idag drivs kvinnojourerna främst ideellt och finansieras av både stat och kommun. Vi är medvetna om att alla kommuner i dagsläget inte tar sitt fulla ansvar, därför bör staten fortsätta vara delaktig i finansieringen av landets kvinnojourer.

Förbundsstyrelsen är helt överens om intentionen i motionen och frågan finns med i förslaget till S-kvinnors nya politiska program.

Då motionen är ställd till Socialdemokraterna och inte till S-kvinnor har förbundsstyrelsen beslutat anse den besvarad.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 7.3: Mäns våld mot kvinnor
S-kvinnor Västernorrland

Motion angående Mäns våld mot kvinnor

Mäns fysiska, sexuella och psykiska våld mot kvinnor utgör ett allvarligt hinder för jämställdhet. I slutänden är jämställdhet också männens fråga då det är männen som har makten och det är mannen som är normen.

Mäns våld mot kvinnor är ett av våra största samhällsproblem och är ett stort lidande för drabbade kvinnor och barn. Det innebär också stora kostnader för samhället i stort.

Det är mycket viktigt att utsatta kvinnor och barn får det skydd och stöd som för dem är absolut nödvändigt men lika viktigt är att jobba förebyggande med män som utför våldet och det förebyggande och rehabiliterande arbetet av män som slår måste prioriteras.

Vi, S-kvinnor i Västernorrland, yrkar därför att våra S-kvinnor i riksdagen verkar för:

att folkhälsomedel prioriteras till våldsförebyggande arbete för män,

att behandlingsforskning inom området mäns våld mot kvinnor prioriteras,

att det förebyggande arbetet med unga killar för att bryta normer för manlighet och våldsutövande ska stärkas.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.3
Föredragande: Lena Josefsson

Mäns våld mot kvinnor är ett av våra stora samhällsproblem. Tack vare S-kvinnors – och andra kvinnoorganisationers - arbete har lagstiftning förändrats och åtgärder vidtagits för att minska mäns våld mot kvinnor. Våldet mot kvinnor minskar trots det inte. Det krävs fler åtgärder och insatser. Det är viktigt att mäns beteende och handlingar får större uppmärksamhet. Det är män som ska sluta slå och misshandla på annat sätt. Tyvärr tycks de program som idag används för att förändra mäns beteende ha begränsad effekt. Det är därför angeläget med forskning inom området och behandlingsinsatser som ger resultat.

Mäns våld mot kvinnor börjar ofta i unga år. Det är också då som möjligheterna att påverka och förändra beteenden är som störst. Förebyggande arbete är därför viktig.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse att-sats 1 besvarad.
att bifalla att-sats 2 och 3.

Motion 7.4: Om psykisk misshandel
S-kvinnor Kronoberg

Lagstiftning mot psykisk misshandel och kontrollerande beteenden

I Sverige finns det inte en lagstiftning rörande psykisk misshandel och kontrollerande beteenden om inte en tydlig medicinsk effekt har påvisats. Det har framkommit rapporter under året om att mäns våld mot kvinnor ytterligare har ökat, givet social distansering och isolering. Att göra det enklare att med lagstiftning komma åt dem som systematiskt trycker ner och kontrollerar andra - med allvarliga konsekvenser för den drabbade som följd - är därför också ett steg på vägen mot ett mer jämställt samhälle.

Därför yrkas följande:

att lagstiftning till allvarlig psykisk misshandel kan förstärkas för att tydligare inkludera kontrollerande beteenden.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.4
Föredragande: Vivianne Macdisi

Motionären lyfter vikten av att stärka lagstiftningen för att lagföra psykisk misshandel och kontrollerande beteende. Riksdagen behandlade nyligen en riksdagsmotion 2020/21:2414 av Aylin Fazelian (S) med just rubriken Lagstiftning mot psykisk misshandel och kontrollerande beteenden. (Riksdagens röstade nej till motionen?) Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det kan behövas en förstärkt lagstiftning. Idag finns brottet kvinnofridsbrott. Bestämmelsen fokuserar på upprepade kränkningar i form av vålds- frids- eller sexualbrott som en man begår mot en kvinna i en nära relation. De handlingar som avses är exempelvis misshandel, olaga hot, olaga tvång, sexuellt eller annat ofredande samt sexuellt utnyttjande.

Den 1 juli 2013 ändrades lagen till att också omfatta skadegörelsebrott och överträdelse av kontaktförbud. Lagen är utformad för att underlätta åtal av gärningsmän som upprepat kränkt en närstående kvinna. Det som är den stora utmaningen juridiskt kan vara bevisningsfrågan vid psykisk misshandel och hur det ska bedömas. Förbundsstyrelsen vill understryka att våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor kan bestå av många olika sorters våld och ofta i kombination. Det kan vara fysiskt-, psykiskt-, socialt-, sexuellt eller ekonomiskt våld. Det psykiska våldet och kränkningar kan vara minst lika allvarligt, systematiskt och omfattande som fysiskt våld och därför är det viktigt att kunna lagföra psykiskt våld.

Det psykiska våldet kan innefatta direkta eller indirekta hot eller förlöjligande. Även våld eller hot om våld mot husdjur kan räknas till den psykiska utsattheten. Det kan också ha en stark påverkan på övriga familjemedlemmar tex barn, som nu även omfattas genom barnfridsbott.

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att psykiskt våld ska utredas och lagföras som brott även om det finns särskilda utmaningar att nå framgång juridiskt om bevisläget är svårt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 7.5: Om hedersrelaterat förtryck
S-kvinnor Västmanland

Åtgärder mot hedersrelaterade begränsningar till kvinnor i Sverige

Det finns tjejer och kvinnor i Sverige som tvingas till att göra viktiga livsval inte utifrån sin egen vilja. Hedersrelaterade begränsningar påverkar dessa tjejers och kvinnors liv i en hög utsträckning. Heder omfattar en viss ideologi som föreslår en förutsatt roll till tjejer och kvinnor i familj, bestämmer över kvinnors utseende, beteende, sexualitet mm.

S-kvinnor står för alla kvinnors jämlika friheter och rättigheter. Det krävs att införa mer åtgärder att minska hedersrelaterade våld och förtryck som kvinnor är utsatta för i sina familjer och omgivning.

Det viktigaste som krävs att jobba med är att det finns ett behov att ändra ett hedersrelaterat tankesätt i samhället – alla människor skall förstå att det är fel att bestämma över en annan person. Det går inte att inskränka kvinnans mänskliga rättigheter. Alla kvinnor i Sverige skall ha en obegränsad möjlighet att bestämma fritt över sina liv och framtid.

En väg till förändringar går inte bara genom att ändra lagstiftningen men att lära människor tänka annorlunda, att ge stöd till tjejer och kvinnor som känner påtryckningar och vill ändra sina livsförhållande.

Vi föreslår att S-kvinnor verkar för:

att Socialdemokraterna utvecklar ett nationellt program för att motverka hedersrelaterat förtryck,

att Socialdemokraterna utvecklar en handlingsplan med utökade åtgärder för att skydda kvinnor som är utsatta eller riskerar att bli utsatta för våld i sin omgivning i samband med hedersrelaterade begränsningar (stöd, skyddad boende osv.).

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.5
Föredragande: Carina Ohlsson

Den tioåriga nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, inbegriper även arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck samt mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Den innehåller åtgärder som stärker skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor, insatser mot våld i samkönade relationer samt åtgärder som motarbetar destruktiv maskulinitet och hederstänkande. Strategin sätter också fokus på mäns delaktighet och ansvar för att stoppa våldet. Denna strategi antogs 2016 och började gälla 1 januari 2017.

Sedan dess har flera beslut tagits när det handlar om att stärka lagstiftningen mot Hedersrelaterat våld och förtryck. Information och kunskap på området på Länsstyrelsen Östergötlands där det finns ett nationellt kompetenscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck. Detta kunskapscentrum är till för att tillhandahålla kunskap både till myndigheter, organisationer och kommuner.

Detta anser vi vara viktigare och mer effektivt än att Socialdemokraterna ska utveckla ett nationellt program och en handlingsplan.

Förbundsstyrelsen förslår kongressen besluta:

att avslå motionen.

Motion 7.6: Skadestånd för våld i nära relation
S-kvinnor Uppsala län

När en kvinna utsätts för våld i nära relation slås tillvaron sönder på många plan. Förutom det akuta traumat infinner sig frågor om bostad, försörjning, skydd samt bearbetning och läkning. Om förövaren blir dömd utgår ofta ett skadestånd, som tyvärr oftast inte står i relation till den skada kvinnan åsamkats.

Om kvinnan i samband med att hon erhåller ett skadestånd också uppbär ekonomiskt bistånd, försörjningsstöd, så föreskriver Socialtjänstlagen och tolkningar av densamma att för att uppbära ekonomiskt bistånd ska alla andra möjligheter till försörjning uttömts och alla inkomster räknas in vid bedömningen. Detta innebär att den kvinna som tillerkänts ett skadestånd för både kränkning, vanprydande ärr och övriga skador, samt i förekommande fall även sönderslagna ägodelar, ska räkna skadeståndet som inkomst och detta ska frånräknas eventuellt ekonomiskt bistånd.

Detta kan jämföras med när kriminella, oftast män, tilldömts skadestånd för att de suttit häktade men ej kunnat dömas, får behålla sitt skadestånd trots att de har skulder till kronofogdemyndigheten. Detta är givetvis grovt stötande och denna lagstiftning ses som förlegad och här finns uppdrag att se över lagen.

Denna hantering är orättfärdig och jämförelsen pekar på att synen på skadestånd inte är könsblind. Många kvinnor upplever att de tvingas betala för att de blivit utsatta för grova våldshandlingar, i stället för att kunna använda skadeståndet till någon form av läkande process, förstörd inredning, kläder eller annat som skulle kunna bidra till en något lättare väg framåt.

Mot denna bakgrund yrkar S-kvinnor i Uppsala:

att Socialtjänstlagen ändras så att skadestånd för våld i nära relation ej ska räknas som inkomst vid ansökan om ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.6
Föredragande: Lena Josefsson

Skadestånd ska räknas som inkomst vid beräkning av försörjningsstöd. Skälet är att försörjningsstöd ska fungera som ett yttersta skyddsnät. Skadestånd är dock en ersättning för en skada man åsamkats och är därför inte skattepliktigt.

De nuvarande reglerna innebär i praktiken att den som misshandlats och får försörjningsstöd inte får ersättning för de skador man åsamkats. Det gäller oavsett om det är våld i nära relation eller annan misshandel.

Rätten till skadestånd bör finnas oavsett om man har försörjningsstöd eller arbetsinkomst.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 7.7: Våld i nära relation
S-kvinnor Norrbotten

Våld i nära relation är något som förekommer i en hög omfattning i vårt samhälle. Detta våld utövas i en dominerande omfattning av män mot kvinnor. Lagstiftningen beskriver bl. a. kvinnors rätt till förstärkt skyddat boende. Kommuner placerar misshandlade kvinnor och barn till kostnader om ibland 5000 kr/dygn i låsta och bepansrade inrättningar. Detta medan förövaren finns kvar i den gemensamma bostaden och ibland avvaktar rättegång.

Detta är orimligt jag anser att det är förövaren som omedelbart skall omhändertas och skiljas från sina närstående.

Yrkar att medlemsmötet beslutar:

att S-kvinnor i länet och sedan vidare på riksplanet verkar för en lagändring som innebär att det blir förövaren som avskiljs från brottsoffret och vid behov omedelbart interneras,
att med alla medel verka för att brottsoffren inte skall behöva fly,
att vi verkar för en 0-tolerans mot mäns våld mot kvinnor.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.7
Föredragande: Lena Josefsson

Mäns våld mot kvinnor är ett av våra stora samhällsproblem. Tack vare S-kvinnors – och andra kvinnoorganisationers - arbete har lagstiftning förändrats och åtgärder vidtagits för att minska mäns våld mot kvinnor. Våldet mot kvinnor minskar trots det inte. Det krävs fler åtgärder och insatser. Det är viktigt att mäns beteende och handlingar får större uppmärksamhet. Det är män som ska sluta slå och misshandla på annat sätt. Tyvärr tycks de program som idag används för att förändra mäns beteende ha begränsad effekt. Det är därför angeläget med forskning inom området och behandlingsinsatser som ger resultat.

Mäns våld mot kvinnor börjar ofta i unga år. Det är också då som möjligheterna att påverka och förändra beteenden är som störst. Förebyggande arbete är därför viktig.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundskongressen besluta:

att anse att-sats 1 besvarad.
att bifalla att-sats 2 och 3.

Motion 7.8: Stöd till våldsutsatta kvinnor
S-kvinnor Göteborg

Myndighet med uppgift att ge stöd till våldsutsatta kvinnor

Motion Myndighet med uppgift att ge stöd till våldsutsatta kvinnor.
I genomsnitt mördas 16 kvinnor per år av en man i en nära relation, och det finns inget som talar för att detta kommer att minska De flesta av dessa kvinnor har vetat att de kommer att bli dödade av sin partner eller före detta partner.

Idag finns det upp till 800 gömda kvinnor. Under 2019 anmäldes 8 500 misshandelsbrott varav 1av 10 leder till fällande dom. Endast 25 % av kvinnorna polisanmäler sin partner.

Det beror på en komplex situation och att det inte finns något tillräckligt stöd för kvinnorna. Tillfrågade kvinnor uppger att de har behov som inte finns att tillgå. Det finns i dagsläget inte någon samhällstjänst som kan bistå dessa kvinnor att få det stöd som krävs för att de skall känna trygghet för sig och sina barn för att lämna relationen, få stöd vid polisanmälan och att få en trygg plats att komma undan förövaren.

Kvinnor blir olika behandlade utefter vilken kommun de bor i när det gäller polisens och socialtjänstens bemötande. En myndighet skall inrättas som har till uppgift att ge professionellt stöd till den utsatta kvinnan att göra sig fri. Vara den utsatta kvinnan behjälplig i alla de funktioner som behövs, ex kontakter med myndigheter med att få hjälp till bostad, skydd, ekonomiskt och i vårdnadsfrågor.

Myndigheten skall ta emot anmälningar: från kvinnan från skola, sjukvård, polismyndigheten, hennes anhöriga och vänner.

Målet måste vara en 0-vision för dödsfallen, misshandel och kvinnofridskränkning.

Mot bakgrund av ovan yrkar S-kvinnor i Kvinnoklubben Röda Rosor i Göteborg:

att S-kvinnor verkar för i enlighet med motionens intentioner,
att skicka motionen till S-kvinnors förbundsstyrelse,
att förbundet med kraft driver i enlighet med motionen.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 7.8
Föredragande: Vivianne Macdisi

Motionärerna lyfter en mycket viktig fråga om hur förebyggande insatser och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn kan stärkas. Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att stödet till kvinnor och kunskapen om mäns våld mot kvinnor behöver stärkas. Våld i nära relationer är ett utbrett samhällsproblem som innebär allvarliga kränkningar och inskränkningar i den enskilda individens livsutrymme. Ofta utvecklas våldet under en längre tid där kvinnans livsutrymme krymper och där relationer med vänner och familj skärs av. Utmärkande är även den normaliseringsprocess av våldet som gör att kvinna ofta finner det väldigt svårt att lämna och att relationen präglas av våld och kärlek om vart annat. Det krävs rätt kompetens och kunskap för att bistå en våldsutsatt kvinna och den kunskapen måste finnas hos alla myndigheter som en våldsutsatt person kommer i kontakt med.

Det finns en myndighet som idag arbetar på regeringens uppdrag med att höja kunskapen på nationell nivå om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Det är Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet. NCKs uppdrag står på flera ben, ett utbildningsuppdrag, ett forskningsuppdrag och samtidigt bedriver NCK klinisk verksamhet genom att finnas till, stötta och hjälpa kvinnor som utsatts för våld i nära relationer. Inom ramen för den kliniska verksamheten ansvarar och driver NCK den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen 020-50 50 50. NCKs uppdrag har även utökats tillsammans med ytterligare resurser för att ytterligare stärka stödet för våldsutsatta.

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att någon ny myndighet inte behövs däremot behöver ökade och långsiktiga resurser och ökad kunskap på området säkras hos alla offentliga verksamheter som kan möta en våldsutsatt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 8.1: Gemensam säkerhet
S-kvinnor Skåne

Gemensam säkerhet. Förnyas, stärks och utvecklas.

”S-kvinnor frågar: krigsretorik eller fredspolitik?” Så heter min och Madeleine Göranssons

2019 utgivna bok. Vad har hänt sedan dess i fredens riktning. Tyvärr ingenting. Bland annat fortsätter USA, Ryssland, Kina, Sverige och andra att förse fattigare länder med mängder av vapen.

Vapen levererar humanitära katastrofer. Människor dör, svälter, lever i förtryck, vilket bland

annat leder till osäkra, dödsbringande flyktvägar i sökandet efter trygghet. Kvinnor och barn är ofta de mest utsatta. Den svenska vapenexporten har tredubblats sedan början på 2000-talet. Det är inte försvarbart. Det innebär en svår målkonflikt för feministisk socialdemokratisk politik att vara en del av vapenexporten i världen. I stället för att bara konstatera detta borde vi handla beslutsamt, ställa om till civil produktion och ge världen ett exempel på ett industriland som vågar tänka nytt.

Det räcker inte med att minska vapenexporten och granska de länder vi säljer till, då vapnen ofta säljs vidare. Jemen är ett exempel. Afghanistan är ett annat. Att säga nej till vapenexport är ett viktigt steg för en framtida global fredskultur.

Nya miljarder satsat på militär verksamhet, och förhållandevis mycket lite på vålds- och krigs-förebyggande civil fredspolitik. Världen behöver inte mer vapen. Världen behöver tänka nytt.'

Det arbete som Olof Palme grundlade genom arbetet för tänkesättet ”Gemensam säkerhet” för 40 år sedan kan vi arbeta vidare på. Militärmiljarderna borde bli fredsmiljarder. Sverige behöver våga tänka nytt och våga göra mer mot vålds- och krigskultur.

S-kvinnor har nu verkat för en förändring i fredens riktning under tillräckligt lång tid. Nu vill vi ha stöd av ännu fler som vill göra skillnad.

Vi yrkar:

att den svenska vapenexporten snarast upphör eller minimeras till enbart länder som ej är inblandade i krig eller konflikter,
att arbetet för ”gemensam säkerhet” förnyas, stärks och utvecklas.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 8.1
Föredragande: Sofia Skönnbrink

Motionären vill med motionen belysa att svensk vapenexport måste få ett slut och att Sverige istället borde satsa på civil produktion och ge världen ett exempel på ett industriland som vågar tänka nytt. Motionären menar att det inte är försvarbart att vår feministiska socialdemokratiska politik är en del av vapenexporten i världen.

Förbundsstyrelsen delar motionärens åsikter och anser att det är mycket problematiskt att Sverige utgör en av världens största vapenexportörer. Sverige bör istället verka för en radikal svensk och global nedrustning och att de resurser som idag läggs på militär upprustning omfördelas till insatser som kan förebygga krig och konflikter.

S-kvinnor har länge arbetat aktivt för nedrustning och har som mål att svensk vapenexport och export av krigsmateriel ska upphöra helt. Under tiden är det precis som motionären skriver också viktigt att export inte sker till länder som deltar i, eller riskerar att hamna i väpnad konflikt. Inte heller till länder som kränker de mänskliga rättigheterna. Den här frågan behandlas i S-kvinnors reviderade politiska program som kommer att ligga till grund för vårt arbete framöver om det antas av kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 8.2: Skriv under kärnvapenförbudet
S-kvinnor Norrbotten

För 75 år sedan fällde USA en atombomb över Hiroshima och tre dagar senare utsattes Nagasaki för samma sak. Mer än 200 000 människor dog och många fler skadades mycket svårt. När FN:s generalförsamling träffades i januari 1946 bestämde man att detta vapen skulle avskaffas. Förslaget som lades fram "Baruch planen", innebar att kärnvapen skulle stå under internationell kontroll och det skulle bara få användas i fredligt syfte. Det blev aldrig så, USA och Sovjet kunde inte komma överens i stället fortsatte upprustning och kapprustning mellan staterna och där är vi idag.
Den globala tekniska och militära kapprustningen domineras av tre kärnvapenstater USA, Ryssland och Kina.
Idag har nio länder kärnvapen. Flest vapen har USA och Ryssland, 90% av alla kärnvapen, de andra länderna Frankrike, Storbritannien, Kina, Indien, Pakistan, Israel och Nordkorea har betydligt färre.

Visserligen har antalet kärnvapen minskat men de har blivit moderna och mera effektiva och de är tillräckligt många för att förinta hela mänskligheten. Kärnvapenstaterna har tidigare hävdat att kärnvapen inte är till för att användas utan enbart för att avskräcka, men nu hotar vissa stater att använda dem, så det stämmer inte.

Icke-spridningsfördraget, NPT som antogs 1968 och började gälla 1970 förbinder kärnvapen-länderna att arbeta för att avskaffa kärnvapen och spridning till fler länder. Avtalet ses över vart 5:e år men de senaste översynerna har inte varit särskilt framgångsrika. Det har gått mer än 50 år sedan NPT avtalet skrevs på och vi har inte kommit närmare slutmålet, en värld utan kärnvapen.

FN-konventionen mot kärnvapen TWNP antogs i juli 2017 av 122 stater, däribland Sverige. För att den ska vara bindande måste 50 stater ratificera den och idag har 50 stater gjort det, dock inte Sverige, vilket innebär att den kommer att gälla from 2021. Det är skamligt att Sverige som genom åren tydligt visat ett kraftfullt arbete för en kärnvapenfri värld, inte är med i den grupp som ratificerat konventionen.

Regeringen kan signera konventionen utan riksdagens godkännande och på så sätt markera sin inställning, men även det har regeringen avstått från att göra. Ratificering måste göras av riksdagen.

År 2019 meddelade regeringen att man inte signerar FN.s kärnvapenförbud i nuläget, trots att Sverige röstade för konventionen 2017. Sverige har alltså varken signerat eller ratificerat konventionen.
Den person som utredde frågan om Sverige skulle skriva på eller inte, menade att en underskrift kunde försvåra vår alliansfrihet och deltagande i det globala nedrustningsarbetet. Att visa passivitet och tystnad är inte vad som tidigare har kännetecknat socialdemokratisk säkerhetspolitik.
Vi bör även nu visa var vi står i frågan om nedrustning av kärnvapen:
- och driva frågan om signering av konventionen.
- och visa partiets viljeinriktning att föra fram frågan om ratificering till riksdagen.

Utifrån ovan anförda yrkar jag:

att S-kvinnor Norrbotten ställer sig bakom motionen och sänder den vidare till partikongressen.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 8.2
Föredragande: Sofia Skönnbrink

S-kvinnor har en lång tradition av internationellt freds- och solidaritetsarbete och arbetar aktivt för fred och nedrustning. Ända sedan 1950-talet har S-kvinnor kämpat för en kärnvapenfri värld och ett svenskt nej till kärnvapen. Förbundsstyrelsen delar därför motionärens uppfattning om att det är oacceptabelt att Sverige varken har signerat eller ratificerat FN:s konvention mot kärnvapen.

På S-kvinnors kongress i Malmö år 2019 antogs flera motioner i denna fråga samt ett pressmeddelande om ”En kärnvapenfri värld” för att tydligt visa var vi står i frågan. Vid revideringen av S-kvinnors politiska program har frågan om ratificeringen av FN:s konvention om kärnvapenförbud därför tagits med. Vi har också förtydligat att det är viktigt att Sverige blir en kärnvapenfri zon.

S-kvinnor kommer i enlighet med motionens intentioner fortsätta att driva frågan om en kärnvapenfri värld och att Sveriges regering fullföljer sin långa tradition av freds- och nedrustningsarbete genom att ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud. Förbundsstyrelsen kommer dock inte att kunna bifalla motionen eftersom den är ställd till partikongressen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 8.3: Återupprätta enprocentsmålet
S-kvinnor i Skåne

Den svenska socialdemokratin har en stolt historia av internationell solidaritet och demokratibyggande att se tillbaka på. Socialdemokratin är en internationell rörelse och det ska märkas i våra biståndspolitiska ställningstaganden, där vi omvandlar ord till handling.

Målet om att en procent av Sveriges bruttonationalinkomst, BNI ska gå till bistånd är djupt förankrat i partiets värdegrund och identitet. Denna självbild måste nu förankras i den politik vi faktiskt driver. Idag blåser högervindarna över världen. Främlingsfientliga, intoleranta och populistiska krafter vinner mark i den allmänna debatten. Det är nu vår värdegrund sätts på prov.

Sverige når idag inte upp till enprocentsmålet eftersom en del av pengarna inom biståndsbudgeten används till att finansiera det svenska flyktingmottagandet. Det sänder signaler runt om i världen när Sverige på detta sätt urholkar biståndet.

Ett minskat svenskt bistånd leder till minskade möjligheter för Sverige att verka för det som är syftet med biståndet: avspänning, demokrati och välstånd i områden som annars riskerar bli nya platser som människor tvingas att fly ifrån. Det säger sig självt att dessa pengar är bättre investerade i att förebygga att människor tvingas fly från första början.

Frågan om enprocentsmålet i biståndet är en ideologisk fråga där vi kan och bör söka konflikt med de protektionistiska och nationalistiska strömningar som i sin kortsiktighet tror att politiken är ett nollsummespel och solidaritet därför alltid är en utgiftspost. Socialdemokratin måste höja blicken och visa att vi alla tjänar på en lite säkrare, rikare och friare omvärld.

Därför vill jag:

att förbundet verkar för att biståndsanslaget inte ska användas för att finansiera flyktingmottagande i Sverige.

att förbundet verkar för att biståndsmedel bara ska användas i enlighet med Sveriges uttalade biståndspolitiska mål, det vill säga fred, fattigdomsbekämpning och demokrati.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 8.3
Föredragande: Nina Unesi

Motionären har skrivit en motion om svensk biståndspolitik och om enprocentsmålet som riksdagen beslutar om. En procent av Sveriges bruttonationalinkomst ska gå till internationellt bistånd. För 2021 hanterar Sida hantera 44,5 miljarder kronor som går till att bekämpa fattigdom och lindra nöd.

I regleringsbrevet som styr Sida:s verksamhet framgår att det av riksdagen beslutade målet för internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Med andra ord är det målet i linje med motionärens andra att-sats. Men det ska också tilläggas att det biståndspolitiska målet även inkluderar verksamhet för följande områden: mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, global jämställdhet, miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser, fredliga och inkluderande samhällen, inkluderande ekonomisk utveckling, migration och utveckling, jämlik hälsa, utbildning och forskning, och humanitärt bistånd.

S-kvinnor tycker att det är viktigt att biståndsmedel finansierar jämställdhetsinitiativ och bevarandet av biologisk mångfald, därför vill vi inte avgränsa myndighetens arbete på det sätt som motionären föreslår i sin andra att-sats. Däremot delar vi motionärens uppfattning att biståndsanslagen inte ska användas för att finanserna flyktingmottagandet, och yrkar därför bifall på första att-satsen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla att-sats 1.
att avslå att-sats 2.

Motion 9.1: Ensamkommande barn
S-kvinnor Örebro län

Ensamkommande barn med tillfälligt uppehållstillstånd

Det var mycket positivt för ensamkommande barn som väntade på asylprövning och påbörjat gymnasiestudier att Gymnasielagen trädde i kraft den 1 juli 2018. Många fick tack vare den möjlighet att fullfölja sina studier genom tillfälliga uppehållstillstånd.

Idag ser vi att konsekvenserna av Gymnasielagen för dessa ungdomar blir mycket stora när de slutat studierna.

Först ska de ansöka om förlängt uppehållstillstånd på 6 månader. Under dessa månader ska de hinna börja arbeta för att kunna försörja sig själva. Därefter kan de ansöka om permanent uppehållstillstånd.

Inte ens svenska ungdomar klarar att på så kort tid hinna skaffa sig arbete och egen försörjning! Vi anser därför att lagens krav är orimligt högt och ger allvarliga konsekvenser för ungdomar som omfattas av Gymnasielagen. Även med en god arbetsmarknad är tiden alldeles för kort. Idag blir det, för de allra flesta, omöjligt att klara kraven!

Vi hemställer därför att Distriktskongressen beslutar:

att S-kvinnor genom S-kvinnor i riksdagen verkar för att Gymnasielagens krav anpassas i enlighet med motionens intentioner

att S-kvinnor verkar i motionens anda på partikongressen 2021.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 9.1
Föredragande: Nina Unesi och Malin Lauber

Motionärerna lyfter frågan om framtiden för de ensamkommande barn som fick stanna i Sverige tack vare gymnasielagen.

Motionärerna föreslår åtgärder som liknar de initiativ som regeringen lagt fram i en proposition som riksdagen tog ställning till i juni månad i år.

Med hänvisning till att pandemin har gjort det svårare att få jobb ville regeringen förlänga tiden för en person att etablera sig på arbetsmarknaden efter utbildning från sex till tolv månader. Regeringen ville också sänka försörjningskravet så att studiemedel skulle kunna räknas som del av inkomsten. Som försörjning skulle också en anställning som betalas av staten, så kallad yrkesintroduktion, räcka.

Tyvärr hade regeringens proposition inte tillräckligt stöd i riksdagen. Detta sedan Centerpartiet aviserade att de var mot dessa lättnader för personerna som gymnasielagen omfattade.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 10.1: Om antal revisorer
S-kvinnor Kalmar län

Minska antal Revisorer i S-föreningar/klubbar

Många av våra S-föreningar och klubbar i landet har medlemsantal som ligger under 50 medlemmar. Vi vill värna att ha kvar små föreningar och klubbar för att det stärker oss som parti och det är en trygghet och medlemsvänligt för våra medlemmar att kunna välja föreningar som ex. ligger lokalt eller bygger på ens intresse. Små föreningar har utmaning idag att aktivera sina medlemmar och fylla uppdrag som ex. styrelse, revisorer, valberedning etc. Därför anses det som extra utmanande att tillsätta 4 revisorns poster när en styrelse ska vara minst 5 personer enligt dagens stadgar, alltså blir revisors posten i princip lika stor som styrelsen.

Revisorer är en del av kärna i vår verksamhet och deras roll är att granska och godkänna våra förehavanden under året, och det ska redovisas på årsmötet. Vi har idag ett krav i våra stadgar att välja minst 2 revisorer samt ersättare/suppleanter till dessa, pga. att noggrannhet och korrekthet ska upprätthållas.

Idag säger stadgarna att revisorer väljs enl följande:

- Partistyrelsen väljer 3 ord och 3 ersättare
- Distrikten väljer 3 ord och 3 ersättare
- AK väljer 3 ord och 3 ersättare
- Föreningar/ klubbar väljer 2 ord och 2 ersättare

För att underlätta arbetet och värna om våra mindre föreningar i landet föreslår vi en förenkling av revisionsarbetet i våra föreningar för att ha en rimlig balans mellan förhållandet styrelse och revisor.

Vi föreslår:

att S-kvinnor verkar för att klubbar/föreningar under 60 medlemmar endast behöver 1 revisor samt 1 ersättare,

att S-kvinnor verkar för att klubbar/föreningar under 60 medlemmar kan med hjälp av sin AK får hjälp med revision och kan nyttja deras revisorer, och att detta beslutas på årsmöte.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 10.1
Föredragande: Yvonne Karlén

Motionären menar att vi har många små klubbar och att det kan vara svårt att få tillräckligt antal revisorer.

S-kvinnors stadgar säger att det ska vara 3 ordinarie och 2 ersättare på förbundsnivå, 2 ordinarie och 2 ersättare på distriktsnivå samt 2 ordinarie och 2 ersättare på klubbnivå.

Antalet revisorer är reglerat i stadgarna. Det finns dock inget som hindrar exempelvis en klubb att fråga exempelvis arbetarekommunens revisorer eller S kvinnors revisorer på distriktsnivå att även vara revisorer åt klubben. Givetvis ska de väljas på årsmötet precis som alla andra revisorer.

Förbundsstyrelsen avser att ta upp stadgarna till behandling på nästa kongress 2023.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

Motion 11.1: Om språket
S-kvinnor Norrbotten

Språket formar vår verklighet

Språket förändras ständigt, under de sista årtiondena har mer och mer av finans-och affärsmässiga ord och termer blivit vanliga. Även vår offentliga sektor har anammat ett affärsmässigt språk. Ord som ”kund” och ”brukare” och liknande uttryck hör inte hemma i vår gemensamma sektor.

Vi är alla medfinansiärer av ”företaget” Sverige, Regionen och vår egen kommun. Vi är DELÄGARE inte KUNDER.

Till exempel statens satsning på kommunerna, de så kallade bidragen är egentligen återbäring på den skatt vi betalar. Här i norra Sverige har vi dessutom naturresurser som staten har inkomster av.

Språket och vår uppfattning av vår verklighet och vår omvärld står i växelverkan med varann; vår verklighet formar språket men språket formar också vår verklighet. Som det används nu speglar det en ojämlikhet och även en över- och underordning.

Det finns en medveten uppdelning, till exempel mellan avdrag och bidrag.

Bidrag kan användas i förringande syfte, och det är något man måste be om. Avdrag kan man göra och ses som en rättighet.

Avdrag kan ses som en statlig sponsring som gagnar folk med höga inkomster, otänkbart om det varit helt synligt och betalats ut som bidrag.

Uträkning av jobbskatteavdraget har medvetet krånglats till.
Språket styr vår tankevärld och verklighet.

Det behövs en analys av språket ur till exempel makt, jämlikhet- och jämställdhet aspekt. Speciellt viktigt är det att det sker inom den offentliga sektorn.

Statens språkvårdande myndigheter som sänder ut anvisningar och rekommendationer kan vara aktuella för detta.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag:

att Soc.dem. kvinnoförbundet bifaller motionen och aktualisera åtgärder.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 11.1
Föredragande: Yvonne Karlén

Motionären tar upp en viktig och intressant fråga hur språket formar våra tankar och idéer. Under de sista årtiondena har mer och mer av finans- och affärsmässiga ord och termer blivit vanliga. I kommunala sammanhang pratar man ofta om kunder och brukare. Språket och vår uppfattning av vår verklighet och vår omvärld står i växelverkan med varann. Vår verklighet formar språket men språket formar också vår verklighet Motionären anser att det behövs en analys ur till exempel makt, jämlikhet- och jämställdhetsaspekt.

Tyvärr är motionens att-sats vag och innehåller inget egentligt yrkande mer än att vi ska aktualisera åtgärder. Det innebär att förbundsstyrelsen inte har något egentligt förslag att ta ställning till.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse motionen besvarad.

Motion 11.2: Om språkstörningar
S-kvinnor Västmanland

Språkstörning genom hela livet

Att ha en grav språkstörning innebär språksvårigheter som finns genom hela ens liv. Det är inte något som enbart hör barndomen eller möjligheten att tillägna sig undervisningen i skolan till. Hela livet påverkas av de kommunikationssvårigheter den som har en grav språkstörning har.

Trots detta är situationen för både barn och vuxna med språkstörningar mycket otillfredsställande. Barn tillåts oftast enbart att träffa regionernas logopeder fram till de börjar förskoleklassen. Detta då de skrivs ut från barnhälsovården och in i skolhälsovården. När de sedan blir vuxna och inte längre tillhör skolhälsovården finns det ingen som tar över ansvaret. Det är upp till varje person att själv söka den hjälp som behövs.

Lösningen borde vara att barnen får fortsätta gå till regionernas logopedmottagningar även efter att de börjat förskoleklassen. Skolhälsovården kan stötta i skolsituationen men regionernas ansvar bör vara att stötta både barn och föräldrar i livet utanför skolan. Fritiden är minst lika viktig för barnen som skolan så detta borde vara en självklarhet. Genom att fortsätta att ha kontakt med de språkstörda barnen kan regionerna också ta ett ansvar för att det vid behov finns möjlighet att få kontinuerligt stöd även i vuxen ålder.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att S-kvinnor verkar för:

att det stöd som gravt språkstörda personer får utreds ur ett nationellt perspektiv med fokus på hur regionerna utformar sitt stöd,

att språkstörda personers svårigheter utreds ur ett livsperspektiv.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 11.2
Föredragande: Monica Fällström

Hela livet påverkas av de kommunikationssvårigheter för den som har en grav språkstörning, skriver motionärerna i sin motion. Det är något som förbundsstyrelsen håller med om.

Många barn med språkstörning har syskon, föräldrar eller andra släktingar med liknande svårigheter. Olika studier har visat att ju större språkliga svårigheter ett barn har, desto högre är ärftligheten. I senare års forskning har man upptäckt flera gener som associeras till språkstörning. Språkstörningar är ett funktionshinder som kan påverka såväl inlärningsförmåga som sociala kontakter. Svårigheterna skiljer sig åt mellan olika personer och kan ändra karaktär över tid.

Myndigheten SPSM (Specialpedagogiska myndigheten) har tidigare genomfört en kartläggning via en nationell datainsamling i form av en enkätundersökning riktad till såväl huvudmän som skolenheter. Kartläggningen har genomförts med syftet att inventera och analysera vilka stödbehov som finns hos huvudmän och skolor i deras arbete med elever med språkstörning.

Oavsett den utredningen är det mycket viktigt att peka på vikten av ett utvecklat gemensamt samverkansarbete mellan kommuner, skola och regioner och utifrån det anser förbundsstyrelsen, att en nationell utredning när det gäller det stöd gravt språkstörda personer får, är en välkommen utredning. Utredningen är också viktig för att skapa förutsättningar för förbättrad livskvalité och som får betydelse för barns och elevers kommande framtid och är viktigt för att ge våra barn tidigt de bästa förutsättningar till ett fullgott liv.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

Motion 11.3: Månadsvis fordonsskatt
S-kvinnor Norrbotten

I dag är fordonsskatten en stor utgift för många familjer samtidigt som bilen, ibland två bilar är ett måste för att klara sin vardag med jobbresor, att handla mm i områden med långa avstånd och dålig/obefintlig kollektivtrafik.

Därför föreslår jag:

att S-kvinnor tillsammans med berörda instanser verkar för möjligheten att betala fordonsskatten månadsvis.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 11.3
Föredragande: Elin Gustafsson

Motionären lyfter en viktig fråga utifrån ett klassperspektiv som till stor del handlar om hur vi ska kunna bo och leva i hela landet där bilen idag är enda sättet att ta sig fram. Förslaget handlar om att underlätta för den enskilde familjen genom att möjliggöra betalning av fordonsskatten månadsvis. Fordonsskatt ska betalas för alla skattepliktiga fordon som inte är avställda och betalas i normalfallet i förskott för ett år. Om skatten är högre än 3 600 kronor delas den upp på tre perioder. Men precis som motionären lyfter så kan man idag inte välja att dela upp betalningen på annat sätt.[10]

För de hushåll eller familjer där ekonomin är knapp varje månad borde det vara lättare att klara de löpande kostnaderna om de kan delas upp per månad istället för att behöva betala en stor engångs-summa en gång om året på 3600 kr (eller om det är högre belopp max delas upp 3 gånger). I praktiken för de som ligger på gränsen för 3600 kr skulle det bli 300 kr per månad istället för 3600 kr direkt på en faktura. Förbundsstyrelsen tycker därför det är ett bra förslag att det borde vara möjligt att betala per månad. Dessutom finns redan idag möjlighet att anmäla autogiro eller använda e-faktura.

Förbundsstyrelsen ser också att fler insatser behöver göras för att få en trygg ekonomi och kunna bo och arbetspendla i hela landet. Vi behöver bland annat generellt bygga ut infrastruktur och göra det ekonomiskt fördelaktigt för fler att åka kollektivt i alla fall en del av resan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.

[10]https://transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Fordon/Fordonsskatt/Betalning-av-skatt/

Motion 11.4: Åldersverifiering för porrsidor
S-kvinnor Stockholms län

Inför åldersverifiering för porrsidor

Pornografin är kanske den tydligaste formen av kommersialisering av kvinnan som ett sexobjekt. Vad som tidigare har definierat pornografin - herrtidningar med uppslag av nakna kvinnor - har under de senaste två decennierna blivit något helt annat. Majoriteten av den pornografi som idag gör sig tillgänglig via internet är övervägande våldspornografisk. Organisationer som Porrfri Barndom har under de senaste åren förespråkat och föreläst för många svenska riksdagsledamöter kring pornografins konsekvenser, främst i relation till barn och unga.

Regeringen har tidigare belyst pornografin som ett problem för att uppnå jämställdhet. Förutom det att pornografin ofta uppfattas öka friheten och acceptansen av sexualitet och många gånger används som inspirationskälla för att berika sexlivet så visar forskningen på en rad negativa aspekter samhället bör se allvarligt på. Frekvent användning av pornografi visar på negativa konsekvenser vad gäller attityder, beteenden och sexuell hälsa. Folkhälsomyndigheten skriver att effekten kan vara "en mer trivialiserande inställning till mäns våld mot kvinnor, och en benägenhet att prova saker inspirerat av pornografin och ta mer sexuella risker. Detta beror sannolikt på pornografins innehåll som i stor utsträckning innehåller dominans och våld mot kvinnor".

Enligt 5 kap. 2 § Radio- och TV-lagen "ska program med ingående våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som sänds i TV antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges i löpande bild under hela sändningstiden". Sådana program får alltså inte sändas under sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl ändå är försvarligt. Med bakgrund av denna paragraf är det svårt att motivera varför barn i dagens samhälle har fri tillgång till pornografiska bilder på nätet, med stora inslag av våld, trakasserier och förnedring av kvinnokroppen.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar S-kvinnor Stockholms län att S-kvinnors förbundskongress beslutar:

att S-kvinnor verkar för åldersverifiering för tillträde till porrsidor.

Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 11.4
Föredragande: Carina Ohlsson

Att motverka mäns våld mot kvinnor samt utnyttjande och kommersialisering av kvinnokroppen är en utav S-kvinnors viktigaste frågor. Vi är helt överens med motionären att vi behöver göra allt vi kan för att stoppa pornografin. Att barn ska ha fritt tillträde till våldspornografiska bilder och filmer är helt oförsvarbart.

Vi behöver göra allt vi kan för att stoppa detta. Ett sätt har varit och är att vi har medverkat till att många kommuner nu har infört porrfilter, men mer måste till. Åldersverifikation kan vara ett sådant verktyg.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionen.